UUSRAHVAANOMAISIA TARINOITA #1

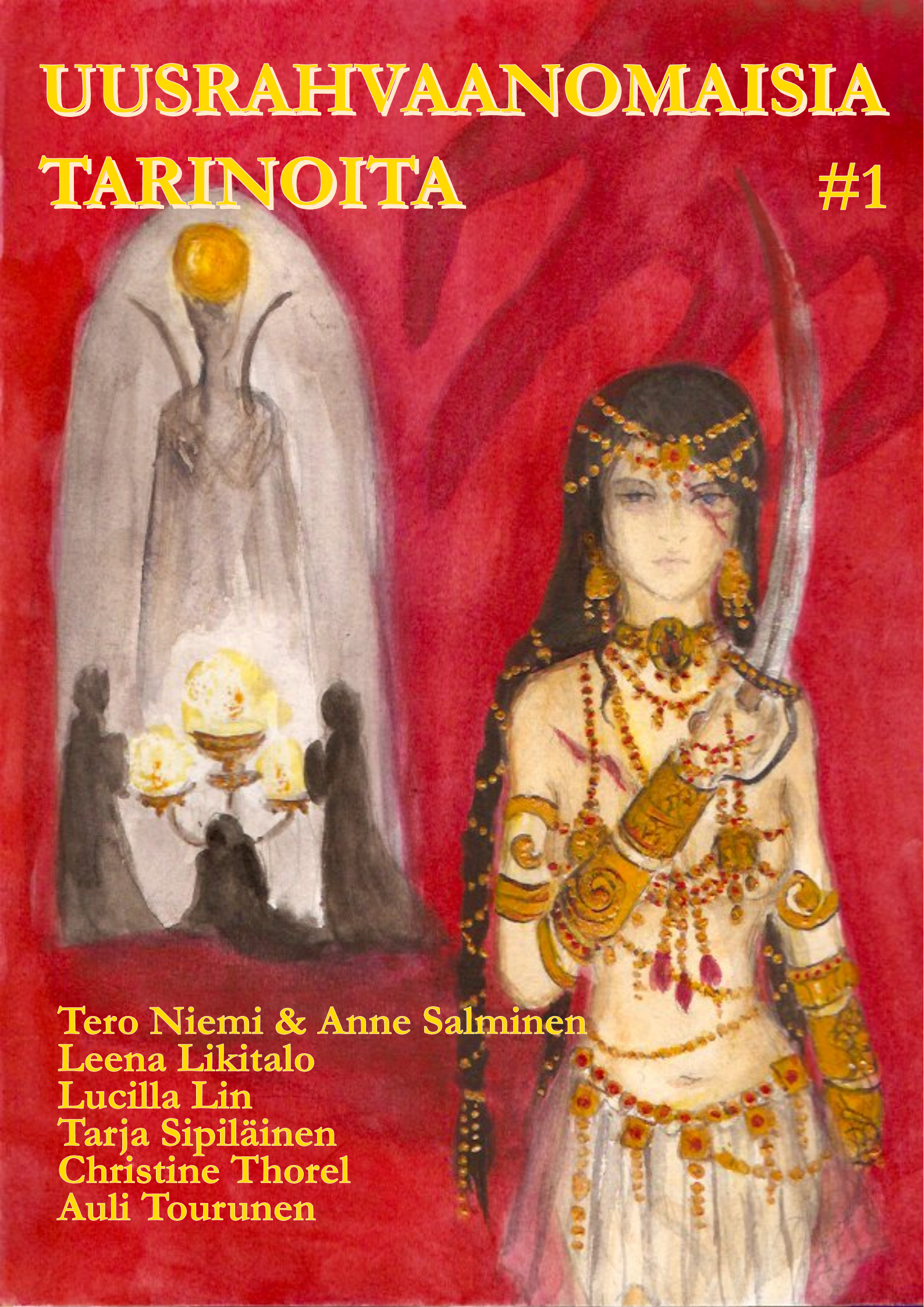

Tero Niemi & Anne Salminen
Leena Likitalo
Lucilla Lin
Tarja Sipiläinen
Christine Thorel
Auli Tourunen

UUSRAHVAANOMAISIA TARINOITA #1

ISSN-L 1799-621X
ISSN 1799-621X

Sisällys:

Pääkirjoitus.....3
Lucilla Lin: Pelkuri 4
Leena Likitalo: Heikommat kutsuisivat 13
Christine Thorel: Kylmät kädet 25
Auli Tourunen: Dana 37
Tarja Sipiläinen: Muukalainen / Laulunlyömä 56
Tero Niemi ja Anne Salminen: Rautakaviot 57

Päätoimittaja: Tuomas Saloranta

Avustava toimittaja: V.K. Lintunen

Taitto: Tuomas Saloranta

Kansikuva: Lucilla Lin

Kirjoittajat: Leena Likitalo, Lucilla Lin, Tero Niemi & Anne Salminen, Tarja Sipiläinen, Christine Thorel, Auli Tourunen

Kuvitus: Lucilla Lin, V.K. Lintunen, Tero Niemi & Anne Salminen, Tuomo Veijanen

Tekstien ja kuvien copyright on tekijöillä.

Yhteystiedot: Tuomas Saloranta / urs.toimitus@gmail.com

PÄÄKIRJOITUS

Kun uusrahvaanomaisen spekulatiivisen fiktion Facebook-sivu aikanaan perustettiin, joku kävijöistä esitti huolestuneen kysymyksen: ei kai tämä vain ole pelkkä poikakerho? Viimeistään Uusrahvaanomaisten tarinoiden ensimmäinen numero osoittanee huolen turhaksi – seitsemästä tarinasta kuusi on naisten kirjoittamia, ja seitsemännenkin on kirjoittanut pariskunta yhteistyönä.

Tämä ei ollut tietoinen linjanveto, vaan huomasin asian itsekin vasta jo valittuani lehteen haluamani tarinat. Uusrahvaanomaisiin projekteihin ei siis valikoida kirjoitajia toisarvoisten ulkoisten tekijöiden perusteella, vaan kaikki ovat tervetulleita mukaan sukupuoleen, ikään, siviilisäätyyn, kansallisuuteen taikka sotilasarvoon katsomatta.

Samanlaiseen laaja-alaisuuteen olen pyrkinyt myös lehdessä julkaistavan materiaalin suhteen. Julkaisujen on tosin oltava luokiteltavissa uusrahvaanomaiseksi spekulatiiviseksi fiktioksi, mutta muuten tekijät saavat vapaat kädet. Tässä ensimmäisessä numerossa näemme eri pituisia tekstejä sadan sanan raapaleista 30-sivuiseen Nimbus-tarinaan, ja jatkossa on mahdollista julkaista myös sarjakuvia tai vaikkapa runoja – rajana on ainoastaan se, mitä lehteen keksitään lähettää.

Oikeastaan ainoa lehden suhteen tekemäni tiukka linjaus on se, että tästä ei tehdä sisäpiirijulkaisua, johon kirjoittaisivat vain fandomin tunnetut nimet ja päätoimittajan kaverit. Tietysti hekin saavat lähettää materiaalia ja sitä julkaistaan, mutta pyrin ottamaan mukaan myös täysin uusia tuttavuuksia. Tässäkin lehdessä heitä on, ja toivon mukaan saamme tuleviin numeroihin lisää.

Toinen linjanveto, jonka olen lehden suhteen tehnyt, liittyy kansitaiteeseen. Millainen kuva kannessa sitten onkin, pulp-henkeä kunnioittaen sen ei tule liittyä millään tavalla yhteenkään lehden sisältämistä tarinoista. Päätin myös käyttää vaihtuvia kansitaiteilijoita mahdollisuuksien mukaan. Tämän numeron kansikuvasta vastaa kirjoittajanakin debytoiva pseudonyymi Lucilla Lin, ja myös kesällä ilmestyvän kakkosnumeron kansiartisti on jo ilmoittautunut palvelukseen.

Joka tapauksessa toivotan viihdyttäviä hetkiä uuden lehden parissa! Tätä lehteä on ollut hauska tehdä, ajoittaisista teknisistä ongelmista ja muista kömmähdyksistä huolimatta, ja toivon mukaan sitä on vähintäänkin yhtä hauska lukea.

Tuomas Saloranta
Päätoimittaja

Lucilla Lin

Pelkuri

”Millainen se rauha tulee olemaan?”
”Ne, joista ei ole hyötyä Jumalille, saavat elää rauhassa”

Tämä kaupunki on myrkyllinen.

Saavumme varhain aamulla ja ajamme läpi autioiden katujen uuteen tukikohtaan. Kaikkialla leijuu harmahtava, näkyvyyttä haittaava, hienojakoinen tomu, joka tunkeutuu silmiin, suuhun ja sieraimiin. Kun lastaamme ammuslaatikoita varastoon, nuorimmat kaartilaisista alkavat yskiä pahasti, ja yksi heistä, uusi poika, jota en ole nähnyt aikaisemmin, on menettää tajuntansa.

Kaartin johtaja jakaa kaikille suojamaskin, joka suodattaa pois tomun mutta ei helpota hengittämistä. Meille näytetään nukkumapaikat, ja sen jälkeen kaikki parveilevat rakennuksen pihalla uskaltamatta astua portista ulos ja kurkistellen muurin ammottavista, tykkien aiheuttamista rei’istä kadulle.

Kaupunki vaikuttaa hylätyltä, mutta aavemaiset rauniot ovat usein täynnä elämää. Jokainen meistä on kokenut sen ainakin kerran. Sitä kävelee ihan rauhassa, omissa ajatuksissaan pitkin katua, varmana siitä että kaupunki on hylätty, eikä kuule tai näe mitään epäilyttävää, ja sitten seuraavassa hetkessä huomaa seisovansa keskellä aseita heiluttavia kapinallisia tai jotain vielä pahempaa.

Meidän tehtävämme on suojella siviilejä, jotka ovat paenneet täältä, jäljistä päätellen jo kuukausia sitten. Majapaikkamme on entinen vankila, joka sekin on hylätty kiireessä. Toisin kuin vankilakeskuksien ohjeissa määrätään, laitoksen papereita ei ole tuhottu, ja rosvot ovat käyneet koko paikan läpi heitellen paperinippuja sinne tänne. Takapihalta löytyy kymmenen lahoavaa ruumista, joita ei ole vaivauduttu hautaamaan. Kaartin johtaja polttaa tautiuhan takia ruumiit yhdessä nälkään kuolleiden vahtikoirien, kaartilaisten huoneistaan pyydystämien rottien ja nurkkiin kasatun roskan kanssa. Ruumiit aiheuttavat koko kaartissa taikauskoista pelkoa, ja monet yöt nuorimmat pojista supattelevat keskenään kummitusjuttuja ja vertailevat kokemiaan yliluonnollisia ilmiöitä. He suhtautuvat tapettujen van-

kien mahdolliseen kostoon suuremmalla vakavuudella kuin todellisiin vaaroihin – kuten siihen, että koko kaupungin ilmasto on meille mahdollisesti haitallinen. He ottavat maskin pois aina, kun johtavat eivät ole näkemässä.

Minä ja Shem partioimme kahdestaan kävellen pitkin romun ja jätteiden peittämää pääkatua. Meidän kummallakin puolellamme on moneen kertaan ryöstettyjä kauppoja rikkinäisine ikkunoineen ja tornitaloja karrelle palaneine kuorineen. En kuule muuta kuin meidän askeleemme ja tuulen, joka rapisuttaa roskia jaloissamme. Jokainen seinä on sotkettu täyteen eri kapinallisryhmien tunnuksia ja Palvojien porttisymboleita. Siellä täällä näen myös meidän iskulauseemme jo haalistunein kirjaimin: "Tämä Kaupunki on Vapautettu."

Vähän ennen auringonlaskua näemme vihdoin valoa puoliksi romahtaneen vanhan hotellin ylimmistä kerroksista. Shem viittaa minua seuraamaan ja hiipii sisään hotellin etuovesta, osittain irti revittyjen vanerilevyjen välistä. Portaikko on osaksi räjäytetty ja luhistunut niin pahasti, että me joudumme pitelemään kiinni seinistä kiivetessämme ylös sen käyttökelpoista puolta pitkin. Hiivimme läpi kuvottavalta haisevan käytävän, joka aivan kuhisee ruuantähteillä herkuttelevia rottia ja kärpäsiä. Heikko valo heijastuu pölyn peittämiin kohokuvioisiin tapetteihin ja sinne tänne kiinnitettyihin maisemamaalauksiin. Saavumme käytävän päähän viimeisen huoneen luo.

Shem potkaisee oven sisään, ja hirvittävän rysähdyksen jälkeen me kumpikin kurkistamme sisälle huoneeseen.

Oven mukana Shem on kaatanut lattialle alkeellisen näköisen ansalaitteen, jonka tarkoitus on pudota tunkeutujan niskaan ja joka on koottu rautarojusta ja piikkilangasta. Huoneen keskellä on Palvojien alttari kynttilöineen, patsaineen ja uhrilahjoineen, seinillä tavanomaiset piirustukset ja loitsujen sanat. Ikkuna on peitetty kankaanriekaleilla, lattiamatto on osittain palanut ja homehtunut. Huonekalujen virkaa toimittaa likainen patjakasa. Joukko Palvojia, kolme aikuista ja kaksi poikaa, kyyhöttää nurkissa, kaikki tarrautuen mihin tahansa aseeksi käypään romuun, valmiina puolustautumaan.

Yksi pojista ehtii heittää veitsensä meitä kohti, mutta se osuu vain ovenpieleen. Me suojaudumme ja alamme tulittaa. Nuorempi pojista säntää kohti Shemiä, joka kahdella laukauksella lennättää hänet vasten huoneen perimmäistä seinää. Hän lyyhistyy lattialle, ja veri suihkuaa rintakehästä ja kaulasta.

"Jumalat kostavat!" yksi miehistä karjuu ja ehtii heittää veitsensä juuri ennen kuin oma aseeni tekee selvää sekä hänestä että hänen taakseen piiloutuneesta pojasta. Veitsi hipaisee säärtäni, mutta ei niin pahasti, ettenkö pystyisi hoitamaan tehtävää loppuun ja tappamaan jäljelle jääneitä Palvojia. Periaat-

teessa meidän kuuluisi viedä heidät ulos ja polttaa epidemian torjumiseksi, mutta miten ihmeessä me saisimme viisi ruumista alas alas rikkinäisiä portaita? Päädymme kasaamaan heidät nurkkaan ja tukkimaan oviaukon parhaamme mukaan.

Tukikohdassa kuulemme samanlaisia raportteja: useampi partio on kohdannut Palvojia. Muutama pojista on haavoittunut. Kukaan ei ole nähnyt Palvojien johtajia, vain noita saastaisia pesiä, joiden asukkaita voi tuskin kutsua ihmisiksi. Minun ja Shemin käsketään tarkistaa seuraavana päivänä vanha Vapauspuolueen virastotalo kahden muun partion kanssa. Ei pelkästään Palvojien varalta vaan myös siksi, että Vapauskaartin elintarvikevarastot alkavat huveta uhkaavasti.

Nälkä pitää minut hereillä myöhään yöhön, ja makaan aivan liikkumatta patjallani tuijottaen kattoa, josta juuri ja juuri erottaa kaarevan portin kuluneet ääriviivat. Nuo pahaenteiset kuvat saavat aina mielikuvituksen villiintymään, ja alan muistella kaikkia kauhutarinoita, joita olen kuullut Palvojista: rituaaleista, joissa heidän kasvonsa silvotaan, ihmissyönnistä ja veriuhreista. Ennen Puolueen valtaantuloa, kun kaikki vielä olivat taikauskoisia ja papit pelottelivat kansaa pönkittääkseen omaa valtaansa, uskottiin jumalan, paholaisten ja enkelien asuvan jossakin tämän maailman ulkopuolella. Mahtoivat Puolueen johtajat olla ihmeissään, kun uskonnolliset fanaatikot lopulta onnistuivat syöksemään koko maan sekasortoon kaikesta siitä valistuksesta ja uskontojen kieltämisestä huolimatta.

Aamu on kylmä ja tuulinen. Me kävelemme autiolta näyttävällä pääkadulla, jonka päässä on villiintynyt puistikko ja pommitusten osittain tuhoama virastotalo. Sen oven tukkineet laudat on irrotettu pois paikoiltaan, ja jo eteisen perusteella se näyttää tyypilliseltä Palvojien pesäpaikalta. Aikaisemmin se on varmaankin ollut kiiltävän puhdas ja näyttävän virallinen, nyt siitä on tullut vain yksi monista kaupungin roskakasoista. Jätteitä lattialla, rottia, marmoriseinille tuhrittuja ovien ja porttien kuvia, suojelevia symboleita ja huonekalujen jäännösten päällä poltettuja kynttilöitä.

Minä tutkin koko alakerran säilötyn lihan tai kuivatun leivän toivossa, mutta en löydä mitään. Nälkä saa jo jäseneni vapisemaan. Shem antaa minulle kolme lääkeampullia ja käskee lopettaa valittamisen. Hän ei ole nälkäinen ollenkaan – hän on varmasti huomannut jonkin kätkön aikaisemmin ja syönyt itse koko saaliinsa.

Toisen kerroksen portaiden alta löydämme joukon Palvojia, jotka eivät ehdi edes ottaa aseitaan esiin. Yksi kaatuu heti Shemin luotiin, ja toisen kaulan seivästän pistimellä, sillä aseeni jumiutuu juuri sopivasti. Palvoja lyyhistyy päin ansahäkkyrää, joka on aseteltu muka ovelasti portaiden eteen. Kuuluu

hirvittävä ryminä, kun kumpikin rojahtaa lattialle.

”Jos tuolla ylhäällä on joku…” Shem aloittaa, mutta puheen loppu katoaa pihalla alkavaan kiivaaseen laukaustenvaihtoon. Metelissä on mahdotonta kuulla, onko kolmannessa kerroksessa vielä lisää Palvojia. Juoksemme portaat ylös ja yllätämme kaksi palvojaa, joista toinen ehtii melkein paeta lähimmästä ovesta Puolueen vanhaan kokoussaliin. Shem syöksyy hänen peräänsä, ja minä lähden ajamaan takaa toista, joka puolestaan yrittää portaita alaspäin. Saan kaadettua hänet portaissa, ja isken hänen päänsä kiviseinää vasten niin kovaa, että hän menettää tajuntansa. Viillän vielä hänen kaulansa auki, ja alan tarkistaa hänen taskujaan eväiden toivossa kun...

Pa-ta-ta…

Kuulen ylhäältä laukauksia ja huutoa. Shem kiljuu kaiken sen metelin yli.

”Jadon! Varo!” ja sitten kuuluu taas tulitusta.

Hiivin ylös portaita ja salia kohti seinän viertä pitkin, kyyristyn ovensuuhun ja kurkistan varovaisesti sisään. Tiheä pöly sumentaa näkökenttää, ja siristän silmiäni yrittäen tarkentaa katsettani. Näen aluksi vain betonipylväitä, roskia, romua, laatikkopinon ja jossakin taustalla ikkunan, jonka kautta aurinko valaisee huonetta himmeästi. Painaudun piiloon oven ja pylväiden suojaan. Vihdoin minä näen Sheminkin seisomassa oudon jähmettyneessä asennossa ja selin oveen päin. Hän on pudottanut aseensa lattialle ja kohottanut kätensä päänsä yläpuolelle

“Armoa...” hän sanoo, ääni särkyen nyyhkytykseen.

Nyt minä näen vihollisen.

Pitkä hahmo harmaassa kaavussa astuu Shemin eteen rauhallisesti, ojentaen kummatkin kätensä Shemiä kohden. Hänellä ei näytä olevan mitään asetta kädessään... miksi Shem sitten ei taistele vastaan?

Se ei voi olla ihminen. Yksikään Palvoja ei näytä tuolta, mitä hyvänsä he tekevätkään kasvoilleen ja keholleen. Tukin kämmenelläni suuni estääkseni itseäni huutamasta kauhusta, ja hetkeksi kaikki tuntuu sumenevan silmissäni.

Shemin edessä seisova olento on suojautunut kiiltävään, osittain läpinäkyvään haarniskaan, joka on sen kaavun alla. Jokainen sen jäsenistä on luonnottoman pitkä ja notkea, kaulassa on paksu musta rengas, ranteissa monimutkaiset koristeet, ja sen kasvot…

Iho, tai naamio, on hohtavan harmaa, luomettomat ja iiriksettömät silmät valkoiset, pupillit viirumaiset ja kasvot kokonaan omituisten koristeiden ja tatuointien peitossa.

Se kohottaa kätensä, ja äkkiä Shem lyyhistyy selälleen lattialle. En vieläkään näe minkäänlaista asetta... paitsi että Shemin kyljestä sojottaa nyt läpinäkyvä, ohut tikku, joka muistuttaa hiukan Palvojien piikkiasetta.

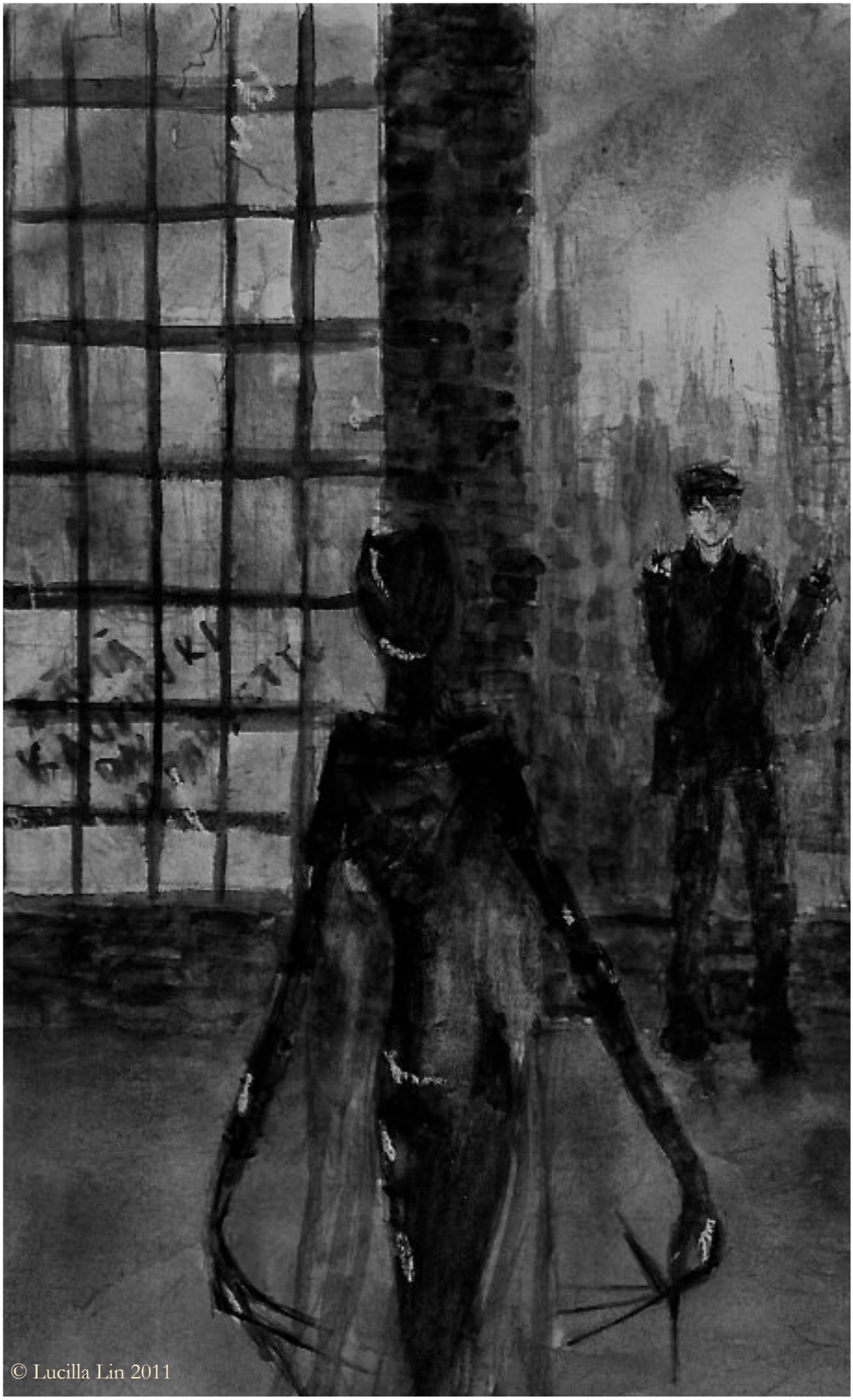
© Lucilla Lin 2011

Vihollinen astuu Shemin luo, polvistuu ja kohottaa taas kätensä ilmaan. Sen etusormen kohdalle on ilmestynyt kapea veitsi, jolla se viiltää yhdellä nopealla vedolla Shemin ihon auki kaulasta alavatsaan asti. Hirviö työntää kätensä rannetta myöten Shemin sisään ja kaivaa verisen massan keskeltä esiin sydämen. Minä nousen ja säntään alas portaita huutaen ja itkien, välittämättä siitä, mitä ympärilläni tapahtuu, läpi alakerran salien ja rakennuksen pihan.

Koko kortteli tuntuu syttyvän tuleen takanani, äkillinen valonvälähdys sokaisee minut kokonaan, ja jalat pettävät altani.

Jatkan pakomatkaa kontaten ja ryömien kohti savuavan kuorma-auton jäännöksiä. Kyykistyn autonromun taakse, yritän tyrehdyttää nilkkani verenvuotoa käsilläni, ja itken vieläkin ääneen kuin pikkulapsi. Kaartilaisten ruumiita lojuu kaikkialla. Uudet räjähdykset vavisuttavat maata ja autonromu hajoaa lopullisesti, haudaten minut puoliksi allensa.

"Ehkä ne eivät saa minua, jos esitän kuollutta", minä ajattelen, ja sen jälkeen kaikki pimenee lopullisesti.

En halua kuolla nyt, kun olen nähnyt paholaisen. Sen täytyy olla merkki siitä, että tulen joutumaan helvettiin. Maailma on myrkyllinen ja musta, meistä jokainen on tuomittu ryömimään ikuisesti paholaisarmeijan kiusaamana. Mitä paholaiset tekevät nyt, kun heillä on Shemin sydän ja ruumis omanaan? Enkelit laskeutuvat ja sanovat: "Sinä olet vielä meidän", ja pistävät kynsillään meidän käsivarsiimme.

Olen kaartin sairashuoneella.

Sillä hetkellä kun tulen tajuihini, muistan räjähdykset, kuinka en voinut enää juosta, kuinka ryömin läpi pihan, kuinka autonromu kaatui päälleni ja miten vereni tuntui vuotavan maahan litroittain.

Ovatko he vaihtaneet jonkun jäsenistäni?

Räväytän silmäni auki, ponnahdan istumaan ja katselen jalkojani ja käsiäni pelokkaasti. Käteni ovat aivan normaalit, joskin naarmuiset. Toinen jalka on paketissa, mutta onneksi koosta päätellen vielä ihmismäinen. Päätäni särkee sietämättömästi. Itken vieläkin, enkä pysty lopettamaan.

"Shem", minä sanon kaartinjohtajalle, joka seisoo vieressäni. Koko vartaloni vapisee holtittomasti.

"En ole milloinkaan nähnyt kaartilaisen menettävän noin pahasti itsehillintäänsä", kaartinjohtaja sanoo. "Sinussa on kyllä jotain pahasti vialla, kun lääkkeet eivät toimi kunnolla. Tajuatko edes, mitä siitä seuraa, kun juoksee pakoon kesken taistelun? Jättää toverinsa pulaan – ja sellaisen vihollisen käsiin! Se raateli Shemin niin, että jäljelle jäi pelkkä tyhjä kuori. Nehän syövät ihmisten elimet ja juovat kaiken verenkin."

"T-te ette tappaneet sitä?" minä saan änkytettyä.

”Emme tietenkään, ne osaavat kadota jäljettömiin. Onneksi niitä oli vain yksi tällä kertaa, muuten olisimme menettäneet koko korttelin. Etkö sinä tosiaan kykene lopettamaan tuota vapisemista? Periaatteessa taistelukemikaalien pitäisi estää kaikenlaiset paniikkireaktiot.”

”Mikä se oli?” minä kysyn.

”Se, mitä palvojat kutsuvat jumalakseen”, kaartinjohtaja selittää. ”Pahin meidän vihollisistamme. Ihmisiähän me voimme pelotella, heidän kanssaan voimme neuvotella, päästä sopimukseen... Mutta miten me voimme taistella sellaista vastaan, joka pitää meitä karjanaan. Ymmärrätkö?”

“Ihmiset eivät voi voittaa paholaisia sodassa”, minä kuiskaan. ”Kaikki demoniarmeijan mahti. Helvetin voima. Me voimme vain hävitä tai antautua.”

”Me emme saa uskoa tuollaiseen”, kaartinjohtaja kiirehtii vastaamaan. ”Sinä kohtasit vihollisen ja pakenit. Sinut tullaan tuomitsemaan sen mukaisesti.”

He sitovat liinan silmieni eteen ja taluttavat minua pitkin käytäviä ja alas huteran oloisia portaita. Kuulen oven avautuvan ja sulkeutuvan. Minut pakotetaan istumaan lattialle, ja kummankin ranteeni ympärille napsautetaan rauta. Tunnen ranteissani sähkövirrasta johtuvan kihelmöinnin. Käsivarteni kohoavat ylöspäin kummallekin sivulle ja jäävät asentoon, joka varmasti alkaa kohta tuntua piinalliselta. He irrottavat siteen, ja minä räpyttelen silmiäni kirkkaassa sähkövalossa. Yksikin kunnon kiskaisu niin saan sähköiskun, joka saattaa pysäyttää sydämeni.

”Aiotteko te kiduttaa minua?” minä kysyn. ”Mitä varten? Minähän kerroin kaiken minkä tiesinkin!”

”Ei tietenkään. Ethän sinä ole vihollinen.” Kaartinjohtaja laskee hiukan käsivarsieni asentoa. ”Mutta meidän on rangaistava sinua ankarasti. Kaartin moraali on jo muutenkin luhistumassa. Jos taistelijat juoksevat pakoon ja piiloutuvat... Muiden on pidettävä sinua varoittavana esimerkkinä. Sinulla on onnea, Jadon, viime viikolla minä olisin vain teloittanut sinut pihalla ja käskenyt toverisi kaivamaan kuopan muiden hautojen viereen. Mutta Puolueessa on päässyt valtaan jokin kiihkoileva ryhmä, joka vaatii Vapauskaartia tuomaan kaikki rikollisensa pääkaupunkiin tuomittaviksi. Me kuulemma toimimme kuin olisimme ylin auktoriteetti koko valtakunnassa. Sopisi niiden itse kokeilla, miten helppoa näissä oloissa on toimia valtakunnan kaikkien lakien mukaan. Niitä ei nimittäin luotu tällaista loputonta sodankäyntiä varten vaan utopiaa, joka ei tule milloinkaan toteutumaan.”

Minä istun lattialla kiinni kahleissani. En kykene kuin vaihtamaan välillä asentoa aivan varovasti.

Kaartinjohtaja on luvannut tuoda aamulla ruokaa ja vettä, siihen asti minun on vain kestettävä. Varmaan he jättävät minut tänne viikkokausiksi, eh-

kä nääntymään nälkään ja istumaan omassa saastassani. Sain viimeisen ampullini Shemiltä palvojien tukikohdassa ja nyt oloni alkaa tuntua lievästi kuumeiselta. Samalla pääni tuntuu kuitenkin selkeämmältä kuin moneen vuoteen, ja huomaan ajattelevani kaikkea sitä, mikä meiltä on ehdottomasti kielletty.

Muistelen lapsuuttani kaartin koulutuskeskuksessa. Ensimmäiset muistoni liittyvät pääkaupungissa sijaitsevaan laitokseen, minne meidät kaartilaisiksi arvotut viedään jo viisivuotiaina. Onko minulla perhettä? Ketään, jolle tullaan ilmoittamaan sen jälkeen, kun minut on teloitettu karkurina? Mieleeni palautuvat taisteluharjoitukset, kulkueet, Puolueen juhlapäivät. Kaikki muistoni liittyvät Vapauskaartiin. En ole milloinkaan tuntenut muita ihmisiä. Olen ampunut muita, olen partioinut vapautettujen kaupunkien kaduilla, joilla me suojelemme siviilejä. He kaikki, tavalliset ihmiset, ovat minun mielikuvissani aina samannäköisiä: resuisia, nälkäisiä ja pelokkaita. He pakenevat aina kun näkevät kaartilaiset. He elävät kuin rotat – siksi me mieluummin tulemme teloitetuiksi kuin erotetuksi Vapauskaartista. Tavallinen väki parveilee kaartin juhlakulkueiden aikana kaduilla – hurraten ja taputtaen, vain saadakseen ylimääräisen leipäannoksen, jonka Puolue jakaa juhlapäivinä kansalaisille.

He ovat vapaita. Heillä ei ole lakeja, sääntöjä tai rangaistuksia. Pelkällä nälällä Puolue on saanut aikaan sen, mihin tyrannit useimmiten tarvitsevat vankileirejä ja poliiseja.

Kuulen taistelun ääniä. Koko yön ajan kuuluu laukausten pauketta, seiniä tärisyttäviä räjähdyksiä, huutoa ja juoksuaskeleita portaissa. Vankilani on suuri betonihuone, tyhjä varastotila, jonka ainoa luonnollinen valonlähde on suuri, pyöreä ikkuna kaukana katonrajassa. En näe ikkunaa, vain sen heijastuksen lattiassa.

Auringon noustessa laukaukset vaimenevat, ja kuulen autojen moottorien käynnistyvän. Sydämeni alkaa jyskyttää kauhusta, kun tajuan Vapauskaartin vetäytyvän ja jättävän minut tänne joko kuolemaan nälkään tai Palvojien ja heidän isäntiensä uhriksi. Huonettani valaiseva kattolamppu sammuu. Yritän tempaista nääntyneen kehoni pystyyn, mutta vaikka kuinka kiskon kahleistani, mitään ei tapahdu. En voi enää edes tappaa itseäni sähköiskuun ennen kuin ne tulevat, koska virta on katkaistu koko rakennuksesta.

Miten kauan minulla on vielä aikaa ennen kuin ne ehtivät tutkimaan varastoja?

En saisi olla näin peloissani, onhan minua koko ikäni koulutettu kohtaamaan viholliset rohkeasti. On pidettävä silmät auki, hoen mielessäni, kun askeleet kaikuvat taas portaissa – erilaiset askeleet, kevyemmät kuin aikaisemmin.

Ne avaavat oven ja seisovat minun edessäni. Kolme paholaista, joiden jo-

kainen sormi on terävä ase, kuolleet silmät hohtaen, takanaan ihmispalvojansa, jotka kantavat mukanaan vanhanaikaisia kahleketjuja käsirautoineen.

Minä olen avuttomana kiinni kahleissani, enkä taaskaan voi hillitä kauhuani tuon kammottavan näyn edessä. Kyyneleet sumentavat sen kaiken: betoniseinät, aamuauringon punaisen hohteen, lähestyvät hirviöt, minua kohden kurottavat sormet...

”Minä olen valmis kuolemaan!” kuiskaan ensimmäisen Vapauskaartissa oppimani lauseen, ja suljen silmäni pelkurimaisesti. ”Vapauden puolesta olen valmis uhraamaan elämäni!”

Lucilla Lin *on ulkosuomalainen seikkailijatar ja kynäilijätär, joka vaeltaa maailmalla minne "Tehtävä" häntä sitten sattuukin kuljettamaan.*

© Tuomo Veijanen 2011

Leena Likitalo

Heikommat kutsuisivat

Ikara oli surmannut kahdeksantoista miestä ja kutsunut luokseen viisi hevosta. Kaikki ratsut olivat palvelleet häntä viimeiseen hengenvetoonsa asti, mutta miehistä vain kolme oli halunnut hänet vaimokseen.

Ikara istui ylväänä ruskean hevosensa selässä. Hän oli kutsunut ratsun maasta, ja sen suonissa virtasi rauta. Pienet lapset piiloutuivat äitiensä selkien taa ja tuijoittivat uteliaina. Tuijoittakoot. Kultaiset renkaat kilisivät vienossa tuulessa, viisi oikeassa ja kolme vasemmassa korvalehdessä. Rintaa lämmitti, että hän oli monien huhujen lähde ja kohde.

Kahdeksan kirjavaa hevosta seurasi Ikaraa ja maan ratsua nöyrinä. Ne kulkivat päät kumarassa, korvat alistuneesti vinossa. Se, joka ratsasti maan hevosta, komensi tasankojen maatiaisia. Maatiaiset eivät ansainneet kunnioitusta. Niiden kuuluikin palvella kaikkia.

Tasankojen saaliista sai hyvän hinnan kaupungissa. Ikara antoi hymynsä välkkyä. Hänen miekkansa oli terävä ja nuolensa liian tarkka, jotta kukaan uskaltaisi edes yrittää huijata häntä. Rahalla itsessään ei ollut merkitystä. Hänellä oli jo tarpeeksi kolikoita, jotta hän voisi tehdä, mitä halusi, mutta kunnioitus oli aivan eri asia. Ne, jotka kantoivat korvissaan kultaa ja kaulassaan käätyjä, olivat ylivertaisimpia.

Illalla Ikara makasi miehen, jonka olemus miellytti silmää, mutta jonka siementä hänellä ei ollut aikomustakaan kantaa. Mies nukkui sikeästi, kun hän vaihtoi majapaikkaa ennen aamunsarastusta. Hän ei tarvinnut rinnalleen ketään.

Ikara viipyi kaupungissa kolme päivää. Sitten seinät alkoivat ahdistaa liikaa. Hän ei voinut käsittää kaikkia niitä naisia, jotka viettivät suurimman osan päivästään neljän seinän sisällä puurtaen ja toteuttaen muiden toiveita. Niin moni nainen oli heikko, täysin miestensä armoilla. Hän ei luopuisi renkaistaan ennen kuin kohtaisi vertaisensa.

Kun Ikara suuntasi ulos kaupungin rautaporteista, vartijat puistivat päitään pelko katseissaan. Toki tasangoilla vaelsi kaikenlaista väkeä, joka

pakeni lakeja ja tapoja, mutta kaupunkien ihmiset saivat hänen puolestaan kyräillä rauhassa muuriensa suojissa. Ryövärit saalistivat heikkoja – niitä, jotka antoivat elämänsä toisten käsiin. Hän ei ikinä tekisi niin.

Sielun kuului saada kiitää siellä, missä tuuli ulvoi vahvana. Tasangolla ilma oli kevyempää ja helpompaa hengittää. Maan ratsu korskui ja Ikara oli pakahtua mielihyvästä. Hän oli tuonut suvulleen kunniaa. Vain harva oli kutsunut luokseen niin monta ratsua kuin hän, ja vielä harvempi oli tehnyt sen yhtä nuorena – hän oli kulkenut maan kamaralla vasta kaksi vuosikymmentä. Ikara painoi pohkeensa hevosensa kylkiin, ja se singahti kohti etelää.

Metsä alkoi puolen päivämatkan päässä kaupungista. Se reunustaisi reittiä seuraavan kymmenen päivän ajan, kunnes Ikara ylittäisi Vvaltna-joen. Lintujen rääkäisyt ja säksätys kiirivät korviin, vaikka hänkään ei tohtinut edetä edes niin lähelle, että oksien varjot olisivat osuneet ratsun jalkoihin. Metsä teki Ikaran hermostuneeksi, vaikka muut ihailivat usein sitä, miten hyvin hän hillitsi turhat tunteet.

Kun ilta saapui, aurinko kultasi tasangon. Kaukana lännessä vuoret kurkottivat kohti taivasta ja tähtiä. Ikara laskeutui ratsailta ja joi pitkiä syviä kulauksia leilistään. Hänellä olisi vettä vielä muutamaksi päiväksi. Hän löytäisi lisää sitten, kun asia tulisi ajankohtaiseksi.

Ikara havahtui siihen, että tunsi jonkun tuijottavan häntä metsästä. Vain lehtien kahina tervehti hänen katsettaan. Sitten Ikara näki jotain, mikä nostatti veden kielelle. Mustakorvainen rusakko istua nökötti jousenkantaman päässä.

Ikara otti jousen selästään hitaasti ja äänettömästi. Nuoli liukui paikoilleen vasten jännettä, kosketti sormien kovettuneita päitä. Kun jänne napsahti kevyesti, rusakko säpsähti ja pinkaisi kohti metsää. Nuoli upposi siihen, missä jänis oli ollut vain hetkeä aiemmin. Ikara tiesi osuvansa, jos ampuisi nyt, mutta eläin oli jo ehtinyt vehreiden pensaiden rinnalle.

Ikara laski jousensa ja siirsi nuolen takaisin viineen. Hän oli sukunsa maineen mittainen nainen ja kunnioitti eläimen rohkeutta. Se oli ehtinyt metsään, eikä sen elämä ollut enää hänen käsissään. Illan kosteus sai tuulen tuoksumaan hyvältä. Sen kosketus oli pehmeä – Ikara sai vahvistuksen sille, että oli valinnut oikein.

Hymy karehti Ikaran huulilla päivän viimeisten säkeiden suitsuttaessa maan hevosen kauneutta. Kun oli kerran ratsastanut kutsutulla hevosella, ei voinut kuvitellakaan nousevansa enää maatiaisen selkään. Ikara kiitti maata ratsustaan ja riisui sitten sen satulan ja suitset. Hevonen jäi lähelle nyhtämään tasangon heinää. Maan ratsun saattoi antaa kulkea vapaana – se palaisi, kun hän kutsuisi.

Leipä satulalaukuissa ei ollut vielä kovaa, ja Ikara pureskeli sitä nälkäänsä. Hän ei jaksanut tehdä tulta, vaan kävi maaten huopansa päälle ja tuijotti tähtikattoa. Yö oli musta ja kaunis niin

kuin sen kuuluikin olla. Ikara laski tähtiä, kunnes nukahti, sillä ne paljastivat joskus unissa tulevan niille, jotka ansaitsivat sen.

Heittelehdittyään yön levottomana unissaan Ikara oli aamulla väsynyt. Hän jäi vartomaan metsää toviksi. Jokin lymysi siellä katsellen häntä, mutta vaikka hän kuinka siristi silmiään, mitään ei näkynyt. Ikara puisti päätään. Hän oli viettänyt liikaa aikaa kaupungissa kuunnellen typeryksien puheita ja naurettavia uskomuksia. Maan ratsu oli rauhallinen – ei ollut mitään pelättävää.

Metsästä liikkui paljon tarinoita. Moni oli mennyt sinne, mutta vain harva oli palannut. Akat ja väkäleukaiset ukot kylissä huhusivat voimakkaasta lumoojasta. Metsien mies oli tarinoiden mukaan elämän ja vehreyden suurin ystävä ja armoton puolustaja. Sanottiin, että se, joka surmaisi yhdenkään elävän olennon metsän siimeksessä tai taittaisi puusta oksan, kohtaisi kauhean kuolon. Ikaralle oli samantekevää, olivatko huhut totta vai tarua – hän jättäisi metsän rauhaan joka tapauksessa. Oli järjenvastaista ottaa turhia riskejä.

Ikara kulki kolme päivää metsän reunaa myöten. Aurinko porotti kuumana. Hiki virtasi selkää pitkin ja sen kitkerä katku sekoittui hevosen hien makeaan aromiin. Hän halasi varjoa, mutta pysyi silti loitolla metsästä. Hän oli tasankojen nainen. Hän oli vahvempi kuin auringon paahde tai kurkkua kuivaava jano. Ennemmin tai myöhemmin hän löytäisi vettä, ja jos ei löytäisi, hän viiltäisi hevosensa kaulaan pienen haavan ja eläisi maan povessa virtaavasta raudasta.

Päivä ei ollut vielä pitkällä, kun Ikara oli näkevinään jonkun metsän reunalla. Aina siitä lähtien, kun hän oli nähnyt rusakon häviävän metsän syliin, hän oli tuntenut silmät selässään. Katse seurasi ja tunkeutui uniin, ja silti lymyäjä kieltäytyi näyttäytymästä. Nyt Ikara oli varma siitä, ettei ollut yksin. Hänen silmänsä olivat terävät. Hän ei nähnyt harhoja koskaan.

Ikara pysäytti ratsunsa. Se korskui, viskoi ruskeaa päätään niin, että ohjat lipsuivat sormien välistä. Ikara oli oppinut luottamaan vaistoihinsa. Hän siirsi kätensä miekan kahvalle.

Ensimmäinen nuoli lävisti maan hevosen kaulan kolme kämmentä leukaluun alapuolelta. Kun kärki upposi lihakseen, kuului pehmeä kolahdus. Hevonen heitti päänsä pystyyn ja nousi takasilleen. Sen silmät pyörähtivät hätääntyneinä. Ikara kannusti maan ratsun heikkoon loikkaan.

Kaksi nuolta lensi puiden lomasta välittömästi ensimmäisen perässä. Toinen lävisti maan ratsun rintakehän ja sen varsi jäi värisemään kuin kanteleen kieli. Ikara veti miekkansa esiin ja ohjasi hevosensa kohti puita. Hän ei edes elätellyt toiveita siitä, että se selviäisi. Veri virtasi jo punaisina noroina haavoista. Ratsun keuhkot korisivat. Se palaisi takaisin maan poveen pian, mutta ehtisi palvella häntä vielä kerran.

Pitkä mies astui esiin puiden lomasta. Hän oli hiuksiltaan tumma ja hi-

piältään vaalea kuin kaupunkien ihmiset, joiden ihoa aurinko ei koskettanut tarpeeksi. Jousi miehen kädessä oli jännitetty ja nuoli suunnattu. Kun mies näki Ikaran ratsastavan kohti, hän heitti jousensa maahan ja veti miekan esiin, tervehti sen kärjellä.

Maan ratsu lysähti polvilleen juuri metsän varjojen ulottumattomiin. Ikara hyppäsi pehmeästi alas sen selästä miekka toisessa kädessä. Hevonen korahti vielä kerran. Sitten tuuli vei ratsun hengen mukanaan kuin syksyn kuivaamat lehdet, ja sen keho haihtui tasangon hälveeseen. Ikara lausui hiljaisen kiitoksen. Maan ratsu oli palvellut häntä vain vuoden, mutta se oli tehnyt niin arvokkaasti ja kunniallisesti.

Jousiampuja silmäili Ikaran päästä varpaisin: "Mikä on nimesi, hevosten valtiatar?"

Ikara antoi miehen odottaa pitkään ennen kuin vastasi. Mies ei ollut ansainnut kuulla hänen nimeään. Tämä oli selvästi ryöväri vailla kunniaa. Silti, tapoja piti noudattaa.

"Minä olen Ikara, tasankojen nainen."

Ryövärin harmaat silmät olivat kirkkaat. Sänki peitti miehen pään ja leuan: "Sinä tuot kunniaa suvullesi. Minä ottaisin sinut vaimokseni."

Ikara vastasi halveksuvalla katseella. Vaikka ryövärin molemmissa korvissa kiilsi kulta, Ikara kuolisi mielummin kuin laskisi miekkansa sellaisen jalkoihin, joka oli valmis surmaamaan ratsun päästäkseen käsiksi ratsastajaan ja joka vartoi saaliitaan metsien miehen valtakunnassa tietäen, ettei kukaan tohtisi hakea sieltä tuomiolle.

"Minä otan vastaan tarjouksesi", Ikara nyökkäsi. Se oli hänen velvollisuutensa.

Miehestä ei ollut vastusta senkään vertaa kuin niistä kolmesta, jotka olivat tulleet ennen häntä. Ikaran miekan terä maistoi verta toisella iskulla. Punainen viilto miehen kaulalla esti tätä puhumasta. Veri valui maahan suureksi tummaksi lammikoksi ja kasteli janoisen maan. Ikara seisoi miehen vierellä, kunnes tämä kuoli. Hänen ei tarvinnut odottaa kauan.

Kun ryövärin henkäykset eivät enää puhuneet tuulelle, Ikara irrotti miehen oikeasta korvasta alimman renkaan. Hän ei irvistänyt, vaikka uuden korun pujottaminen vasemman korvalehden läpi nipisti. Kipu oli mitätöntä. Se oli heikoille.

Ikara asetteli ryövärin ruumiin niin, että tämän sielu näkisi tähdet. Hän risti menneen kädet rinnan päälle ja lausui miehen puolesta sanat, jotka tähtien kuului kuulla. Sitten hän huomasi lammikosta karanneen verinoron. Se oli ehtinyt metsän varjoihin asti, kosketti ohuimpia juuria ja kuivaa heinää.

Puut olivat liian lähellä. Kun kevyt tuulenvire tervehti niitä, ne huokailivat. Ikara koetti uskotella itselleen, etteivät ne surreet ennen omaa aikaansa mennyttä ryöväriä, ettei metsien mies ollut saanut tietää metsänsä siimeksessä vaeltaneen kuolemasta. Pelko väreili hetken mielessä, mutta Ikara karkotti

sen. Hän oli vain puolustanut itseään. Hän ei ollut tehnyt mitään väärää, ei mitään, mistä metsien mies voisi kantaa kaunaa hänelle.

Ilta ei ollut vielä saapunut, joten Ikara jätti kalman tekojen jäljet taakseen ja jatkoi matkaa jalan. Metsän läheisyys tuntui raskaalta taakalta hartioilla. Ikara koetti karistaa tunteen ja keskittyä olennaiseen. Hän tarvitsi uuden ratsun.

Ikara tutki edessään aukeavaa maisemaa kaikilla aisteillaan. Maa ei antaisi hänelle näin pian uutta hevosta, eikä metsien miehen valtakunnasta voinut ajatellakaan kutsuvansa mitään. Hän oli kutsunut vedestä kaksi ratsua aiemmin, mutta täällä ei ollut järveä tai jokea.

Kun aurinko alkoi laskea, Ikara tiesi, mitä tekisi. Kukaan ei ollut onnistunut siinä satoihin vuosiin, mutta hän oli tasankojen tytär. Hän oli syntynyt urheiden, taipumattomien naisten ja voimakkaimpien miesten siemenistä.

Ikara kohtasi auringon, levitti kätensä sivuilleen ja kuiskasi viiman vietäväksi sanoja. Ilma liikkui, viileni. Ikara hengitti syviä henkäyksiä, kietoi mielensä ratsun muotoon. Aivan kuin maassa ja vedessä, auringon valossa ja tuulen vireessä oli ratsu niille, jotka osasivat ja uskalsivat kutsua. Hän osasi ja uskalsi.

Ratsu saapui auringosta. Sen harja hehkui kuparina ja hengitys höyrysi hopeaa. Sen pienet kaviot eivät edes tahtoneet koskettaa maata. Se oli kerta kaikkiaan upein olento, jonka Ikara oli ikinä nähnyt, ja hän oli nähnyt monia ratsuja.

Auringon ja hopean ratsu laski päänsä kohti Ikaran ojennettua kättä. Sen turpa oli pehmeä, hengitys viileä. Sormenpäitä ja vatsanpohjaa kihelmöi odotus. Pian hän nousisi sen selkään, ja yhdessä he olisivat enemmän.

"Minä haluaisin, että sinä palvelisit minua. Mikä on sinun nimesi?" Ikara kuiskasi ja kuunteli tarkoin.

Hevosen ruskeat silmät hehkuivat älyä. Se hirnahti ja heilautti päätään kevyesti, kuin puistaen.

Ikara oli ymmällään. Yksikään hänen aiemmin kutsumistaan viidestä hevosesta ei ollut kieltäytynyt kertomasta nimeään. Se, joka nousi ratsun selkään tietämättä sen nimeä, rikkoi kaikkein pyhintä vastaan. Ikara odotti ja kuunteli, kunnes oli pimeää. Hän halusi niin kovasti nousta hevosensa selkään. Pettymyksen karvaus oli uusi, vieras maku kitalaessa ja kielen päällä.

Ikara kävi maaten nurmelle. Auringon ja hopean ratsu jäi likelle. Ikara kovetti itsensä ja päätti olla tuntematta itsesääliä. Ratsu kertoisi hänelle nimensä, kun se olisi valmis palvelemaan. Hänellä ei ollut kiire minnekään – hän voisi hyvin matkata jalkaisinkin. Siitä huolimatta aurinkoratsu täytti mielen. Se kutsui selkäänsä, maanitteli, mutta Ikara oli vahva. Hän ei sortuisi hevosen lumoukseen.

Kun aamu saapui, Ikara lähti vaeltamaan kohti etelää. Hän ei ajatellut surmaamiaan miehiä tai uuden renkaan kaareen tarttunutta verta. Auringon ja valon ratsu seurasi hänen perässään niin kuin sen kuuluikin. Kaikki

muu elävä oli metsässä ja suorastaan rienasi selän takana. Katse, jota hän ei nähnyt, kutitteli niskavilloja. Ikara päätti olla välittämättä. Hevonen oli sentään totellut hänen kutsuaan. Jonain päivänä hän nousisi sen selkään ja he kiitäisivät yli tasankojen nopeammin ja kauemmas kuin kukaan muu.

Päivä alkoi pimetä vihdoin yöksi. Ikara ravisteli väsymyksen jaloistaan, ei seisahtunut, vaikka kantamukset painoivat selkää ja jano kuristi kurkkua. Auringon ja hopean ratsu pysyi vaiti.

Taivas muuttui hiljalleen täysin mustaksi. Ikara hieraisi silmiään nähdessään veden välkkeen metsän reunalla. Hän pysähtyi ja kadehti kasvien varjoja. Lampi oli niin lähellä, sen musta vesi houkuttelevampaa kuin mikään pitkään aikaan. Ikara silmäili metsää, sen kahisevia puita ja vehreää pohjaa pimeydessä. Jos hän kävisi vain täyttämässä leilinsä, eikä viipyisi kauan... Ikara kieltäytyi tekemästä nopeita päätöksiä. Tasankojen naiset olivat sitkeitä. Hän selviäisi ilman vettä, tai ainakin hän miettisi asiaa yön yli.

Tähdet olivat omilla paikoillaan mustalla taivaalla. Ikara seurasi niiden tuiketta pitkään ennen kuin nukahti tulen ja hopean hevosen kylkeä vasten. Sen turkki oli pehmeä ja sileä.

Valo oli kirkkaampi kuin koskaan. Se sai veden valumaan silmistä ja kasvojen ihon pistelemään. Ikara kiisi halki tasangon villinä ja vapaana niin kuin tasankojen naiset olivat aina tehneet. Hevonen alla oli vahvempi kuin minkään elävän kuului olla. Sen harja piiskasi, ruoski otsaa, eivätkä kaviot koskettaneet maata. Ikara nosti kädet sivuilleen ja huusi, mutta ei riemusta, vaan tuskasta.

Aurinko oli polttava pallo korkealla. Ratsun karva puski liekkejä. Ne tarttuivat vaatteisiin, ihoon, hiuksiin. Keltainen, oranssi, punainen – ei ollut enää naista ja hevosta. Oli maailman sokaiseva valo ja kipu, joka hävitti alleen kaiken.

Ikara avasi silmänsä ja huoahti ääneen. Painajainen, uni oli ollut vain painajainen. Kaupunkien taikauskoisten akkojen tarinat tai väsymys olivat käyttäneet hyväkseen yön heikompaa mieltä. Ikara terästi itsensä. Yö ei yllättäisi häntä toiste. Hän oli tasankojen nainen, peloton ja hurja. Hän teki, mitä tahtoi, ja nyt hän halusi vettä.

Aamun valossa metsä ei näyttänyt yhtään uhkaavalta. Ikara nousi seisomaan ja venytteli pitkiä raajojaan. Tulen ja hopean ratsu kierähti istumaan ja sitten ketterästi seisaalleen. Ikara myhäili tyytyväisenä. Juuri hän, eikä kukaan muu, oli kutsunut ratsun auringosta. Kun hän saapuisi seuraavaan kaupunkiin, huhut saisivat siivet. Hän toisi suvulleen kunniaa.

Kun Ikara lähti kohti metsää, ratsu seurasi perässä. Ikara pysähtyi ja odotti, kunnes hevonen oli aivan hänen takanaan. Hän kääntyi ympäri ja kosketti sormillaan sen pehmeää, ruskeaa turpaa.

"Kuka sinä olet?" Ikara kuiskasi.

Hevonen pärskähti. Sen silmät olivat aivan liian kirkkaat. Se oli varmasti viisaampi kuin moni ihminen.

"Kuka sinä olet?" Ikara kosketti ratsunsa otsaa. Se ei kertonut nimeään vieläkään.

Ikara epäröi saavuttaessaan ensimmäiset puut. Joku oli läsnä, vaikka hän ei nähnyt ketään. Ikara vilkaisi hevosta. Tulen ja valon ratsu ravasi lammen reunalle ja laski päänsä juodakseen. Se ei vaikuttanut yhtään varautuneelta tai pelokkaalta. Hän luottaisi siihen. Sitä paitsi, vesi oli niin lähellä.

Metsän varjot hellivät kehoa, kun Ikara kyykistyi täyttämään leiliään. Tumma vesi pulppusi ilman puskiessa vastaan leilin suuaukosta. Ikara teki kämmenistään kulhon ja nieli pitkiä, syviä kulauksia. Oli tärkeää juoda aina, kun siihen oli mahdollisuus. Ne, jotka asuivat kaupungeissa, eivät selvinneet tasangoilla. He olivat heikkoja. He olivat unohtaneet, missä sielun kuului kulkea.

Kun Ikara oli valmis, hän pesi kasvonsa. Vesi oli viileää, ja se maistui raikkaalta rohtuneilla huulilla. Ikara unohtui tutkimaan kuvajaistaan lammen pinnasta ja vajosi mietteisiin. Hän muisti nuorukaisen, jota kohtaan oli tuntenut niin, että heikommat kutsuisivat sitä rakkaudeksi. Käsi kohosi tahtomatta koskettamaan vasemman korvan alinta rengasta. Hän muistaisi. Ei! Hän unohtaisi. Hänenlaisessaan ei voinut olla säröjä.

Sormet laskeutuivat kevyesti Ikaran olalle. Ikara käännähti ympäri käsi miekkansa kahvalla. Metsä huokasi, mutta lammen reunalla ei ollut ketään. Ikara hengitti syvään, hitaasti ja rauhallisesti. Hän oli tuntenut jonkun takanaan, varmasti oli. Ehkä joutavat ajatukset mädättivät häntä sisältä päin. Oli turha ajatella menneitä. Ne myrkyttäisivät nykyisen.

Ikara nousi seisomaan ja pälyili ympärilleen. Miekka sihahti, kun hän veti sen tupesta. Nyt tulen ja valon ratsu seisoi ryhdikkäänä tuijottaen metsää. Se näki tai aisti jotain. Sitten ratsu korskahti, ravasi metsään, ja Ikara jäi yksin.

Ikara päätti odottaa menemättä yhtään syvemmälle metsään. Hän odotti kauan, ja vaikka järki sanoi, että olisi viisaampaa jättää metsä, uteliaisuus oli liian suuri. Häntä ei pelottanut. Mikään tässä maailmassa ei ollut uhka niille, jotka osasivat käyttää sekä miekkaa että älyään.

Äkkiä varjot pitenivät, vaikka ei ollut vielä illan aika, ja metsä muuttui hämyisäksi. Ikara kutsui hevostaan, mutta se ei palannut. Sen olisi pitänyt. Kaikesta huolimatta se oli hänen vallassaan.

Metsä natisi. Tulen ja valon ratsu saapui korskuen puiden lomasta seläässään vaalea hahmo. Vehreät oksat väistivät hahmoa, taipuivat tehden sille tilaa. Näky oli luonnoton, riipi mieltä. Ikara horjahti askeleen taaksepäin, puristi sormet tiukemmin miekan kahvan ympärille, valmistautui suojaamaan itseään. Kun hevonen tuli lähemmäs, Ikara tajusi, että se, mitä hän oli luullut mieheksi, oli vain usvaa, jota lampi puski metsän viileyteen.

Ikara päätti jättää metsän taakseen, sillä se selvästi leikki hänen mielellään. Ennemmin tai myöhemmin se löytäisi jonkin heikkouden ja käyttäisi sitä häntä vastaan. Ikara kääntyi ympäri, ja metsien mies seisoi hänen edessään.

Kasvit olivat kietoutuneet miehen raajojen ympärille. Niiden vehreys oli pehmeää ja lämmintä, aivan kuin ne olisivat sykkineet itse elämää. Miehen pitkät mustat hiukset valuivat päätä myöten ristiselkään asti kuin köynnökset, ja miehen silmät – ne säihkyivät hopeaa tähtien lailla.

"Jää", miehen ääni oli metsän huokaus, tuulen leikki puiden tuuheissa latvoissa.

Ikara otti askeleen taaksepäin ja kohotti miekkansa terän itsensä ja miehen väliin. Tulkoon metsien miehen kosto, nouskoon raivo! Hän ei tuntisi katumusta siitä, että oli surmannut metsän siimeksessä lymynneen ryövärin. Tavat olivat vaatineet sitä häneltä, ja niitä piti kunnioittaa.

Ikara odotti jokainen lihas valmiina torjumaan hyökkäyksen, mutta metsien mies ei liikkunut, ei nostanut kättään häntä vastaan. Metsien miehen katseessa oli vain omituista myötätuntoa. Kun mies lopulta puhui, tämän kalpeat huulet eivät liikkuneet laisinkaan: "Jää, Ikara. Jää tänne, jää."

Ikara kuuli sanat vain mielessään. Jokainen vaisto, järki ja tunteet käskivät juoksemaan, jättämään metsän ja sen lumoojan taakseen, mutta hän ei kyennyt liikkumaan.

"Jää, Ikara. Katso, miten paljon enemmän sinä voisit olla."

Ikara katsoi ja näki itsensä metsien miehen silmin. Hän näki menneen, näki sen nuoruutensa kynnyksellä häneen hullaantuneen pojan, joka oli pyytänyt vain suudelmaa. Hän näki, kuinka hänen sormensa tahriintuivat vereen ensimmäistä kertaa, ja isänsä ylpeän hymyn. Hänen olisi pitänyt vain kohauttaa olkiaan, antaa pojan sanojen jäädä tuulen tuudittamaksi salaisuudeksi. Ja sitten hän näki sadat hevoset jalkojensa välissä: ne, jotka hän oli kutsunut, ne, jotka olivat antaneet henkensä hänen puolestaan, ja ne, jotka hän oli vain myynyt. Hän oli tehnyt kaiken kunniansa tähden.

"Miksi sinä olet niin kova? Miksi sinä et anna itsesi tuntea mitään?" Metsien mies näki sielun kaikki salaisuudet kirkkailla silmillään. Mies tiesi ryövärin kuolemasta. Tiesi, että Ikara oli surmannut, mutta ei hohkannut vihaa vaan sääliä, aivan kuin syillä ei olisi väliä – ainoastaan seurauksilla.

Ikara ei vastannut mitään. Mihin kukaan tarvitsi muuta kuin mainettaan ja kunniaansa? Kaikki näkivät hänen renkaistaan, miten ansioitunut hän oli, miten hän kunnioitti kansansa tapoja.

"Jos antaa pois kaiken sen, mitä itsellään on, voi saada paljon enemmän", Ikara kuuli vastauksessaan heikkouden, eikä jostain syystä hävennyt sitä.

"Ja mitä sinä olet saanut?"

Kunniaa. Ikara tiesi herättävänsä muissa kateutta, kunnioitusta, ihailua. Metsien miehen katse oli syvä ja lempeä. Tämä ei värähtänyt hänen edes-

sään laisinkaan, ei heijastanut muuta kuin surua hänen tekojaan kohtaan.

Ikara tunsi rintansa aukeavan. Tyhjää, kaikki oli niin tyhjää. Ikaran jalat kävivät heikoiksi, eivätkä enää kantaneet. Oli pakko istua alas. Hän ei ollut saanut mitään. Kunnia oli kuin tuuli – se ei kuulunut kenellekään. Se oli vain sana kuvaamaan jotain, mitä kukaan ei voinut vangita.

Ikara laski miekkansa metsien miehen jalkojen juureen. Miehen käsi kosketti hänen korvalehteään ja avasi renkaiden haat yksi toisensa jälkeen. Rengas kerrallaan painava taakka laskeutui Ikaran harteilta. Neljä rengasta vasemmasta, viisi oikeasta. Lopulta hänellä ei ollut mitään, hän ei ollut mitään, paitsi...

Ikara etsi katseellaan auringon ja valon ratsuaan. Se leimusi pimeässä kuin kytevä nuotio.

"Ratsu on tullut tänne palvelemaan, mutta ei sinua, eikä minuakaan. Lähetä se pois", metsien mies kehotti.

Valo ja viima nykivät Ikaran mieltä. Tulen ja hopean ratsu tuijotti liikaa tietävillä silmillään. Ikara tunsi sydämensä särkyvän, mutta kuiskasi silti ne sanat, jotka vapauttivat ratsun. Enää ei ollut mitään.

Ensimmäistä kertaa elämässään Ikara ei tiennyt, mitä tehdä. Hän oli hylännyt tavat ja perinteet – hän oli menettänyt arvonsa kansansa silmissä. Siitä huolimatta hän oli tehnyt oikein.

"Mitä minä nyt teen?" Ikara kysyi metsien mieheltä.

"Mitä sinä haluat tehdä?"

Ikara mietti ja mietti, mutta ei löytänyt oikeaa vastausta. Jäljellä ei ollut mitään siitä, mikä oli sitonut hänet tähän maailmaan. Hän oli yksin ja silti... mitä hän oikein halusi?

"Eikö se olekin vaikeaa – kun voi tehdä mitä tahansa, eikä kukaan ole ohjaamassa kättäsi?"

Ikara ei voinut kuin nyökätä. Metsien mies puhui suuria viisauksia.

"Sinä voit lähteä tai jäädä", metsien mies kuiskasi. Jostain kaukaa kuului kavioiden kuminaa. Puiden ohuet oksat kietoutuivat miehen ympärille kuin rakastajan kädet. Hahmo alkoi hälvetä taustaan. Metsä oli hiljainen ja kaunis, täynnä elämää.

Ikara kuuli, kuinka maa kutsui, niin kuin hän itse oli kutsunut sitä aiemmin. Hän oli osa sitä ja sitten osa kaikkea maan ja taivaan välillä.

"Minä jään", Ikara kuiskasi.

”Ei!" Ikara havahtui mielen horroksesta. Puut natisivat ympärillä. Usva ylsi leukaan asti. Ikara tajusi polvistuneensa, laskeneensa miekkansa metsien miehen jalkojen juureen. Hän, kaikista vahvin ja vapain oli... Metsien mies oli koettanut lumota hänet ja melkein onnistunut.

"Ei!" Ikara toisti.

Ikara palautti miekan tuppeensa, rohkaistui sen kotoisasta painosta selkäänsä vasten, hipaisi renkaita korvissaan. Metsien miehen katse oli surullinen, hopean välke himmeni, sammui. Mies ojensi kätensä kuin kutsuakseen mukaansa vielä viimeisen kerran. Ikara käänsi selkänsä ja lähti juoksemaan

pois, pois metsästä, pois lumoojan valheista.

Ikara kutsui hevostaan, jonka metsien mies oli halunnut hänen lähettävän pois. Aurinkoratsu palasi metsästä kaula kauniilla kaarella, valmiina kantamaan hänet maailman ääriin. Ikara ponnahti sen selkään suoraan juoksuaskeleesta. Hän halusi kauas metsästä, kauas sen lumoojasta. Mitä makeita sanoja mies olikaan kuiskannut, miten houkuttelevalta tämä oli saanutkaan kaiken kuulostamaan!

Tähdet katsoivat taivaalta, ja Ikara tunsi niiden paheksunnan ihollaan – hän oli tuottanut niille pettymyksen. Tulen ja hopean ratsun kupeet puskivat höyryä. Mikään ei ollut tarpeeksi kaukana metsästä. Ikara antoi hevosensa juosta niin kuin ei ikinä aiemmin, ja tiesi, että sen askeleet veisivät hänet koskettamaan tähtiä.

Vuoret alkoivat siintää kaukaisuudessa, kun liekit puskivät läpi ratsun kuparisen karvan. Ikara ei ollut koskaan luovuttanut, koskaan antanut periksi. Hänen edessään oli avautunut kaksi tulevaa, ja kun aurinko nousi loputtoman yön jälkeen, Ikara ymmärsi valinneensa väärin. Sitten hänen hiuksensa hulmahtivat liekkeihin, eikä mitään ollut enää tehtävissä. Auringon ja hopean ratsu jatkoi nelistämistä kohti vuoria hidastamatta askeltaan.

Leena Likitalo *kirjoittaa eeppistä fantasiaa, jossa ei ole yksikäsitteistä hyvää tai pahaa, mutta ihmismielet ovat vähintäänkin yhtä kieroja kuin neidot ovat kauniita ja soturit urheita.*

© V.K. Lintunen 2011

USVAZINE.NET

SPEKULATIIVISTA FIKTIOTA VERKOSSA.
LATAA ILMAISEKSI JA NAUTI NOVELLEISTA.
LEHTI ON TAUOLLA VUODEN 2011, MUTTA
UUSIA NOVELLEJA OTETAAN VASTAAN
LOKAKUUSTA 2011 LÄHTIEN.

USVA SUOSITTELEE URS:IA!

© Tuomo Veijanen 2011

Christine Thorel

Kylmät kädet

Seija tuli osastolle viime tipassa, kuten yleensäkin. Hän seisoi hetken käytävässä lasioven takana ja otti kasvoilleen työhymynsä. Se ei ollut kummoinen hymy, muttei työkään ollut ollut viime aikoina kovin hohdokasta. Kaupunki piti kukkaronnyörit liian tiukalla, ja se vei työstä viimeisenkin ilon. Seija havahtui mietteistään ja huomasi tuijottavansa tuntematonta naista lasin läpi. Naisella oli vieraat työvaatteet ja hän pyyhkäisi ikkunaa rätillä. Uusi työntekijä kaiketi, ehkä jostakin vuokrafirmasta, mutta ei hän pitkään jaksaisi. Seija tiesi näyttävänsä aamuisin ryytyneeltä, mutta tämä nainen oli vielä kurjemman näköinen.

Osaston uusin asukas töpötteli käytävässä oven edessä hento vartalo jäykässä etunojassa ja nojasi kaksin käsin seinään kiinnitettyyn kaiteeseen. Hetken hän tuijotti seinään kiinnitettyä osaston opastaulua, kunnes irrotti otteensa kaiteesta, käveli taas edestakaisin käytävän poikki ja nojasi kaiteeseen.

”Huomenta Aune”, Seija sanoi.

Aune katsoi Seijaa hämmentyneenä. ”Ovi ei aukea, joku on laittanut sen lukkoon”, hän sanoi ja työnsi taas kaikin voimin kaidetta.

”Jos mennään toisesta ovesta”, Seija ehdotti ja tarttui Aunen laihaan käsivarteen. Aune seurasi kuuliaisesti nurkan ympäri samalla kun yritti arvuutella, kenen tyttöjä Seija oli. Sellaisina hetkinä Seija toisinaan kuvitteli olevansa ainakin parikymmentä vuotta nuorempi, mutta nyt hän ei viitsinyt. Hän vain auttoi Aunen turvallisesti tämän huoneeseen asti. Oveen pitäisi jo tänään saada nimikyltti. Ehkä se auttaisi Aunea suunnistamaan osaston käytävillä. Tai lapset voisivat tuoda jonkin ovikoristeen. Kumpaakaan ei kannattanut odottaa vielä tällä viikolla, Aunella kun ei ollut omaisia paikkakunnalla ja nimikyltti oli kaiketi eksynyt kaupungin byrokratiaan.

Käytävää pitkin lampsi vieras mies ja puhui kännykkään sopimattoman kovaa.

”Joo, hyvältä täällä näyttää. Ne on kaikki jo hommissa. Tää hoituu nyt ihan omalla painollaan.” Tauko. ”Sitten kolmen kuukauden päästä, joo.”

Seija mulkaisi miestä tämän tullessa kohdalle, mutta tämä ei piitannut vihjeestä.

”Sä stressaat taas ihan turhaan. Kaikki menee hyvin.” Tauko. ”Rahat on jo tilillä, nyt vaan... ”

Mies katosi nurkan taakse, ja osastolle laskeutui tavallinen hiljaisuus. Seija lähti kiiruhtamaan toimistoa kohti, oli taas osastopalaverin aika. Hän ei kuitenkaan ehtinyt pitkällekään, kun kolmoshuoneesta kuului valitusta ja karheaa hyräilyä. Ovi oli raollaan, ja Laila makasi mahallaan lattialla. Joku mies oli kyykyssä Lailan vieressä ja silitteli tätä.

”Lämmin”, mies huokaisi kesken hyräilyn.

Huone oli tosiaan kuin pätsi, kevätaurinko oli paistanut ikkunoihin koko aamun. Parilla askelella Seija oli Lailan vieressä ja varmisti, ettei tämä ollut satuttanut itseään kaatuessaan.

”Minä halusin vain sulkea kaihtimet. On niin kuuma.”

”Laila ei kyllä enää saa yksin nousta sängystä. Pitää painaa tätä nappia”, Seija sanoi, ja veti kutsunapin Lailan silmien eteen. ”Ja miksi sinä et kutsunut apua?” Seija kysyi Lailaa silittelevältä mieheltä.

Mies katsoi Seijaa kuin olisi vasta huomannut tämän. Miehen kasvoilla oli niin poissaoleva ilme, ettei Seija tiennyt näkikö mies häntä nytkään. Miehellä oli samanlainen työasu kuin käytävän naisella, ja paidassa oli jonkinlainen logo. Lattialla lojui hylätty moppi. Osastolle oli ilmeisesti todellakin taas otettu jotakin harjoittelijoita. Seija hillitsi ärtymyksensä ja tiuskaisi miehelle: ”No, nostetaan Laila ylös.”

Mies vääntäytyi ylös, mutta Lailan ähkäisyn kuullessaan hän kyykistyi jälleen ja jatkoi silittelyä ja epävireistä hyräilyään.

”Ei tule mitään”, Seija puuskahti. Mies katsoi taas häneen, ja hetken Seija epäili, että tämä aikoi silittää häntä. Seija seisoi tukevasti nyrkit leveillä lanteillaan, häntä ei siliteltäisi. Hän katsoi alaspäin suoraan miehen kelmeisiin kasvoihin ja sanoi selkeällä äänellä: ”Auta minua nostamaan Laila ylös.”

Mies tarttui välittömästi Lailan villatakin hihaan ja alkoi vetää. Seija muljautti silmiään, huokaisi ja opetti kädestä pitäen oikean nostotekniikan. Lopulta he saivat Lailan pyörätuoliin istumaan. Lailan turpea vartalo täytti koko tuolin. Seija oikoi Lailan vaatteita ja motkotti samalla: ”Laila ei kyllä itse saa enää nousta sängystä.”

”Kaihtimet minä vain”, Laila sopotti ja nyhjäsi villatakin helmaa suorempaan.

Seija sulki kaihtimet ja toi Lailalle hiukan juotavaa. Sitten hän auttoi Lailaa riisumaan villatakin. Lähtiessään hän oli kompastua maassa lojuvaan moppiin ja tajusi vasta silloin, että outo mies nökötti yhä sängyn vieressä.

”Mitä ihmettä sinä siinä vielä teet?”

Mies vain seistä toljotti.

Seija nosti mopin lattialta ja tyrkkäsi sen miehen rintaa vasten: ”No niin, mene siivoamaan siitä. Kaikki on taas hyvin.”

Mies tarttui mopin varteen hyvin hitaasti ja raahusti käytävään siivouskärrylleen. Seija seurasi perässä ja jäi

hetkeksi katselemaan miehen puuhia. Tämä huiski mopillaan pitkin lattiaa, vuoroin työnsi likaa eteenpäin ja vuoroin vain nojasi varteen. Ehkä hän ehtisi oppia homman ennen harjoittelunsa päättymistä. Toivottavasti se päivä tulisi pian. Mies nosti moppinsa uuteen kohtaan. Jotakin vilahti kärryn alle, ja lattialle jäi märkää likaa. Laitoshuoltajat olivat varmasti innoissaan uusista harjoittelijoista. Seija pudisti päätään ja jätti miehen puuhiinsa. Nyt oli jo kiire toimistoon.

Palaveri oli tietenkin jo alkanut. Uusi osastonhoitaja Jenna katsoi Seijaa merkitsevästi ja tuhahti papereihinsa.

Seijasta oli hassua, että Jenna edes odotti kaikkien osuvan palaveriin yhtä aikaa tällaisessa paikassa. Hän jätti Jennan halveksunnan omaan arvoonsa ja puhui yleisesti kaikille: ”Laila oli taas kaatunut.”

”Saitko hänet nostettua yksin?” joku kysyi. Äänessä saattoi olla hiukan ihailua.

”Huoneessa oli joku mies, sain hänet auttamaan. Onko meillä taas jotain harjoittelijoita?”

”Jos olisit saapunut ajoissa, niin tietäisit, että meidänkin osastomme on nyt osa Elmo-projektia.” Jennan äänensävy teki selväksi, että tarkennusta ei kannattanut pyytää.

”No mikä se Elmo sitten on?” Seija halusi tietää.

Jenna huokaisi syvään ennen kuin vastasi: ”Elävä Monimuotoisuus, tukityömahdollisuus mielenterveyskuntoutujille ja päihderiippuvaisille. Joko olet tuhlannut toisten aikaa tarpeeksi?”

Joku ojensi Seijalle paperin, ja Seija alkoi lukea. Toiset jatkoivat keskustelua pääsiäisaskarteluista ja koristeluista.

Paperin ylänurkassa oli Tantereen kaupungin ja Elmon tunnukset. Teksti kuvaili lyhyesti projektia ja sen tavoitteita. ”Kaikilla on oikeus toiseen mahdollisuuteen, kun elämä tuntuu mahdottomalta”, esite julisti, ja Seija oli samaa mieltä. ”Työn tekeminen tarjoaa mielekkään väylän uuteen elämään”, teksti jatkui, mutta ei saanut Seijaa vakuuttumaan. Hän oli nähnyt liian paljon projekteja. Kaupunki taisi tukea tätäkin projektia vain pitääkseen kaupunkikuvan siistinä ja tehokkaana. Projektia veti Elämän Arvo -niminen järjestö, josta voisi joskus ottaa tarkemmin selvää.

Hoitajat alkoivat poistua huoneesta, ja Seija totesi palaverin päättyneen. Hän taitteli paperin taskuunsa ja lyöttäytyi Kallen matkaan laittamaan asukkaita ruokailukuntoon. He tekivät työtä vierekkäisissä huoneissa ja pääsivät nopeasti toistensa avuksi tarvittaessa. Kun he sattuivat käytävälle yhtä aikaa, he vaihtoivat aina sanan tai pari.

”Kaupunki kuulemma maksaa sille Elmolle hyvät rahat”, Kalle sanoi.

”Epäilemättä, ja säästää sosiaalikuluissa”, Seija vastasi ja siirtyi Lailan huoneeseen.

Hetken päästä hän työnsi Lailaa käytävällä ja kohtasi Kallen taas.

”Ihan kuin meillä ei olisi tarpeeksi töitä ilman tumpeloita työllistettyjäkin”, hän puuskahti.

”Ehkä he eivät ole ihan kauhean pahoja”, Kalle sanoi.

Oli ulkoilupäivä. Seija lompsutteli saappaissa Pentin huoneeseen auttamaan tätä pukeutumisessa. Puisto oli kurainen ja täynnä hangesta paljastunutta koirankakkaa, jota kulkeutui sisäänkin pyörätuolien renkaissa.

Pentti konttasi huoneessaan seinänvierustoja pitkin, pyyhki lattiaa harmaalla sukalla ja mutisi itsekseen.

”Jaahas, ollaanko täällä valmiita lähtemään ulos?” Seija kysyi.

Pentti ei vastannut, mutta nyt Seija sai selvää tämän mutinasta: ”Saastaista, saastaista.”

”Jätetäänpä pölyt siivoojille ja lähdetään ulos.”

”Ne mitään siivoa. Mitään! Itse saa kaiken tehdä, ne vain sotkevat. Tuovat torakoita ja multaa lattialle. Nurkissa kihisee matoja.”

Seija käveli Pentin luo, kosketti tätä rauhoitellen selkään. Hän nosti Penttiä hiukan käsivarresta, yritti siten houkutella miestä nousemaan lattianrajasta, mutta ei. Pentti oli päättänyt siivota juuri nyt. Seija ei uskaltanut pakottaa, sillä Pentti saattoi olla arvaamaton ja aggressiivinenkin. Hän kutsui toisen hoitajan paikalle ja antoi miehen touhuta nurkassa.

Kahdellakin hoitajalla oli täysi työ saada Pentti ylös lattialta ja ulos. Sukasta tämä ei suostunut luopumaan, vaan haroi sillä ovenkahvoja ja seiniä kulkiessaan.

Käytävässä Seija huomasi liikettä lattialla, mutta kun hän katsoi tarkemmin, hän ei nähnyt mitään. Pentin vainoharhaisuus taisikin olla tarttuvaa lajia.

Seuraavan viikon aikana seinät täyttyivät pääsiäisaskarteluista, mutta rairuohot oli heitetty pois, sillä epämääräiset vilahdukset lattianrajassa olivat varmistuneet hyönteisiksi. Kukaan ei tiennyt, mistä ne olivat ilmestyneet, mutta varmuuden vuoksi oli päätetty hävittää purkeissa seisova multa. Hyönteistorjujakin oli kutsuttu, mutta häntä piti odottaa, sillä kaupungin muissakin kiinteistöissä oli sama ongelma. Odotellessaan työntekijät talloivat hyönteisiä, jos ehtivät.

Seija oli vain tyytyväinen, että torjuja ei ehtinyt paikalle tällä viikolla, sillä koko osasto oli oksennustaudin kourissa. Sijaisetkin sairastivat.

Ulkona aurinko oli sulattanut hanget, ja muutama yritteliäs krookuskin puski pintaan puiden juurella. Ulkoilusta ei kuitenkaan kannattanut nyt haaveilla. Seija ymmärsi olla pitämättä lukua vaihtamistaan lakanoista ja vaipoista. Töitä riitti, vaikka pari vanhusta oli siirretty sairaalan puolelle nesteytykseen. Seija teki kolmen työt täysin ajattelematta. Sitten olisi aikaa levätä, jos tulisi kipeäksi. Ainoastaan työllistetyt jatkoivat kuten ennenkin, aina yhtä kelmeinä ja ankeina, mutta terveinä. Mikäpä sen pahan tappaisi. Tosin monet heistä käyttivät tilaisuuden hyväkseen ja laiskottelivat olohuoneessa vanhusten seurassa, kun kellään ei ollut aikaa vahtia heidän työskentelyään.

Seija otti varastosta uudet lakanat ja kiirehti Aunen huoneeseen. Käytävällä hän ohitti Pentin tyttären. Omaisille oli kyllä tiedotettu taudista, mutta jotkut tulivat siitä huolimatta vierailulle. Tai ehkä sen takia, ettei tulisi huono omatunto, jos tauti olisi kohtalokas. Pentillä tosin oli rautainen vastustuskyky. Seija ei muistanut tämän olleen koskaan kipeänä.

”Anteeksi”, Pentin tytär huusi Seijan perään. Vastahakoisesti Seija kääntyi kuuntelemaan.

Pentin tytär pyyhki silmiään nenäliinalla. Maria tai Marja, Marjo. Seija yritti hymyillä myötätuntoisesti ja korjasi lakanat parempaan asentoon.

”Miten isä on jaksellut viime aikoina?” Marjo kysyi.

”On se pysynyt terveenä”, Seija sanoi. Näkihän Marjo sen itsekin.

”Tarkoitan, kun hän puhuu Jessestä.” Marjo korosti sanaa hän, ja Seija huomasi virheensä.

Marjo pyöritti nenäliinaa käsissään ja jatkoi: ”Meidän Jessestä.”

Nyt Seija muisti. Jesse oli kuollut aivan vasta johonkin muotihuumeeseen. Ei sellainen asia pysynyt dementikon mielessä.

”Hän väittää, että Jesse on käynyt täällä. Istunut öisin vieressä, silittänyt ja hyräillyt. Hän kysyi, mikseivät hoitajat tee koskaan sellaista.” Marjo purskahti itkuun: ”Miksen minä tee koskaan sellaista?”

Seija tiristi itsestään muutaman lohdun sanan ja ohjasi Marjon olohuoneeseen lepäämään. Siitä eteenpäin Marjo

joutuisi pärjäämään omillaan, ei hän ainakaan maannut ulosteessaan. Hoitajat muka, mikähän sai Pentin kuvittelemaan, että joku hoitajista ehtisi tehdä sellaista. Varsinkaan yöllä, kun talossa oli vain pari työntekijää. Ei Seijalla ainakaan ollut aikaa silittää ketään, vaikka kuinka haluaisi, sillä kaupunki ei pitänyt moista tärkeänä. Palkka juoksi vain, jos jaksoi juosta käytävillä kilpaa nuorempiensa kanssa.

Seija katseli taukohuoneen ikkunasta ulos. Ikkunoiden takana puut vihertyivät ja räkättirastaat olivat ilmestyneet puistoon. Sisällä työllistetyt kävivät yhä kurjemman ja hitaamman näköisiksi. He eivät enää useinkaan siivonneet, sen sijaan he viettivät paljon aikaa vanhusten seurassa. Istuivat aivan näiden vieressä, koskettelivat ja hyräilivät. Hoitajat eivät viitsineet käyttää aikaansa heidän komentelemiseensa. Monien mielestä oli hyvä, että he pysyivät poissa pahanteosta. Yli puolet heidän työllistämisjaksostaan oli sentään jo ohi. Osa vanhuksista tosin valitti hajusta ja kylmistä käsistä, mutta sellaista se oli. Aina joku valitti. Ainakin työllistetyt ehtivät pitää vanhuksia kädestä. Se olikin ainoa hyvä asia, mitä Seija heistä keksi. Ehkä he kaipasivat vain lämpöä ja läheisyyttä.

Jenna oli soittanut useammallekin ihmiselle kaupungin puolella ja Elmo-projektin vastuuhenkilöille, mutta vaikutti sitä, että sopimusta ei voitu tai haluttu purkaa. Seija muisti Jennan puuskahduksen puhelun jälkeen. ”Koko homma haisee. Joku on saanut tästä liikaa rahaa tai arvokalusteita.” Seija joutui myöntämään olevansa kerrankin samaa mieltä Jennan kanssa.

Useimmat projektit oli järkevästi johdettu, mutta Elmo oli toista maata, ja hoitajat joutuivat työskentelemään työkyvyttömien raukkojen kanssa vielä ainakin kuukauden halusivat tai eivät.

Seija kaatoi itselleen kupin kahvia ja selasi päivän lehteä, kun Kalle tupsahti huoneeseen.

”Ei ole totta!” Seija sanoi.

”Mikä?” Kalle kysyi kaataessaan kahvia.

”Kaupunki on pistänyt kesäksi sijaiskiellon.”

”Näytä.” Kalle tunki Seijan viereen lukemaan juttua.

”Mitä ihmettä ne siellä ajattelevat? Että vanhukset hoitavat toisensa? Tulisivat katsomaan todellisuutta.”

”Onhan meillä nuo työllistetyt”, Kalle sanoi, mutta virnisti niin, että Seija tiesi, ettei hän ollut tosissaan.

”Joku tässä mättää, kun toisia työllistetään väkisin ja toiset eivät saa tehdä töitään. Taitaa olla aika lopettaa hommat tai jäädä vaikka vuorotteluvapaalle.”

Kalle nyökkäsi ja hörppäsi kahviaan. Irvistäen hän kaatoi kahvin tiskialtaaseen.

”Jennan keittämää lirua, olisit varoittanut.”

Seija tuuppasi oman koskemattoman kuppinsa sivummalle. ”Tämä kevätkin on mennyt ihan automaattiohjauksella”, hän sanoi. ”Eilen melkein

annoin Aunen lääkkeet Pentille ja unohdin ulkoiluttaa Lailan.”

”Sitä se kiire teettää kaikille, virheitä.”

”Ei tässä työssä ole mieltä sillä tavalla kuin ennen, kun sai tehdä rauhassa.”

”Ja rahahan se lopulta kaiken määrää. Sitä torjujaakaan ei saada, vaikka nurkissa kihisee jos jonkinlaista ötökkää. Vaimo on huolissaan, että ne kulkeutuvat kotiin. Raha siinäkin puhuu.”

”Miten sen selittää vanhuksille, tai omaisille?” Seija otti teennäisen iloisen ilmeen ja keikutti päätään puhuessaan: ”Äitisi vaippaa ei vaihdettu koko päivänä. Hän ei valittanut, ja oli kiireisempää tehtävää.”

”Joo, ja päättäjät ovat ihan aivottomia”, Kalle sanoi ja napautti sormellaan lehteä.

”Aina vain raha mielessä”, Seija myönsi.

Kalle nousi yllättäen seisomaan ja alkoi kävellä ympäri huonetta toista jalkaansa laahaten, kädet roikkuivat veltosti sivuilla. Kalle riiputti leukaansa ja yritti olla nauramatta samalla kun hoki rahisevalla äänellä: ”Rahaa, rahaa, rahaa.”

Pari hoitajaa oli ilmestynyt esityksen aikana ovelle ja nauroi Kallen paarustukselle.

”Varo vain, että työllistetyt eivät näe, voivat vaikka loukkaantua”, toinen huomautti.

Hyönteistorjuja nirskutti ilmastointikanavan luukkua auki ja valaisi putkea taskulampullaan. Hän oli jo vieraillut muutamassa huoneessa ja todennut, että listojen alla oli elämää.

”Kyllä täällä torjunta pitää tehdä”, nainen sanoi ja veti päänsä putken sisältä. ”Ne on levinneet kaikkialle. Laitan tietoa eteenpäin, tämä vaatii suunnittelua, kun on näin isosta jutusta kyse.”

”Mitä ne sitten on?” Seija kysyi. Hän oli jäänyt katselemaan torjujan työtä parin muun hoitajan kanssa.

”Turkiskuoriaisia, raatokärpäsiä ja niiden toukkia, etanoita, turkkiloita, pihtihäntäisiä. Erilaisia hajottajia ja raadonsyöjiä”, nainen sanoi niin innoissaan, että Seija pelkäsi tämän putoavan tikkailta.

”Mutta mistä ne tulee?” joku kysyi.

Nainen kapusi alas tikkailta ja taittoi ne kasaan.

”Käyn katolla katsomassa, löytyykö sieltä linnunpesiä. Tai sitten jonnekin piiloon on kuollut myyrä tai joku muu. Ehkä ne on tulleet jonkun asukkaan tavaroissa.”

”Aune on meidän uusin asukas”, Seija sanoi ja kuvitteli mielessään, montako hirveä tarvittaisiin elättämään kaikki osastolla mönkivät hyönteiset.

Hyönteistorjuja kääntyi vielä käytävältä huikkaamaan: ”Aika jännää, että täällä on kaikkea, etanoitakin. Tosi mielenkiintoista.”

Seijan mielestä se ei ollut yhtään jännää. Häntä inhotti ajatus, että pukuhuoneen kopissa hänen kenkäänsä saattoi juuri nytkin mönkiä joku sittiäinen. Kotonakin hän kävi yhtenään läpi

kaappeja siinä pelossa, että oli tuonut ötököitä mukanaan.

Seija käveli osaston olohuoneeseen, jossa työllistetyt ja vanhukset istuivat sulassa sovussa sohvalla ja nojatuoleissa. Työllistetyt pyrkivät koko ajan lähemmäs vanhuksia ja koskettelivat näiden hiuksia ja kasvoja taukoamatta. Useimmat vanhukset olivat jo täysin tottuneet työllistettyjen läheisyyteen, taisivat jopa nauttia kosketuksesta, mutta kaikki eivät pitäneet heistä.

Aune hätisteli kärpäsiä lehdellään. Hän huitoi ja huitoi, ja hänen lähellään istuvat työllistetyt alkoivat liikehtiä. He önisivät ja kurkottelivat silittämään Aunea, niin että lopulta Aune tuntui peittyvän silitteleviin käsiin. Lopulta Aune ei enää kestänyt, vaan pomppasi pystyyn ja alkoi sättiä työllistettyjä. Hän mätki heitä lehdellään ja polki jalkaansa niin, että kovakuoriaiset rouskuivat. Aune tallasi yhtä työllistettyä varpaillekin, mutta mies ei reagoinut mitenkään.

”Menettekös siitä ja viekää kärpäsennekin!” Aune kivahti.

Seija veti Aunen pois työllistettyjen otteesta ja ohjasi tämän pienelle kävelylle. Hyönteiset ja työllistetyt, jotenkin ne liittyivät yhteen. Olikohan muuallakin samanlaista?

Hoitajat auttoivat viimeisiä vanhuksia pöytien ääreen samaan aikaan, kun pari työllistettyä toi ruoan keittiöltä. Laila halusi lausua ruokarukouksen. Niinpä Seija odotti kärsivällisesti, kun tämä takelteli lyhyen siunauksen kanssa, ja alkoi jakaa keittoa vasta Lailan lopetettua. Hoitajat hajaantuivat muihin töihin ja tauolle. Vain Kalle ja Seija jäivät ruokailuun. Useimmat osaston tämänhetkisistä asukkaista osasivat vielä syödä itse, mutta aina joku tarvitsi hiukan apua. Kalle lähti saattamaan yhtä miehistä vessaan, ja Seija jäi yksin. Hän autteli vuoron perään kaikkia, muussasi perunoita keittoon, nosti lusikoita, pyyhki pöydälle kaatunutta piimää ja sitoi ruokalappuja uudestaan.

Työ oli tuttua eikä vaatinut keskittymistä. Aina välillä Seija tarkkaili työllistettyjä sillä heitä sai vahtia enemmän kuin vanhuksia. Seija jäi miettimään Jesseä ja Penttiä. Ehkä joku työllistetyistä näytti Jesseltä. Seija päätti mainita tapauksesta Jennalle, kun näkisi tämän seuraavan kerran.

Kalle palasi ruokasaliin. ”Surffailin muuten eilen vähän tietoa tästä Elmo-projektista”, hän sanoi.

Seija oli heti kiinnostunut.

”Löysin pari keskustelua, joissa muutkin kaupungilla valittivat työllistetyistä. He eivät tee töitään, takertuvat muihin ihmisiin ja haisevat. Eräässä päiväkodissa yksi oli jopa unohtunut töihin yöksi. Eivätkä he suostu puhumaan, önisevät vain yhden sanan vastauksia.”

Aunen hermostunut ääni keskeytti Kallen selostuksen. Aune huitoi lusikallaan ja puhua sopotti aina vain kovenevalla äänellä. ”Pentin keitossa on sormi!” hän sanoi yhä uudestaan ja uudestaan.

”Siellä mitään sormia ole”, Pentti ärähti ja työnsi lusikallisen lihakeittoa suuhunsa.

Seija vilkaisi Aunea ja tätä vastapäätä istuvaa Penttiä. Aune ei rauhoittunut ja Pentti alkoi hermostua. Oli aika puuttua tilanteeseen. Seija rauhoitteli Aunea ja Kalle Penttiä. Kalle hämmensi Pentin keittoa ylimääräisellä lusikalla ja lirutti sitä lautaselle.

”Katsohan, ihan samaa keittoa kuin sinulla”, hän sanoi Aunelle.

”Hyvää lihasoppaa, maista vain ihan rauhassa”, Seijakin yritti.

Kalle piti kättä Pentin hartialla muistutuksena, jotta tämä ei olisi noussut huutamaan. Pentti työnsi lusikallisen keittoa suuhunsa.

Aunen sopotus vain kiihtyi Seijan rauhoitteluyrityksistä huolimatta.

”Se syö sitä! Se syö sitä!”

Pentti pureskeli rustoista lihapalaa ja nielaisi kuuluvasti. ”No totta hitossa syön, hyvää soppaa”, hän ärähti, ”Syö keittos ja ole hiljaa, hullu akka.”

Seijan työvuoro oli juuri päättynyt, kun hän huomasi kaikkien hyönteisten kulkevan käytävällä samaan suuntaan, kohti portaikkoa. Hän seurasi hyönteisiä katseellaan ja näki, että portaikko oli täynnä työllistettyjä, jotka nilkuttivat ja raahustivat alaspäin. Seija käveli hitaasti lähemmäs katsomaan omituista kulkuetta. Hän ei ollut aiemmin nähnyt näin montaa työllistettyä yhtä aikaa, ja vasta nyt hän tajusi, kuinka kamalalta nämä näyttivät. Hiukset roikkuivat tahmeina klöntteinä ja silmät verestivät. Iho oli kaikilla kelmeä, kalpea, likainen ja haavainen. Kädet roikkuivat sivuilla ja jalat melkeinpä putosivat askelmia alaspäin. Vain vaatteet olivat kohtalaisen siistit: Elmon tunnuksella varustetut työvaatteet, joita he olivat pitäneet vasta kolmen kuukauden ajan. Työskentelystä ei ollut ollut mitään hyötyä näille ihmisille.

”Minne te olette menossa?” Seija kysyi, muttei saanut vastausta.

Työllistettyjen jaloissa hyönteisetkin vipelsivät alas askelman reunalta. Seija yritti nähdä, mikä niitä ja työllistettyjä houkutti. Nähdäkseen tarkemmin hänen pitäisi mennä kulkueen läpi kaiteen viereen, mutta ajatus inhotti. Seija ei halunnut tuntea työllistettyjen käsiä ihollaan, ja heidän hajunsa oli niin kamala, että jo aulassa oli vaikea hengittää. Seija oli kerran kohteliaasti ehdottanut yhdelle naisista peseytymistä, mutta tämä oli vain tuijottanut häntä ilmeettömästi ja yrittänyt halata.

Seija tilasi hissin ja päätti selvittää, mihin työllistetyt olivat matkalla. Joukko kuoriaisia seurasi Seijaa hissiin, mutta hän rusensi ne tottuneesti kengällään. Lampussa pörräsi muutama kärpänen, mutta Seija ei jaksanut piitata niistä. Hän laskeutui suoraan pohjakerrokseen toivoen, että työllistetyt marssisivat jonossa ulos eivätkä enää palaisi.

Ovet aukesivat. Portaikossa harmaat hahmot jatkoivat laskeutumista kellariin. Seijakin laskeutui vielä kerroksen hissillä, ja nyt hän näki työllistettyjen tulevan portaikosta käytävään ja marssivan kohti tuntematonta päämäärää kellarin uumenissa.

Seija odotti hissin edessä, kunnes työllistettyjä ei enää ilmestynyt portaikosta ja lähti sitten seuraamaan heitä. Hän joutui kävelemään hitaasti, jotta

ei olisi saanut matelevaa joukkiota kiinni. Käytävässä oli sanoinkuvaamaton löyhkä, ja Seija joutui pidättelemään oksennusta. Hän ravisteli jaloistaan hyönteisiä, jotka olivat erehtyneet suunnasta, ja pyyhki hiuksistaan katosta pudonneita ötököitä. Työllistettyjä hyönteiset eivät tuntuneet haittaavan ollenkaan.

Muutaman minuutin kuluttua Seija huomasi ilman olevan raikkaampaa ja kiirehti askeleitaan sen verran kuin pystyi kävelemättä aivan työllistettyjen kannoilla. Jossakin oli varmasti avoin ovi, ja hän voisi taas hengittää. Seija seurasi työllistettyjä nurkan ympäri ja näki näiden kompuroivan varauloskäytävän portaita ulos parkkipaikalle. Ylhäältä kuului kummallisia tömähdyksiä. Seija kiipesi hitaasti työllistettyjen perässä, kunnes näki.

Aivan oven eteen oli pysäköity rekka, jonka perä oli avoin. Lastauslavalla seisoi kaksi miestä laskemassa työllistettyjä, kun nämä kiipesivät tikkaita pitkin rekkaan. Toinen miehistä puhalsi jotakin jauhetta heidän päälleen. Yksi toisensa perään työllistetyt alkoivat hoiperrella ja kaatuivat samaan kasaan.

”Viisitoista puuttuu, pakko kai lähteä etsimään, että eivät jää tänne maatumaan”, toinen miehistä sanoi.

Toinen kiipesi rekkaan ja potkaisi lähintä kasassa makaavista.

”Kolme kuukautta on hiukan liian tarkka aika. Nämä vetelivät viimeisiään.”

Työllistetyt makasivat liikkumatta kuin joukkohaudassa.

Seija huudahti tahtomattaan ja lähti peruuttamaan portaisiin, mutta miehet olivat huomanneet hänet. ”Pysäytä se!” kuului huuto hänen takaansa.

Seija juoksi käytävällä työsandaalit läpsyen. Hissille tai portaisiin!

Takaa-ajajan askelet kaikuivat käytävässä. Juuri kun Seija näki hissin ovet käytävän päässä, ilmestyi nurkan takaa joukko työllistettyjä. Seija pysähtyi mutta lähti sitten juoksemaan heitä kohti.

”Apua, auttakaa! Varokaa!”

Työllistetyt lähestyivät häntä ilmeettömänä massana. Seija kuuli takaansa lyhyen käskyn: ”Ottakaa nainen kiinni!”

Työllistetyt katsoivat Seijaa ensimmäisen kerran kunnolla koko kolmen kuukauden työjaksonsa aikana. Heidän liikkeissään oli melkein pelottavaa määrätietoisuutta, kun he lähestyivät Seijaa. Seija oli jumissa. Työllistetyt hänen edessään täyttivät koko käytävän, ja takana odotti rekka. Seija päätti yrittää työllistettyjen läpi, sillä he olivat lähinnä sairaan näköisiä, eivät pelottavia. Hän rysähti yhtä miestä vasten ja oli oksentaa mädän hajun täyttäessä hänen sieraimensa. Hän tuuppi miehiä ja naisia sivuilleen, tajusi näiden haparoivan otetta vaatteistaan, läpsi käsiä irti itsestään ja pyrki hissille. Hän kompastui ja kaatui.

Työllistetyt vyöryivät hänen päälleen kuin aalto. Häntä siliteltiin ja taputeltiin joka puolelta. Haavaiset posket painautuivat selkää vasten, ja käytävässä kaikui tasainen hyminä.

”Tuokaa nainen rekkaan”, kuului käytävästä.

Työllistetyt nykivät ja rusikoivat Seijaa nostaessaan hänet ilmaan. Heidän hihoistaan mönki kovakuoriaisia Seijan naamalle, mutta hän ei pystynyt pyyhkimään niitä pois. Hän huusi, pyristeli ja rimpuili, mutta ei päässyt irti joukkohalauksesta, johon oli joutunut. Mitä enemmän hän rimpuili, sitä tiukemmin työllistetyt tarrautuivat häneen ja toisiinsa. Seija ei tiennyt kenen käsi piteli häntä poskesta, mutta hän käänsi päätään ja puraisi likaista sormea. Veren sijaan hänen suussaan maistui hapan ja mädäntynyt liha ja hän tajusi koko sormen jääneen suuhunsa.

Seija vietiin rekkaan, jossa seisova mies kaivoi taskustaan pienen rasian.

”Mitä sä meinaat? Se elää!” kysyi toinen selvästi hätääntyneenä.

”Mutta ei pitkään. Saadaan se sitten johonkin uuteen satsiin.”

Seijan takan seisova mies yritti estellä, kun toinen mies puhalsi jotakin Seijan naamalle.

Maailma muuttui harmaaksi. Sumun läpi hän kuuli miesten kiistelyn.

”Tapoitko sä sen?”

”Tollanen vanha harppu, saadaan me rahat siitäkin.”

Ruokahuoneessa valmistauduttiin sadonkorjuujuhlaan. Työntekijät muistelivat Seijaa, hänellä kun oli tapana leikata kurpitsa pöytäkoristeeksi. Uudet työllistetyt siirtelivät astioita ja häälyivät vanhusten lähellä. Hoitajia heidän oleskelunsa ärsytti, mutta kaupunki oli tehnyt taas vuoden sopimuksen Elmo-projektin jatkamiseksi. Oli vain kestettävä.

Laila hymyili tyytyväisenä paikallaan.

”Mikäs sitä Lailaa naurattaa? Tuliko heilat mieleen?” Kalle halusi tietää.

”Minäpä näin Seijan. Se ihan halasi ja piti hyvänä. Mutta kyllä se haisi pahalle.”

Christine Thorelin *novelleissa yhdistyvät suomalainen maisema, yhteiskunnalliset aiheet, myytit ja sadut. Hän opiskelee suomen kieltä, päätoimittaa Suomen Tieteis- ja Fantasiakirjoittajat ry:n lehteä Kosmoskynää ja yrittää kirjoittaa romaania.*

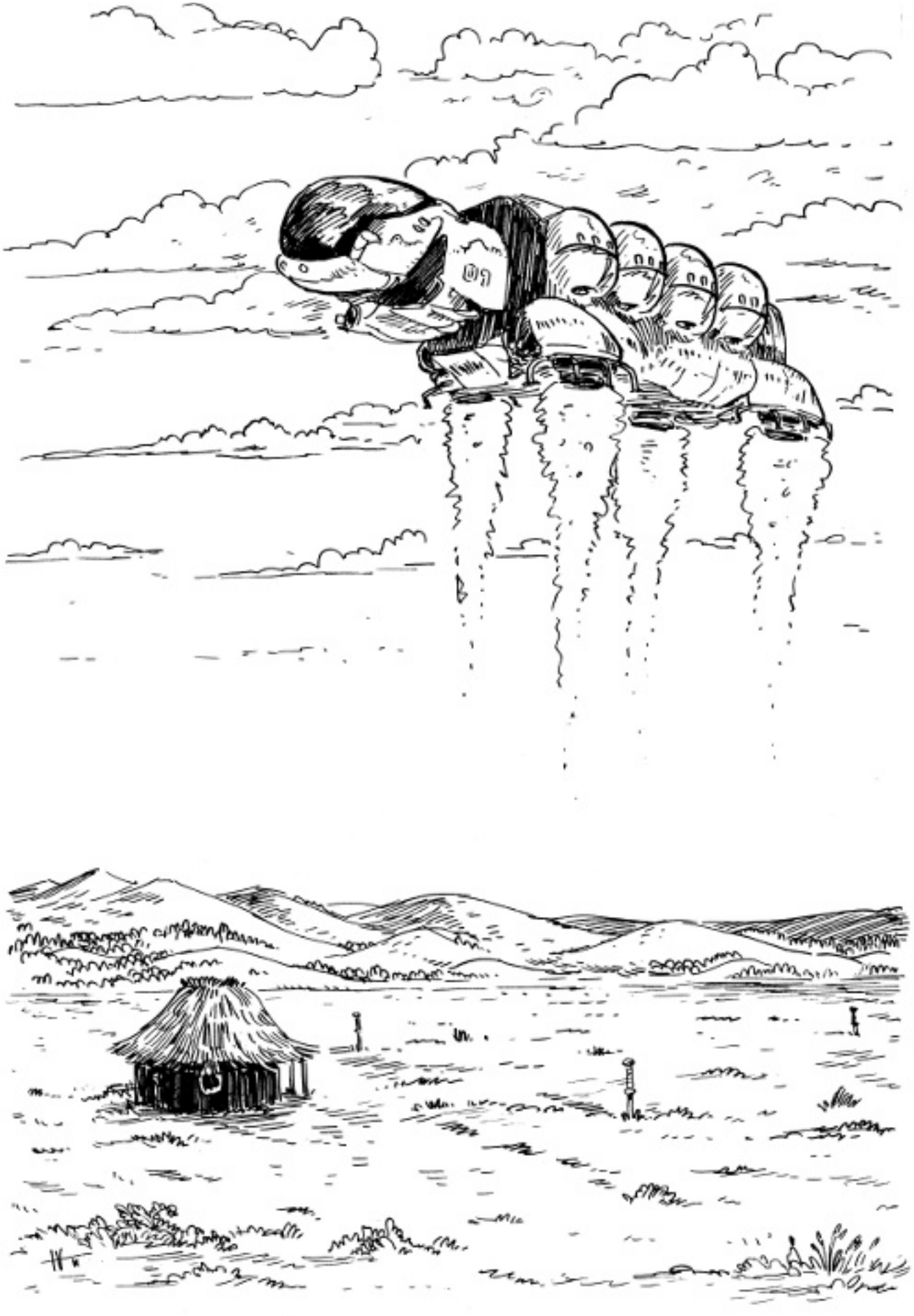

© Tuomo Veijanen 2011

Auli Tourunen

Dana

Dana ei sallinut avaruushissien rakentamista pinnalleen eikä edes avaruusasemaa kiertoradalleen, joten danalaiset olivat rakentaneet aseman kiertämään aurinkokunnan seuraavaa planeettaa, autiota ja kuiden vaivaamaa Marsin velipuolta Neitiä. Neitin asema oli kirjaimellisesti viimeisen tilaisuuden saluuna, vanha, kolkko ja harmaa. Se oli täynnä psykotestauksen toimistoja ja pieniä kappeleita: ensiksimainituista ihmiset hakivat muodollisen arvion värähtelytaajuudestaan, jälkimmäisistä henkistä lohtua ja vahvistusta ennen astumista sukkulaan, joka kuljettaisi heidät Danalle. Dana otti siirtolaisia vastaan vain kerran vuodessa, suuren Kotiinpaluun juhlan aikana. Väliaikoina asema vaipui hiljaiseen horrokseen ja vain minimihenkilökunta huolehti danalaisten ainoasta yhteydestä ulkomaailmaan.

Kuten tapoihin kuului, minua tuloaulassa vastassa ollut virkailija tarjosi minulle mahdollisuutta yöpyä asemalla, testauttaa itseni vielä kerran ja harkita päätöstäni rauhassa. Hän oli pukeutunut yksinkertaiseen puuvillaa muistuttavaan kaapuun, jonka opin myöhemmin olevan merkki ihailtavasta ahkeruudesta ja vaatineen ainakin vuoden päivät valmistuakseen. Minua oli opastettu pukeutumaan yksinkertaisesti sekä luonnonmateriaaleihin. Olin päätynyt tummansiniseen, raakasilkkiseen kävelypukuun, jonka toivoin heijastavan lähettilään korkeaa asemaa. Olin luopunut mustasta leskenasustani jo kuukausia sitten, mutta pitäydyin yhä mielelläni tummissa vaatteissa.

Kieltäydyin kohteliaasti mutta päättäväisesti viettämästä yhtään ylimääräistä aikaa Neitin ankeudessa, ja saattajani johdatti minut sukkulaan. Minulle osoitettiin paikka ahtaassa, ovaalissa kammiossa, joka muistutti mielestäni silkkitoukan koteloa. Kammio oli äärimmäisen kolkko, kaikki pinnat olivat sileää metallia ja, kuten tajusin lievää vastenmielisyyttä tuntien, helppoja puhdistaa. Sulkiessaan ovea mies kääntyi katsomaan minua ja sanoi vaivaantuneesti:

”Teidät on varmasti testattu huolellisesti ja kaikki tulee menemään hyvin, mutta siltä varalta että jokin menee pieleen... en usko että ehditte tuntea mitään.” Hän käänsi katseensa pois, nyökkäsi ja sinetöi minut sisälle.

Lähtövalmistelut ja matka Danan ilmakehään kestivät muutaman tunnin. Mietin, kuinka monen matkalaiset hermot pettivät ahtaassa vankilassa ja kuinka he takoivat paniikissa kaarevia seiniä rukoillen turhaan ulospääsyä. Katselin kyyhkynharmaata seinää ja harkitsin, kaduinko itse päätöstäni. Toisin kuin suurin osa muista Danalle matkaavista, en etsinyt rauhaa, harmoniaa tai mielekästä elämää. Virallisesti olin uusi Gaian lähettiläs ja elvyttäisin diplomaattisen yhteyden sisarplaneettojen välillä. Koska olin koulutukseltani tutkija, biologi, minun olisi luonnollista kerätä tietoa Danan historiasta ja olemuksesta.

Dana muistutti häkellyttävällä tavalla Gaiaa – elämää kuhiseva planeetta, jolla oli samanlainen ilmakehän koostumus, runsas vesikehä ja säännöllinen 25 tunnin kierros akselinsa ympäri. Mutta siinä missä Gaian elämän säännöllisyyttä häiritsi yksinäisen kuun imevä vaikutus ja vilkas tektoninen elämä, Dana oli kuuton planeetta ja virtaukset sen vaipassa olivat äärimmäisen hitaita. Gaia oli planeettaperheen arvaamaton, räiskyvä ja äkkiliikkeinen pikkusisko, Dana harkitseva, varma ja päättäväinen isosisko.

Elävät planeetat värähtelevät yksilöllisellä taajuudellaan, joka vaikuttaa kaikkiin elollisiin olentoihin planeetan pinnalla. Useimmilla näistä planeetoista, kuten Gaialla, oli kohtuullisen vaimea värähtely, ja ne ainoastaan lempeästi ohjailivat elonkehänsä toimintaa, sallien pinnallaan kaikenlaista normaalista poikkeavaa. Tätä ominaisuutta pidettiin pitkään itsestään selvänä, ja vaikka planeetat yleisesti ottaen myönnettiin eläviksi kokonaisuuksiksi, niihin ei kiinnitetty sen enempää huomiota kuin hieman seniiliin, harmittomaan vuokraisäntään. Planeettojen olemusta, tai persoonaa, kuten jotkut sitä kutsuivat, ei pidetty merkittävänä tekijänä – kunnes alati laajeneva ihmisasutus törmäsi Kaliin.

Kali oli basaltinmusta, karu planeetta, kirjaimellisesti tulta ja tulikiveä. Mantereiden sisäosissa elämä oli siedettävää – yleensä. Epäsäännöllisin väliajoin Kalin tektoninen aktiivisuus kasvoi yllättäen ja koko planeetta resonoi raivokkaasti, jolloin epätahtinen värinä kävi ihmisille kestämättömäksi. Kotoperäiset lajit olivat sopeutuneet vaihteluun ja pystyivät vaipumaan tietynlaiseen koomaan, antaen kehonsa luonnollisen värähtelytaajuuden myötäillä planeetan tempoilevaa rytmiä. Kalilaiset asuivat pääosin avaruusasemillaan, ja kävivät planeetan pinnalla ainoastaan satunnaisesti. Kalia pidettiin poikkeuksena säyseiden planeettojen joukossa, luonnehäiriöisenä ja epäluotettavana ongelmalapsena.

Mutta sitten löydettiin Dana.

Pioneerialuksen aloittaessa laskeutumisen Danan pinnalle lentäjä Teresa O'Sullivan havaitsi kahden muun pilotin räjähtäneen veriseksi sumuksi ohjaamon seinille. Teresan paluuta emoalukseen päätettiin lykätä siltä varalta, että kyseessä oli leviämiskykyinen infektio. Teresa itse päätteli, että ilmiön syynä oli miehistön muiden jäsenten sukupuoli, ja nimesi planeetan Danak-

si irlantilaisen äitijumalatarmyytin mukaan.

Yksinäisten ensimmäisten viikkojen aikana Teresa ihastui Danan seesteiseen luontoon ja planeetan ikiaikaista rauhaa ja muuttumattomuutta henkivään ilmapiiriin. Dana oli kuin rauhallinen versio Gaiasta: myrskyt olivat lievempiä, sade lankesi lempeänä sumuna vihreille niityille, ja maisema oli ikiaikaisen vanha, sillä vulkaaninen toiminta uudisti planeettaa hitaasti ja varovasti kaukana valtamerten syvänteissä. Teresan mielestä Dana oli sellainen kuin Gaian olisi pitänyt olla, ihmiselle suunniteltu maailma, kadonnut Eden. Ja kun lopulta selvisi, että lentäjäkollegoiden kohtaloksi ei ollut koitunut miehinen sukupuoli vaan planeetan voimakkaaseen värähtelykenttään sopimaton henkilökohtainen taajuus, Teresa katsoi olevansa planeetan Valittu.

Niistä piloteista, jotka lähetettiin planeetalle Teresan jälkeen, muutama selvisi hengissä. Heistä suurin osa halusi jäädä Danalle, ja Teresan johdolla he perustivat uuden siirtokunnan, jonka olemassaolo perustui rauhaan ja harmoniseen yhteiseloon planeettaäidin kanssa.

Aluksi planeettayhteisö sieti uutta siirtokuntaa, mutta kun danalaiset kieltäytyivät hyödyntämästä planeetan runsaita mineraalivaroja eivätkä edes antaneet muiden planeettojen louhia iridiumia Danalla, kärsivällisyys loppui. Planeettayhteisö lähetti miehitysjoukon kitkemään epäsosiaaliset pyrkimykset arvioiden, että vaikka suurin osa joukoista menetettäisiin väärän resonaation uhreina, jäljelle jäisi riittävästi joukkoja kukistamaan pasifistiset danalaiset.

Sotilaista yksikään ei selvinnyt hengissä.

Planeettayhteisö yritti katkaista kaikki yhteydet niskoittelevaan planeettaan, ja muistioissa pohdittiin jopa epäorgaanista vihamielistä ainesta lopulliseksi ongelmanratkaisijaksi, mutta se olisi ratkaissut vain uppiniskaisten danalaisten ongelman, ei tuonut iridiumia lähemmäksi sulattamoja. Tieto ”uudesta Eedenistä” oli jo levinnyt ja danalaisuus saanut vahvan kannattajajoukon. Planeettayhteisön ei auttanut kuin katsella pyhiinvaeltajien virtaa planeetan sinivihreälle pinnalle.

Se Dana, jota itse nyt lähestyin toukkana kotelossani, oli kehittynyt yli kymmenen miljoonan ihmisen yhdyskunnaksi. Maailmankaikkeudenlaajuisesti luku ei ollut merkittävä, mutta intensiivisten ja planeettaa voimakkaasti muokkaavien elinkeinojen puuttuessa se oli paljon. Tunsin sukkulan tärisevän ilmakehän kasvavassa paineessa, ja tajusin olevani vielä yhtenä harmonisena kappaleena. Kosketin kädelläni pientä arpea oikeassa olkavarressani ja ajatuksillani toista, jonka kuvittelin vatsani oikealle puolelle, lonkkaluun viereen. Miten paljon yksinkertaisempaa, tuskattomampaa ja ennen kaikkea hyvin soveliasta olisi ollut räjähtää sileille, kliinisille seinille.

En tiedä, mitä tarkalleen ottaen olin odottanut kohtaavani Danan pinnalla, mutta odotukseni eivät missään tapauksessa täyttyneet. Sukkulan laskeutumisalustan ympärillä ei ollut kuin pieni savimaja ja silmänkantamatto-

miin autiota tasankoa. Tällainen oli siis maailma, jonka toiviomatkalaiset kohtasivat, mikäli olivat vielä kiinteässä muodossa. Kotiinpaluun aikana heitä varten pystytettiin tasangolle suuria telttoja, joissa he saattoivat levätä ennen levittäytymistä planeetan kaikkiin kolkkiin.

Saattajani johdatti minut majaan, jossa minulle tarjoiltiin yrttiteetä ja pieniä makeita kakkuja. Osasin arvostaa niitä vasta myöhemmin, kun vaalea vilja ja sokeri olivat enää kaunis muisto. Hitaasti minulle valkeni, että varsinaista vastaanottoseremoniaa ei ollut luvassa – minua vastassa oli vain hiljainen ja hymyilevä kurttuinen nainen, joka kaatoi minulle lisää teetä ystävällisesti nyökytellen. Olin varautunut yksinkertaiseen elämään ja yhteiskunnallisten muodollisuuksien puuttumiseen, mutta gaialaisen lähettilään täydellinen huomiotta jättäminen oli silti järkytys. Mielialani ei ainakaan kohentunut, kun minulle ystävällisesti selitettiin, että joelle, jota pitkin purjehtisimme lähelle alueen suurinta kylää, oli matkaa viisi mailia. Kuljetusmuotona toimisi apostolinkyyti – tai luonnollisesti, kunnon niin salliessa, juokseminen.

”Mitä tavaroita haluat kantaa mukanasi?” saattajani tiedusteli ja viittasi kolmeen matka-arkkuun, jotka minulla oli mukanani – puuta, tietysti, luonnonmukaisesti.

Varsinaisten työtehtävien hoitaminen ei osoittautunut haasteelliseksi. Gaian lähettiläänä vastasin yhteydenpidosta danalaisten viranomaisten kanssa sekä entisten gaialaisten ja Gaian välillä. Edellisiä ei juuri ollut, ja kumpaakaan ryhmää Gaia ei kiinnostanut, joten huomasin istuvani käyttööni annetussa savimajassa täysin joutilaana.

Totuttautuminen danalaiseen elämänmenoon oli vaikeampaa. Kerran päivässä kävin torilla hakemassa itselleni ruokaa, ja joskus minut kutsuttiin naapureiden luo ruokailemaan tai kylän yhteisiin juhliin. Kaikkialle olin kohteliaan tervetullut, kaikkialla tunsin itseni ulkopuoliseksi. Danalaisilla ei ollut erillistä uskontoa, sillä planeetalle muuttaminen ja siellä asuminen oli uskontunnustus sinällään. Valinta elää Danalla vastasi sulkeutumista luostariin, ja minä olin ateisti nunnien joukossa.

Arkielämän järjestäminen oli helppoa verrattuna siihen, millaisia vaikeuksia minulla oli sisäistää danalainen filosofia: mikä oli sallittua ja luonnollista, ja mikä raakalaismaista ja väärää resonanssia. Raakasilkkisen pukuni olin kätkenyt asuntoni kaapin perälle niin pian kuin olin oppinut, että pienten toukkien elävältä keittäminen mielyttävän raaka-aineen hankkimiseksi oli ehdoton EI. Isäntäni olivat olleet hämmentyneitä asuni johdosta. En tiennyt, oliko se johtunut itse barbaarisesta materiaalista vai siitä, että joku, joka puki moisen vaatekappaleen ylleen, oli Danan hyväksymä. Opettelin siis sietämään nahkavaatteita. Metsästys oli sallittua, mikä mielestäni oli vielä barbaarisempaa kuin muutaman kurjan toukan kuuma loppu. Sallittua oli

myös marjojen ja hedelmien keräily, kasvien poimiminen ja pienen kasvimaan pitäminen, mutta ei laajamittainen peltoviljely.

”Oletko yrittänyt muokata peltomaata pelkästään ihmisvoimin?” minulta kysyttiin.

Eläinten pitäminen vankeudessa oli yksi perustavanlaatuinen ei-ei danalaisessa elämäntavassa. Epäsuorana seurauksena viljat, sokeri ja hunaja – joka piti kerätä henkensä kaupalla villimehiläisiltä – eivät olleet osa jokapäiväistä ruokavaliota, ja laihduin viisi kiloa ensimmäisen kuukauden aikana.

Minulle oli koulutukseni aikana opetettu, että danalaisen värähtelytaajuuden omaavat ihmiset olivat altruistisia yhdyskuntaeläimiä, joiden luontaisena taipumuksena oli edistää yhteisön hyvinvointia, ei niinkään omaansa. Dana oli naurettavan hedelmällinen planeetta, ja ihmiset tuntuivat viettävän puuhakasta mutta rentoa elämää metsästäen, keräillen ja kitkien ja vaihtaen elintarvikkeita pienillä markkinoilla. Ahkerimmat kasvattivat viljoja pienissä, huolella tarhatuissa aitauksissa ylellisyystuotteiksi – aitaaminen sadon suojelemiseksi muilta eläimiltä oli sallittua mutta myrkyttäminen ei. Danalaisten tapa suhtautua ylellisyyksiin oli mielestäni järkyttävä – olin olettanut, että asemani lähettiläänä olisi taannut minulle automaattisesti tietyn varallisuuden ja aseman tuomia etuisuuksia, kuten leipää, hunajaa ja puuvillavaatteita. Mutta täällä virkamiestenkin odotettiin kasvattavan tai metsästävän itse haluamansa perustoimeentulon ulkopuoliset asiat. ”Mutta sehän on vain oikeudenmukaista”, minulle kerrottiin. ”Ne, joiden työnä on hankkia ruokaa yhteisölle, tekevät sitä tietyn aikaa päivästä. Loppuajan he ovat vapaita kasvattamaan tai metsästämään tai rakentamaan mitä haluavat. Ne, joiden työnä on huolehtia yhteisön hallinnollisista tarpeista, tekevät sitä tietyn aikaa päivästä. Ja sen jälkeen he ovat vapaita kasvattamaan viljaa tai puuvillaa tai mitä tahansa.”

Mutta minä en palvele yhteisöänne, halusin kirkua. Olen loinen, ja te tuotte minulle ruokaa joka päivä ja kohtelette minua päättäväisen ystävällisesti, kuin kaukaista sukulaista, jolla on lieviä ongelmia vinttikamarissa, lepakoita tapulissa tai te varmaan sanoisitte yölentoliskoja ullakolla ja josta ei koskaan, koskaan voi olla aivan varma, mitä noloa se seuraavaksi tekee tai sanoo, mutta siedätte häntä silti, koska se on oikein. Vihaan teitä ja teidän ylimielisyyttänne! Te ajattelette, että olen turhamainen ja typerä ja hyvin gaialainen, mikä on varmasti pahin solvaus tällä planeetalla. Ja minä ruokin sitä mielikuvaa, sillä toivon, että se tekee teidät varomattomiksi ylemmyydentunnossanne.

Se myös muodosti kuoren välillemme, enkä halunnut kenenkään pääsevän liian lähelle sitä, mitä todella olin. Joten minä hymyilin hieman typerää, itserakasta hymyäni ja kallistin päätäni ja punoin punaiseksi värjättyjä nahansuikaleita pitkiin, tummiin hiuksiini. Ja näin unta siitä, miten palaisin takaisin

Gaiaan ja söisin vaaleaa vehnäleipää ja juustoa joka päivä. Ja heittäisin leivän kuoret roskiin, sillä ruoan tuhlaaminen oli täällä ehdoton ei.

Joutilaana minulla oli runsaasti aikaa toteuttaa toisia, salaisempia tehtäviä. Koska danalainen yhteisö oli hyvin avoin, minun oli helppo tutkia ympäristöäni ja asemani ulkopuolisena mahdollisti typerien kysymysten esittämisen – typerän hymyn kera, tietysti.

Edellinen gaialainen lähettiläs oli muutamaa vuotta aiemmin kadonnut jäljettömiin metsästysretkellä, minulle kerrottiin. Tämä ei ollut mitenkään epätavallista Danalla, missä ihminen ei ollut yksin ravintoketjun huipulla, mutta ylemmällä taholla selitystä hänen katoamisestaan ei ollut uskottu, ja siksi minä olin täällä.

Edeltäjäni oli ollut biologi, kuten minäkin, ja minulle kerrottiin, että hän oli retkeillyt ahkerasti lähiympäristössä, tutkinut paikallista eläimistöä ja luontoa. Tämä näytti olevan ainakin puoliksi hyväksyttävä tapa kuluttaa joutoaikaa, joten päätin seurata edeltäjäni jalanjälkiä; ehkä voisin samalla selvittää tarkemmin hänen kohtalonsa. Aloitin siis retkeilyn, aina jonkun toisen seurassa, sillä olin tottumaton aseenkäyttäjä enkä tuntenut paikallista luontoa ja sen vaaroja. Tämä johti jonkinlaisten ystävyyssuhteiden solmimiseen, ja huomaisin jopa nauttivani luonnossa liikkumisesta.

Eräällä retkellä Pengfei ja minä törmäsimme haavoittuneeseen nokaliin, eräänlaiseen suurikokoiseen peuraan. Se ontui pahasti toista takajalkaansa, jossa ammotti matoja kuhiseva haava, eikä välittänyt, vaikka lähestyimme sitä varovasti, mölisi vain tuskissaan. Pengfei ampui eläimen vastalauseistani huolimatta ja sanoi, että se menisi muuten hukkaan. Olin sitä mieltä, että jokin muu otus lopettaisi sen pian, mutta Pengfein päätä ei enää käännetty. Huomasin siis joutuneeni pikakouluun eläimen nylkemisessä, paloittelussa ja lihan pakkaamisessa. Kannoimme takaisin niin paljon kuin jaksoimme, käyttäen eläimen nahkaa kantovälineenä. Kaadosta seurasi grillijuhlat, joissa hedelmäviinin virratessa kuulin ihmisten puhuvan kaadetusta nokalista ”armahdettuna”. Mietin tätä ilmaisua hetken ja kysyin sitten vieressäni istuvilta ihmisiltä, mitä se tarkoitti. Kaikki ympärilläni vaikenivat hämmentyneinä.

”Haavoittunutta”, Pengfei sanoi pienen tauon jälkeen äänensävyllä, joka antoi ymmärtää että olin jälleen kerran kysynyt sopimattoman kysymyksen.

Muistin, että kylän laidalla, pienen lähteen rannalla kasvoi hiussaniaispuu, jonka kähäriin oksiin oli sidottu punaisia nahkanauhoja – hyvin samanlaisia kuin ne, joilla olin oppinut koristamaan omat hiukseni. Puuta kutsuttiin armahdettujen puuksi. Jotkut nauhoista olivat sään haalistamia ja katkomia, harmaita hauraita varjoja, osa tuoreita ja verenpunaisia. Joskus ohi kulkeva ihminen kurotti kättään ja kosketti nauhoja lyhyesti. Olin huomannut, että muut ihmiset kohteliaasti jättivät tä-

män käytöksen huomaamatta eikä puusta sinällään koskaan keskusteltu.

Heräsin mustakurkkuliskojen aamukuoroon. Olin nukkunut levottomasti, uneksinut tulivuorista ja laavavirroista, jotka raidoittivat Danan rauhalliset niityt. Oli helpotus herätä viileään aamuilmaan. Tänään olin päättänyt suunnata päivävaellukselle läheisille matalille kukkuloille. Nousin ylös vielä tokkurassa ja suuntasin armottoman kylmään suihkuun. Kuivasin hiuksiani, kun Jan koputti ovelle. Huikkasin tulevani aivan heti ja kietaisin märät hiukseni löysälle nutturalle niskaan. Aamupalan söisimme pienellä taukopaikalla kukkuloiden juurella.

Jan oli komea mies, ajattelin siemaillessani hitaasti teetä. Olin tutustunut häneen nokaliepisodin kautta, sillä Pengfei oli vaatinut minua ottamaan eläimen vuodan ja viemään sen Janille, joka oli mestari nahan käsittelyssä ja muokkauksessa.

Pieni nuotio paloi, saniaismetsä tuoksui vienosti vaniljalle – varhaisen kevään merkki – ja kosteus oli kihartanut

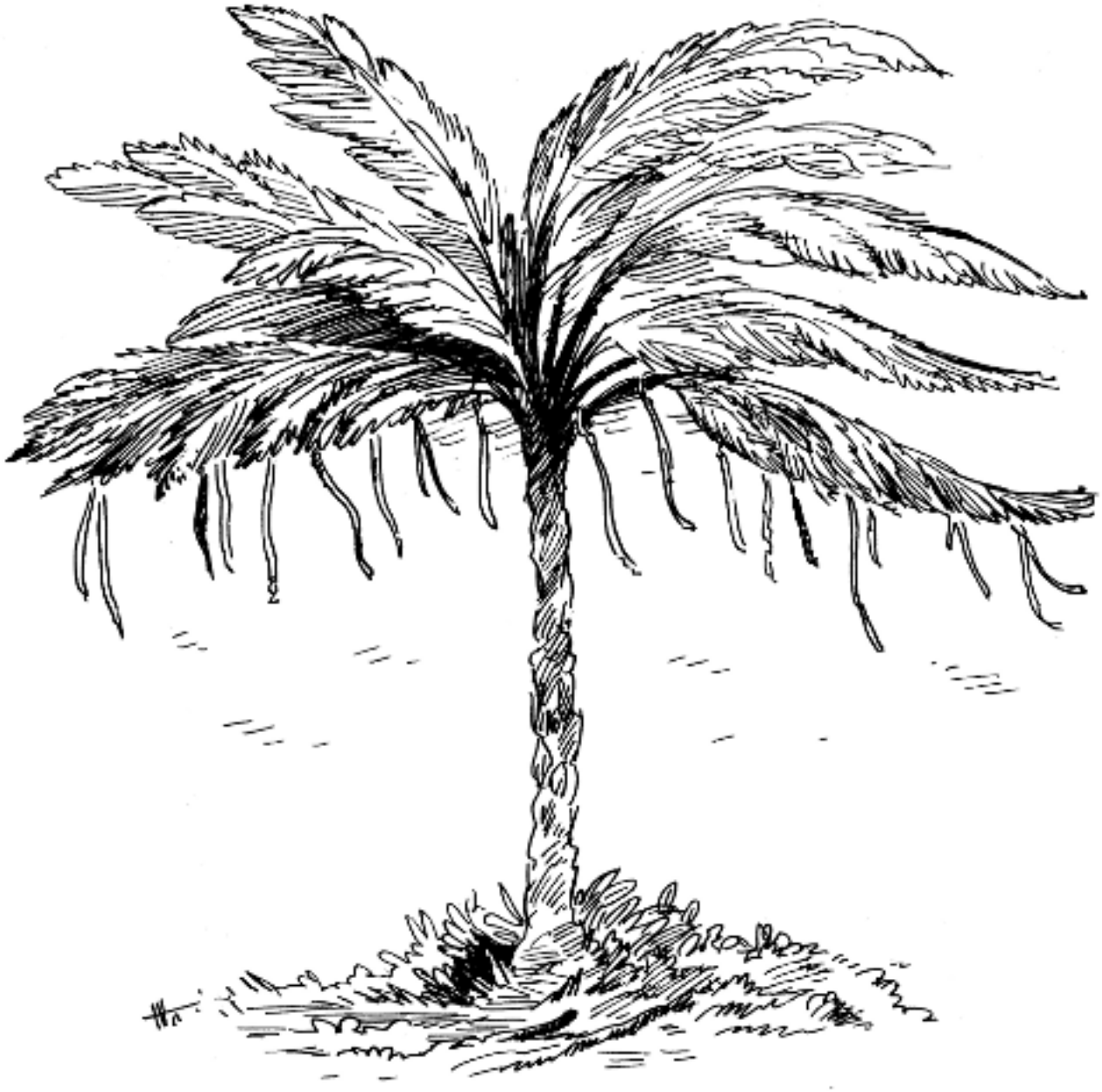

© Tuomo Veijanen 2011

Janin valkean tukan seppeleeksi hänen otsalleen. Toisessa maailmassa olisin toivonut enemmän kuin ystävyyttä. Täällä aikani oli vääjäämättä rajallinen, ja minulle oli hienovaraisesti selitetty, että paikalliset harvemmin ryhtyivät kovin läheisiin suhteisiin gaialaisten kanssa. Vaikka siirtolaiset otettiin vastaan lämpimästi, heihin tai oikeastaan heidän geeneihinsä suhtauduttiin varauksella kunnes muutama sukupolvi oli osoittanut heidän värähtelytaajuutensa vakauden. Oli todennäköisempää, että jälkeläisillä olisi väärä resonanssi, mikäli toinen vanhemmista olisi ulkopuolinen.

Tiesin, että Janin vaimo ja pieni lapsi olivat kuolleet jokunen vuosi aiemmin: pieni hautakivi Janin puutarhassa muistutti menetetystä tyttärestä. Olin käyttänyt yhteistä kokemuspohjaa tekosyynä ystävystyä lähemmin Janin kanssa, hän oli ensimmäinen ja ainoa Danalla, jolle kerroin omasta menneisyydestäni, menettämästäni aviomiehestä ja tyttärestä. Olin arvioinut oikein – tämä paitsi lähensi meitä ja sain Janista loistavan, perheettömän oppaan retkilleni, myös levitti sanaa kyläläisten keskuudessa eikä minua enää koskaan pyydetty vahtimaan naapureitteni lapsia.

”Jan – Pengfei kertoi minulle, että edeltäjäni oli löytänyt mielenkiintoisia fossiileja kuivuneesta joenuomasta jossain täällä lähellä”, sanoin viattomasti. ”Haluaisin kovasti nähdä sen paikan. Tiedäthän, vanhana biologina.”

Hymyilin toivoakseni ystävällistä, harmitonta hymyä. Jan liikahti vaivaantuneesti.

”Tiedän sen paikan”, hän sanoi pienen tauon jälkeen. ”Mutta se on epämiellyttävää seutua enkä menisi sinne mielelläni. Paljon sammakoita.” Jan ei katsonut minua silmiin vaan tuijotti keskittyneesti nuotiota. Hän ei ollut kovin hyvä valehtelija. Toivottavasti olin itse parempi.

”Voitko näyttää sen silti kartalta?” kysyin. ”Voin mennä sinne joskus toiste, jonkun toisen kanssa.”

Avasin reppuni, otin saumoistaan auki kuluneen kartan esille ja siirryin istumaan hänen vierelleen kannolle. Levitin kartan hänen syliinsä, nojasin vartaloni häntä vasten ja annoin raskaan rintani painua hänen käsivarttaan vasten. Huomasin hänen nielaisevan, mutta olin kiinnittäväni kaiken huomion karttaan ja nykyisen sijaintimme paikallistamiseen. Nostin katseeni hänen sinisiin silmiinsä, kasvoni olivat lähempänä häntä kuin olisi normaalisti ollut soveliasta.

”Jan, onko tämä Shannon-joki?” kysyin ja kuljetin sormeani pitkin kartalla kulkevaa sinistä viivaa, joka sattui olemaan hänen reitensä kohdalla. Jan henkäisi ja osoitti sormellaan aluetta kartan toisessa reunassa. Hän joutui kumartumaan eteenpäin, ja tunsin hänen lämpimän hengityksensä kaulallani.

”Ne fossiilit, joista puhuit”, hän sanoi matalalla äänellä, ”ovat täällä, tämän uoman varrella.” Janin reisi painautui omaani vasten vaativammin, ja tiesin, että jos kääntäisin pääni ja suutelisin häntä, hän ei panisi vastaan.

Mutta olin jo saanut hänestä irti kaiken, mitä halusin, joten keräsin kartan reippaasti kokoon ja nousin pystyyn yhdellä sulavalla liikkeellä.

”Erinomaista”, sanoin. ”Jatketaanko sitten kukkuloille?”

Sammutimme nuotion, pakkasimme aamiaistarvikkeet reppuihin ja varmistimme laseraseiden latauksen. Jan vaikutti hieman eksyneeltä, mutta täytin kuilun välillämme puhelemalla innostuneesti ympäröivästä kasvillisuudesta ja kukkuloiden pieneläimistöstä. Kukkuloiden yllä kaarteli pieni lentolisko, päivästä oli tulossa kaunis ja haasteellinen, ja oudon metsän tuoksu oli suorastaan tuskallisen miellyttävä. Pitkästä aikaa olin iloinen siitä, että olin elossa.

Puoli vuotta Danalla asuttuani huomasin elämäni muuttuvan kiireisemmäksi. Pienen yhteisön rytmi oli lopulta saavuttanut minut, ja naapurieni, Pengfein ja Janin päättäväisen rohkaisun seurauksena muokkasin puutarhaani ja kylvin jopa pienen tilkun puuvillan kaltaista kasvia. Leutoina myöhäiskevään iltoina silmäilin mietteliäänä piikkipensasaidan taakse piilotettua taimitarhaani ja pohdin, miten pitkä matka multaisista sormista ja lohjenneista kynsistä oli punaiseen, hyvin leikattuun housupukuun.

Uudet siirtolaiset saapuivat, ja yllättäen en ollut enää uusin tulokas kyläsämme. Uusi perhe oli gaialaisia, ja minun oli luontevaa soluttautua entistä tiiviimmin kylämme maailmaan toimien jonkinlaisena oppaana. Uudet tulokkaat olivat äärimmäisen hurskaita danalaisia, ja heidän palava kunnioituksensa planeettaa kohtaan kävi usein hermoilleni. Mutta se pani minut ajattelemaan Danalla pitempään asuneita, joiden suhtautuminen planeettaan oli erilainen, vähemmän palvova ja huomattavan paljon käytännönläheisempi. Pohdiskelin joskus, oliko tämä pelkästään maanläheisen elämän aiheuttama ilmiö vai myös jotain muuta. Jokin kaihersi mielessäni. Olin varma, että en ollut vielä löytänyt Danan kaikkia salaisuuksia.

Olin alkanut myös havaita kylän sisäisiä jännitteitä, sillä eräät asukkaat halusivat kieltää laseraseet, lääkehoidon ja ylipäänsä kaiken vieraan materiaalin tuomisen planeetan ulkopuolelta. Nämä danalaiset halusivat katkaista Danan yhteydet muihin planeettoihin lopullisesti, ja siirtyä elämään täysin itsenäistä elämää planeetan turvissa. Se olisi siirtolaisuuden loppu, ja muut kyläläiset pitivät ajatusta danalaisuuden perusperiaatteiden vastaisena – he puolestaan näkivät planeetan avoimena turvapaikkana kaikille haluaville. Itse välttelin parhaan kykyni mukaan tosidanalaisia, sillä he toivat mieleeni mitkä tahansa gaialaiset uskonkiihkoilijat.

Eräänä iltana, kun olin palauttamassa Janilta lainaamaani nokalin lapaluusta valmistettua lapiota, löysin hänet istuttamassa pientä pensasta tyttärensä haudalle. Istuin penkille odottamaan ja annoin ajatusteni vaeltaa hautakiveen kaukana toisella planeetalla. Jan taputteli mullan tiiviiksi kasvin ym-

pärille, pyyhki multaiset kätensä housuihin ja istui viereeni penkille. Huomasin, että Janin hautakivessä oli vain yksi nimi.

”Jan”, sanoin pehmeästi. ”Toivottavasti et pahastu kun kysyn, mutta mihin vaimosi on haudattu?”

Hän sulki tuskaisena silmänsä, ja tiesin kysyneeni jälleen epäasianmukaisen kysymyksen.

”Hänellä ei ole hautakiveä. Muistan häntä armahduksen puulla, samanlaisilla nauhoilla, kuin sinä koristat hiuksesi.” Janin ääni sortui, kun hän kosketti varovasti punaista nauhansuikaletta hiusteni lomassa. Ilma ympärillämme muuttui tiheäksi, enkä väistänyt hänen katsettaan. Jan tuoksui mullalle ja miehiselle, makealle hielle. Olin oppinut, että joskus totuuden löytäminen vaatii uhrauksia. Jan tarttui toisella kädellään lempeästi leukaani. Ja toiset uhraukset olivat miellyttävämpiä kuin toiset, ajattelin kun hänen huulensa löysivät omani.

Myöhemmin lepäsin pää hänen rintakehäänsä vasten kuunnellen hänen sydämensä raskasta sykettä. Tuuli toi elävän mullan hajua vastakäännetystä puutarhasta, kaislaverhot liikkuivat hiljaa ikkunassa. Sivelin kädelläni vaaleaa karvoitusta Janin rintakehällä.

”Jan, miksi toiset ihmiset saavat täällä hautakiven ja toiset eivät?” Jan hätkähti kuin olisi herännyt unesta, ja tunsin, kuinka hän kohotti päätään. Käännyin katsomaan häntä ja painoin leukani hänen rintalastaansa vasten.

”Miksi sinä et voi antaa sen asian olla?”

”Koska kukaan ei kerro!” Kohottauduin puoliksi Janin päältä. ”Miten minä voin sopeutua tänne, tulla osaksi tätä yhteisöä, jos asioita salataan minulta?”

Nousin polvilleni sängylle. Kuunvalo valaisi punaiset nauhat hiuksissani ja rintani, ja näin Janin katseen vaeltavan alaspäin. ”Vai etkö sinä halua minua osaksi maailmaasi?” madalsin ääneni tuskaiseksi kuiskaukseksi. Oli aika ottaa riski. ”Luulin, että…” henkäisin terävästi ja käänsin kasvoni varjoon. Jan nousi istumaan ja veti minut syliinsä.

”Tietenkin minä haluan!” hän kuiskasi korvaani. ”Anna anteeksi.” Hän suuteli olkapäätäni hellästi ja rutisti minua tiukemmin. ”Tietysti sinun täytyy saada tietää.” Hän kertoisi minulle kaiken nyt, ajattelin ja kuljetin käteni hänen lanteilleen. Mutta se voisi odottaa hetkisen…

Ja niin minä sain tietää. Janin pieni tytär oli kuollut luonnollisen kuoleman, ja niissä tapauksissa vainaja haudattiin rakkaittensa lähelle, he saivat hautakiven ja muutaman vuoden kuluttua marjapensaan tai hedelmäpuun haudalleen. Joillekin kävi toisin, kuten Janin vaimolle. Pienen tyttären menetys oli liikaa hänen mielelleen, ja hän romahti – ja räjähti.

Olin kuvitellut, että eliön värähtelytaajuus olisi vakaa ja staattinen, synnynnäisesti peritty ominaisuus kuten silmien väri, ja näin olikin – mutta vain tiettyyn rajan saakka. Joskus ihmisten sisin todella muuttui. Dana ei suvainnut häiritse-

viä, tuskallisia, epävireisiä yksilöitä, vaan heidät... poistettiin. Kuten vakavasti haavoittuneet eläimet, joilla ei ollut enää toivoa normaalista elämästä. Armahdettiin, kuten paikalliset sanoivat. Ja heitä muistettiin punaisin nauhoin armahduksen puussa. Tosidanalaiset tosin sanoivat, ettei heitä olisi tarvinnut muistaa millään tavalla, ja puhuivat joskus piilogaialaisista. Danalla joko elit harmoniassa koko planeetan kanssa tai et elänyt ollenkaan.

Lähentymiseni Janin kanssa otettiin vastaan kohteliaan hämmennyksen vallassa. Osa ihmisistä ajatteli, että olin viimeinkin päättänyt hyväksyä danalaisen elämäntavan ja jäädä planeetalle pysyvästi. Toisten mielestä Jan otti käsittämättömän riskin gaialaisen kanssa, ottaen huomioon, mitä hänen edelliselle vaimolleen oli tapahtunut. Minä hyödynsin saamaani sisäpiiriasemaa ja upposin entistä syvemmälle danalaiseen mielenmaisemaan. Intoni tutkia, kysellä ja oppia, ja ylipäätään kiinnostukseni kaikkea poikkeavaa kohtaan, hämmensi ihmisiä. Kun pyysin Jania mukaani vanhalle joenuomalle, missä edeltäjäni oli käynyt usein juuri ennen katoamistaan, hän pyysi, etten menisi.

”Kiltti”, hän sanoi tuskainen ilme silmissään. ”Etkö voisi jättää sitä paikkaa rauhaan? Edeltäjäsi katosi siellä, sillä paikalla on paha karma.”

”Mutta minä haluan tietää”, sanoin. ”Haluan tietää, mitä hänelle tapahtui.”

”Sinä olet niin... levoton”, Jan sanoi hellästi ja silitti poskeani. ”Etkö voisi vain asettua aloillesi nyt, nauttia elämästä, nauttia minusta.”

”Minä nautin sinusta”, sanoin, eikä se edes ollut valhe. Mutta joenuomalle menisin silti, lisäsin mielessäni.

Sain yllättävää seuraa retkelleni. Pamela suorastaan tuppautui tulemaan mukaani, mikä oli mielestäni hieman outoa, sillä emme olleet ennen retkeilleet yhdessä emmekä olleet mitenkään erityisen hyviä ystäviä – hän oli tosidanalainen ja suhtautui gaialaisuuteeni vakaalla epäluulolla ja halveksunnalla.

Pamela oli kaunis, vaalea nainen, oikea valkyyria, ja mietin hänen joustavaa käyntiään katsellessani, josko Dana hyväksyi saman sukupuolen väliset ilot vai olivatko nekin väärää resonanssia. Pamela kantoi mukanaan jousta ja nuolia tosidanalaiseen tapaan. En välittänyt hänen paheksuvasta katseestaan kiinnittäessäni laseraseen vyönauhaani. Päivä oli jälleen kerran täydellinen, pienet pilvet täplittivät taivasta ja edellisöisen sadekuuron raikastama ilma tuoksui ruoholta. Pamela piti yllä reipasta tahtia, ja kun saavutimme kuivuneen uoman reunan, oli aamu vasta puolivälissä ja selkäni hiestä märkä.

”Odota”, Pamela sanoi ja pysähtyi uomaa ympäröivän metsän reunaan.

Hän tähyili taivaalle valppaana ja osoitti sitten ylöspäin. Jossain hyvin korkealla kaarteli suuri lentolisko, riittävän suuri ollakseen vaarallinen.

”Niitä on paljon täälläpäin”, hän sanoi. ”Parempi, että minä tähystän ja sinä katselet ympärillesi.”

Astuin epäröiden metsän suojasta ja pudottauduin uomaan epäluuloisesti taivaalle vilkuillen. En luottanut Pamelaan,

© Tuomo Veijanen 2011

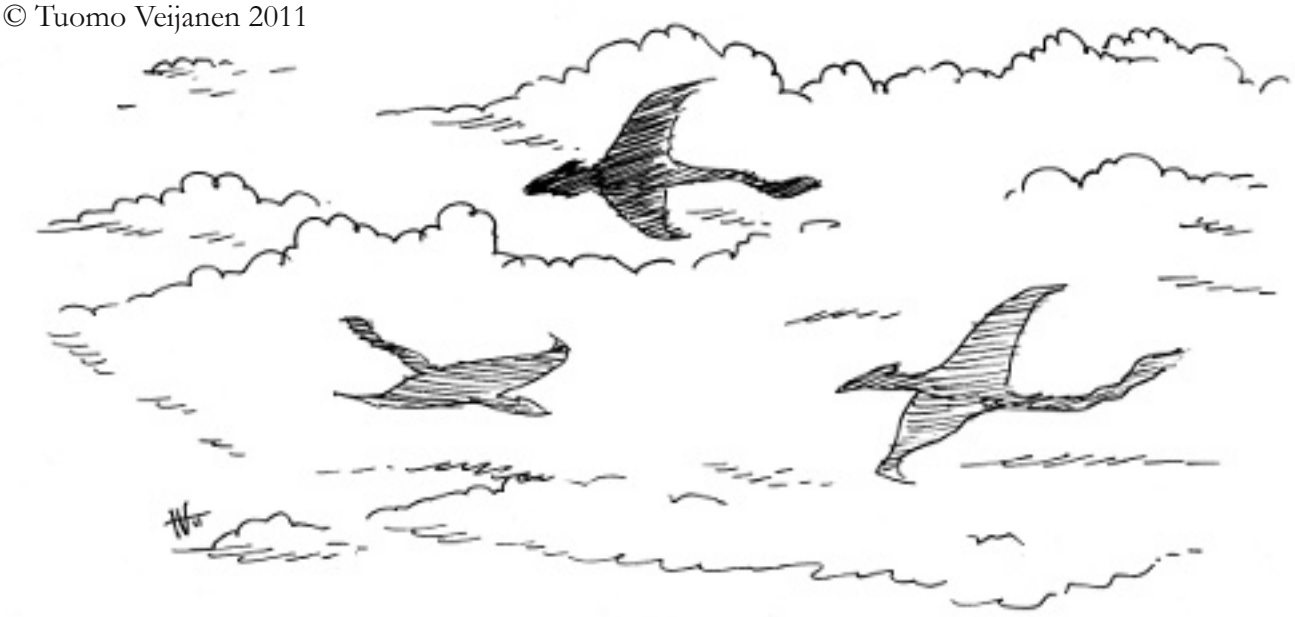

mutta luotin hänen danalaisuuteensa – yhdyskuntaeläimenä hänen olisi pakko puolustaa minua. Ainakin toivoin näin. Silmäilin joenpenkkaa ja etsin sopivaa kohtaa, jossa seinämä ei olisi kasvillisuuden peitossa, ja huomasin joen mutkassa sopivan, ulkonevan paikan, jossa oli lupaavasti muista hiekkasedimenteistä poikkeava tummempi raita. Vilkaisin vielä kerran taivaalle, ja kaivoin pienen kenttälapioni esiin. Ainakaan näin kuivassa maastossa ei pitäisi olla pelkoa sammakoista. Riisuin takkini, sillä aurinko porotti nyt armottomasti selkääni, ja aloin raaputtaa seinämää mustan raidan kohdalta.

Pöly tahri vaatteeni, ja pyyhkiessäni hikeä kasvoiltani tulin tahattomasti maalanneeksi itselleni sotamaalauksen. Mutta tällä hetkellä sillä ei ollut merkitystä, sillä raaputin kiivaasti maata esiin saamaani luun ympäriltä. Se oli valtava leukaluu, joka kuului suuremmalle eläimelle kuin yksikään nykyisistä Danalla asuvista lajeista – paljastamani kapean ramus-osan perusteella pikemminkin petoeläimelle kuin kasvinsyöjälle. Yritin kuumeisesti saada hampaistoa esille, sillä eläimen lajimääritys oli helpointa tehdä poskihampaiden avulla.

Varjo lankesi ylleni, ja käännyin säikähtäen ympäri. Pamela oli hiipinyt äänettömästi penkan reunalle ja katsoi puoliksi hiekan sisässä olevaa luuta. Hänen kasvonsa olivat ilmeettömät, kun hän siirsi katseensa minuun varsijousi ampumavalmiina. Aurinko paistoi hänen olkansa takaa piirtäen vaaleat hiukset piikikkääksi sädekehäksi hänen päänsä ympärille.

”Sinun ei olisi kannattanut löytää mitään”, hän sanoi tasaisella, värittömällä äänellä. ”Sinä et todellakaan ymmärrä danalaisuutta ja meidän elämäntapaamme, et tätä planeettaa etkä sitä, mikä siitä tekee niin kauniin. Sinä olet täällä kuin rotta hedelmätarhassa, tutkit, tongit, jyrsit ja vahingoitat puiden juuria – niiden puiden, jotka tuottavat ne hedelmät millä mässäilet!” Pamela miltei huusi viimeiset sanat, ja peräännyin muutaman askeleen.

”Seis!”, hän huusi ja heilautti asettaan. Nyt musta kivinen nuolenkärki osoitti epämiellyttävästi suoraan rintakehääni. Nielaisin ja jähmetyin paikoilleni. Laserase oli vyölläni kotelossaan, mutta se olisi yhtä hyvin voinut olla Gaiassa, sillä Pamela olisi minulle aivan liian nopea.

”Mutta en voisi olla täällä, mikäli tämä ei olisi Danan oma tahto”, sanoin varovasti. Fanaattisuus, joka paistoi Pamelan kasvoilta, sai vereni hyytymään ja jäseneni tuntumaan kuumilta ja raskailta. Aika venyi tahmeaksi ympärillemme.

”Dana siis hyväksyy minut siinä missä sinutkin.” Pamelan kasvot vääristyivät huonosti kontrolloidusta inhosta, ja otin vaistomaisesti askeleen taaksepäin, mutta jähmetyin paikoilleni, kun Pamela tarkensi nuolen osoittamaan sydäntäni. ”Dana voi joskus erehtyä”, hän kähisi yhteen puristettujen hampaidensa välistä. Katselin hypnotisoituneena, miten hänen sormensa jännittyi liipaisimella. Sydämeni takoi vasaran tavoin rintakehääni vasten.

”Mutta jos tapat minut, kuolet itsekin.”

Veri kohisi päässäni, mutta samalla tunsin oloni oudon tyyneksi. Pamela oli metsästäjä, ja ampuisi todennäköisesti minua suoraan sydämeen. En voinut väittää ymmärtäväni Danan värähtelysysteemiä, mutta vankiloiden puute sai minut epäilemään, että myös väkivaltaiset yksilöt karsittiin joukosta. Katsoin Pamelaa suoraan silmiin – se näytti hämmentävän häntä hieman

”Jos tapat minut, Dana repii sinut kappaleiksi kuin auringossa hapertuneen paperin. Minä olen enemmän Danan mieleen kuin sinä, ja kun palaamme kylään, aion aloittaa kampanjan danalaisuuden uudistamiseksi. Ja sinä”, osoitin Pamelaa etusormellani ja madalsin ääneni, ”sinä olet mennyttä, sillä kerron kaikille, miten yritit lähennellä minua vaikka tiesit, että olen lupautunut toiselle!”

Pamelan ilme ehti kuvastaa pakokauhua mikrosekunnin ajan, ja ehdin kokea hitusen tyydytystä oikeaan osuneesta arvauksesta ennen kuin viesti Pamelan aivoista ehti sormeen, joka lähetti piikivisen nuolenkärjen suoraan rintakehääni. Oli kuin jättiläiskäsi olisi lyönyt minut maahan, ja haukoin henkeäni joenpohjan punaisessa tomussa. Katsoin rinnassani törröttävää nuolta. Raivoissaankin Pamela oli osunut juuri siihen, mihin oli tähdännyt. Olisit ampunut kasvoihin, typerä narttu, ajattelin.

Nousin köhien polvilleni, korvissa siritti joten kohotin pääni hitaasti antaen verenpaineelle aikaa tasaantua. Päästyäni seisomaan kohotin katseeni Pamelaan, tartuin peukalolla ja etusormella nuolen varteen ja nyppäisin sen irti. Tarkastelin kiinnostuneena jäljelle jäänyttä tynkää. Dematerialisaattori oli syönyt nuolen siihen asti kuin sen olisi pitänyt upota vartalooni. Rintaani koski, isku oli ollut kovempi kuin olin osannut arvata. Seuraavaan versioon saisivat lisätä iskunvaimentimen, ajattelin happamasti ja nostin nuolen pääni yläpuolelle.

”Katso Danan valittua!” messusin Pamelalle, joka tuijotti minua kasvot tuhkanharmaina ja suu auki unohtuneena. Hänen kasvonsa olivat yhtäkkiä menettäneet niistä ennen hehkuneen itsevarmuuden, ja ne roikkuivat velttoina ja taikinamaisina.

”Dana on näyttänyt tahtonsa! Hänen valonsa on langennut minuun ja näyttänyt planeetalle uuden suunnan! Tulen repimään kaiken vanhan kappaleiksi ja aloittamaan uuden gaialaisen yhteiskunnan!” Pateettisen mahtipontista mutta tuntuu toimivan, ajattelin, kun Pamela astui askeleen taaksepäin ja kohotti kätensä kasvojensa eteen, kuin olisin häikäissyt häntä. Osoitin häntä nuolentyngällä.

”Sinä ja sinun kaltaisesi tulette kohtaamaan Danan tuomion, koska uskalsit nousta minua vastaan.” Pamela putosi polvilleen, jalkajousi tipahti herpaantuneesta kädestä. Hän aukoi ja sulki suutaan kyvyttömänä sanomaan sanaakaan tai uskomaan mitään näkemäänsä. Sitten punainen kaste lankesi päälleni, ja Pamelaa ei enää ollut. Seisoin hetken paikallani uskomatta, mitä päälleni oli juuri satanut.

”Kuvottavaa!”, ajattelin ja pyyhin punaista visvaa kasvoiltani. Saattajani Neitillä oli ollut oikeassa – Pamela tuskin ehti tuntea mitään.

Typerä tyttö – jos hän olisi kylmän rauhallisesti ladannut aseensa uudelleen ja ampunut minua kasvoihin, tilanne olisi päättynyt vallan toisella tavalla. Dematerialisaattorin tämä versio kattoi vain ne ruumiinosat, jotka pystyi peittämään kankaalla. Teknologia oli uutta ja salaista planeettayhteisön alueella, ja Danan kivikautisille ihmisille se oli täysin käsittämätöntä.

Päälleni lankeava varjo sai minut hypähtämään. Olin täydellisesti unohtanut lentoliskon, joka nyt kaarteli alenevissa kaarissa yläpuolellani veren hajun houkuttamana. Peräännyin kauemmaksi punaisesta laikusta, jonka keskellä Pamelan vaatteet ja jalkajousi lojuivat, ja latasin laseraseeni valmiiksi. Lentoliskolla oli ilmeisesti jo kokemusta ihmisistä, eikä se luokitellut minua helpoksi ateriaksi. Säännöllisesti ylitseni pyyhkivä varjo kuitenkin hermostutti minua, joten päätin pyrkiä metsän suojassa läheisille kukkuloille ja etsiä suojaisan paikan, missä hengähtää ja miettiä seuraavaa siirtoani.

Pysähdyin hetkeksi luolan suulle ja odotin, kunnes silmäni tottuivat hämärään. Luola näytti ihanteelliselta suojapaikalta ja mukavan viileältä, mutta valitettavasti myös seudulla asuvat eläimet saattaisivat ajatella samoin. Tutkin onkaloa valppaana laserase kädessä ja kuuntelin mahdollisia varoittavia ääniä. Luolan pohja oli hiekkaa, ja silmäilin sitä etsien tuoreita jälkiä. Kun silmäni tottuivat vähäisempään valoon, huomasin luolan takaosassa jotain kiinnostavaa – luita tai luiden muotoisia oksia. Muistutin itselleni, että luita tutkimaan harjaantuneet silmäni löysivät tuttuja muotoja oksissa, ruohoissa, jopa kivissä. Mutta tällä kertaa havaintoni oli ollut oikea: luolan takaosassa oli puoliksi hiekkaan hautautuneena ja hajallaan luuranko. Ihmisen luuranko.

Otin kaivauslastani esille ja raaputin varovasti hiekkaa luiden ympäriltä. Hetken kuluttua lastani kolahti johonkin kovaan. Kaaputin esineen paljaaksi sormillani. Piinuolenkärki. Löytö tuntui rivon väkivaltaiselta danalaisten passiivisuuden jälkeen. Jatkoin luiden paljastamista ja löysin sen, mitä olin alitajuisesti etsinyt ja mitä kukaan danalainen ei olisi osannut etsiä. Se näytti soikealta, sileältä ja punertavalta hiekkakiveltä, jota kiersi vaalea kvartsiraita pitkittäissuunnassa. Sivelin raitaa sormellani, se tuntui viileältä ja metallinliukkaalta sormeni alla. Epäilemättä olin löytänyt edeltäjäni maalliset jäännökset.

Pieni nuotio luolan suulla lämmitti mukavasti illan viilentyessä. Kukaan ei kaipaisi minua ja Pamelaa muutamaan päivään, ja tunsin oloni turvallisemmaksi villieläinten joukossa kuin omassa asunnossani. Untuvamakuupussissani minulla oli mukavaa ja lämmintä, mutta nuotion lämpö ei yltänyt aivan sisälleni asti. Pitelin löytämääni kiveä kädessäni, ja kuljetin sormeani edestakaisin pitkin raitaa. Huokasin syvään ja suljin silmäni. Tiesin, että minun oli avattava tallennin ja luettava sen sisältämät tiedot, mutta olin epävarma siitä, olinko valmis kohtaamaan löytöni.

Kohotin katseeni luolan seinillä tanssiviin varjoihin ja painoin tallentimen olkavarressani olevaa arpea vasten. Tallennin piippasi vienosti ja tunsin, miten kaksi puolikasta liukuivat erilleen. Nyt tallennin aukesi kuin simpukka, toinen puolikas muodosti näytön ja toinen kontrollipaneelin. Sipaisin kevyesti ikonia, joka näyttäisi minulle käyttäjän viimeiset merkinnät. Edeltäjäni ilmestyi kuvaruutuun. Yllätyin, sillä merkintä ei ollut henkilökohtainen vaan suunnattu suoraan tallentimen tulevalle löytäjälle.

”Tervehdys”, edeltäjäni sanoi. ”Aikani Danalla on käymässä vähiin. Mikrosiru tuntuu toimivan mainiosti, se ei ole ongelma, mutta epäilen, että paikalliset eivät enää kauaa suvaitse tunkeilevaa käytöstäni. Se hämmentää heitä suuresti ja rikkoo heidän uskomuskenttänsä. Siksi tallennan tämän viestin nyt ja lähetän tämän tallentimen seuraavan sukkulan mukana teille.” Hän otti mukavamman asennon tuolissa, taustalla näkyi tyypillinen danalainen savinen seinä, joka olisi voinut olla omasta asunnostani.

”Danalaiset uskovat, että he ovat valittu kansa. Valittu asumaan harmoniassa ja rauhassa planeetalla, joka suojelee heitä. Mutta tämä on puolitotuus, väärin ymmärretty toimintaperiaate, ja valheen vaarallisin muoto.”

“Kyllä: Dana vaalii elonkehänsä harmoniaa huomattavasti aggressiivisemmin kuin Gaia. Siinä missä Gaia uskoo muutokseen ja dynaamisuuteen, Dana haluaa ekosysteemin olevan tasapainossa, pyrkivän kohti pysyvyyttä eikä kohti muutosta. Mutta Dana ei ole muuttumaton, staattinen planeetta: mikään, mikä on elossa, ei pysy samanlaisena ikuisesti. Ja tätä danalaiset eivät ole ymmärtäneet, tai eivät tahdo ymmärtää: on lähes mahdotonta pitää yllä tasapainoa ikuisesti, edes Danalla.

Tämän vuoksi danalaiset eivät ole ilahtuneita löytäessään sukupuuttoon kuolleitten eliöiden jäänteitä, sillä se horjuttaa heidän pysyvää maailmaansa."

"Toinen asia, jonka danalaiset ovat ymmärtäneet väärin, on harmonisen resonanssin käsite. He ajattelevat yksilötasolla, yksilön henkilökohtaista värähtelyä ja sen sopivuutta planeetan elonkehään. Mutta olen tullut siihen lopputulokseen, että on olemassa myös toisenlaista värähtelyä, populaatiovärähtelyä, jonka muodostavat kaikki Danan ihmisolennot yhdessä."

"Ajatelkaa asiaa vaikka näin: yksi ihminen, joka rakentaa asunnon, tappaa eläimiä vain syödäkseen ja muokkaa pienen tilkun maata puutarhaksi, ei järkytä luonnon tasapainoa millään tavalla. Kymmenen ihmistä, jotka tekevät näin, tuskin myöskään. Mutta kymmenen miljoonaa? Vaikka kaikki nämä yksilöt ovat harmoniassa Danan kanssa, kokonaisuutena ihmisten aiheuttamat vaikutukset Danalla alkavat olla huomattavat."

"Epäilen, että fossiililöytöni kertovat tätä tarinaa: olen löytänyt vain muutaman sukupuuttoon kuolleen eliölajin jäännöksiä, en merkkejä samanlaisista massasukupuutoista kuin Gaialla. Molemmilla kerroilla kehitys on sama: yksi laji yleistyy kerros kerrokselta, kunnes yhtäkkiä pyyhkiytyy täydellisesti pois systeemistä. Teoriani mukaan jossain vaiheessa populaation massa ylittää kriittisen vaiheen, jossa se uhkaa koko eliökunnan tasapainoa, ja kollektiivinen värähtely saavuttaa tason, joka ei ole enää harmoniassa planeetan kanssa – ja Dana pyyhkäisee lajin pois. Epäilen, että näin kävi miehitysjoukoillemme – on epätodennäköistä, että heistä joka ikinen olisi omannut väärän henkilökohtaisen taajuuden. Mutta ryhmänä he olivat uhka."

"Dana on puutarhuri, joka on valmis kokeilemaan uusia lajeja puutarhassaan – kunhan ne eivät leviä uhkaamaan muuta puutarhaa. Gaian puutarhassa vallitsee vahvimman oikeus, nopea ja dynaaminen kuolema ja kehitys. Ihmisten aika Danalla on pian ohitse, puutarhaan palautetaan taas järjestys armottomalla kitkemisellä. Danalaiset hyväksyvät edelleen siirtolaisia, asutus leviää, ja vaikka toistaiseksi kaikki vaikuttaa toimivan kuten ennenkin, merkkejä on ilmassa niille, jotka osaavat ja uskaltavat katsoa. Esimerkiksi suuret lentoliskot. Alkuaikojen kuvauksista käy selvästi ilmi, miten yleisiä ne olivat. Nykyään niitä harvoin näkee metsäalueiden ulkopuolella. Vaikka ihmiset tappavat niitä vain itsepuolustukseksi, ihmisiä on nykyään niin paljon. Yksi varsijousella tai edes laseraseella varustettu ihminen ei tuhoa populaatiota, 10 miljoonaa kyllä."

"Mielestäni ei siis tee suurta eroa, vaikka miehitätte Danan nyt. Tämä on viestini. Mikrosiru toimii. Miehittäkää Dana."

Istuin loppuyön hiljaa nuotion ääressä. Olin tehnyt sen, mitä minut oli lähetetty tänne tekemään. Olin selvittänyt edeltäjäni kohtalon ja Danan toimintaperiaatteen, ja selvinnyt hengis-

sä. Oli aika lähettää tulokset Gaiaan, ottaa se viimeinen askel, jota edeltäjäni ei ollut ehtinyt tai pystynyt tekemään. Se johtaisi Danan miehittämiseen, iridiumin massiiviseen louhimiseen, danalaisuuden loppuun ja gaialaisuuden voittoon ja leviämiseen jälleen yhdelle vallatulle planeetalle. Mutta eikö se ollut luonnollista? Eliömuodot, jotka eivät pärjänneet kilpailussa, hävisivät. Niin ihmisetkin, jokin päivä. Siihen asti meillä oli oikeus levitä ja kukoistaa parhaan kykymme mukaan. Siihen Gaia oli meidät valmentanut.

Saavutin kyläni ennen puoltapäivää. Ilmoittauduin kylävirkailijalle ja kerroin, että Pamelaa ei enää ollut. Koska kukaan ei koskaan puhunut Danan kitkemistä ihmisistä suoraan, ei minultakaan kyselty yksityiskohtia. Kävin suihkussa asunnossani, nautin pikaisen aamupalan ja siistin huoneeni. Näin ikkunasta, miten kolmen nuoren naisen retkue lähti kohti jokiuomaa, pienet sotilasmuurahaiset. Mietin, miten kieroutuneita muotoja yhteisöllisyys joskus otti ja mitä se salli. Tiesin myös, että nämä tytöt olivat Danan salliman värähtelytaajuuden reuna-alueella, kuten Pamelakin oli ollut. He halusivat varmistaa kertomukseni Pamelan kohtalosta, ja löytäisivät puoliksi esiin kaivetun leukaluun. Sen jälkeen yksi heistä luultavasti tulisi lopettamaan minut, mutta sitä ennen minulla oli aikaa iltaan asti. Se riittäisi mainiosti.

Yhteysasemalla oli hiljaista. Seuraava lento Neitin asemalle lähtisi muutaman päivän kuluttua ja veisi sinne lähinnä elintarvikkeita, vaihtomiehistöä ja danalaisten ulkomaailmaan harvakseltaan lähettämää postia. Harva danalainen koskaan jätti planeettaansa. Juoksijalla olisi runsaasti aikaa viedä pakettini laskeutumisalustalle. Tuttu virkailija kuittasi pakettini ja uskoi taas selitykseni museolle lähetettävistä näytteistä, joiden joukossa oli tällä kertaa harvinaisen sileä kivi, jota kiersi kiehtova kvartsiraita.

Vaivaloisen nousun jälkeen pääsin kauneimmalle tietämälleni paikalle. Vihreän kukkulan laelta avautui näkymä laaksoon, jossa kimalsi sininen, kapea järvi. Vanhojen saniaispuiden rungot muistuttivat minua Gaian tammipuista, ja sikarinkokoiset sudenkorennot surrasivat runkojen välissä välkähdellen laikuittaisessa auringonpaisteessa.

Riisuin vaatteeni ja tungin ne reppuuni, repun asetin huolellisesti rakentamani suuren nuotion keskelle ja seurasin sen palamista. Luonnonmateriaalien suosimisessa oli puolensa, nokalinnahkainen reppu sisältöineen paloi hitaasti mutta vääjäämättä tunnistamattomaksi tuhkaksi.

Värisin järveltä hiljaa puhaltavassa tuulessa. Olin pyyhkinyt edeltäjäni tallentimen muistin puhtaaksi ja jättänyt sen avattuna asuntoni pöydälle. Tallentamassani viestissä, joka pyöri taukoamatta kuvaruudulla, kerroin lyhyesti, että danalaisten aika oli vähissä, elleivät he katkaisisi siirtolaisten virtaa, rajoittaisi syntyvyyttä ja siirtyisi ylenpaltisen elämää suojelevaan elämäntapaan välittömästi. Kerroin olevani Da-

nan valittu profeetta, ja että yhtään gaialaista diplomaattia ei saisi enää päästää maahan. Jotta yhteys ulkomaailmaan ja sen kehitykseen vahvistuisi – ja jotta danalaiset pääsisivät tälle vuosisadalle, ajattelin – danalaisten olisi lähetettävä omia diplomaatteja muille planeetoille.

Epäilin, riittäisikö tämä, mutta enempään en katsonut pystyväni. Voisi olla, että löytäjä, joka luultavasti olisi Jan, ei koskaan kertoisi viestistäni kenellekään. Voisi olla, että vaikka danalaiset tekisivät kaiken mitä pyysin, olisi jo liian myöhäistä.

Reppu oli palanut tuhkaksi, ja tökin hiillosta kepillä löytääkseni mahdollisesti jäljelle jääneet soljet tai muut palaset. Danalaisten passiivisuus toimisi edukseni, he tuskin kyseenalaistaisivat katoamistani. Haihtuisin yksinkertaisesti jäljettömiin, kuten edeltäjäni. Gaialaiset olisivat toinen juttu. En halunnut jättää mahdollisen seuraajani löydettäväksi mitään.

Kun olin varma siitä, että nuotiopaikka ei kavaltaisi käyntiäni, kävelin rinnettä alas järvelle. Kahlasin hytisten kirkkaaseen, happamaan veteen, kunnes vesi ulottui lantiooni saakka. Järvi oli tyyni, saatoin nähdä peilikuvani ja pienet kalat puikkelehtimassa jalkojeni ympärillä. Viilsin teräväsärmäisellä piikivellä pitkin olkavarressa olevaa arpea, kunnes paljastin vaalean kapselin, jonka sisällä pieni mikrosiru tahdisti värähtelyni Danan vaatimalle taajuudelle.

Gaialaisille olin lähettänyt viestin, jossa paitsi toistin edeltäjäni tulkinnan Danan olemuksesta ja populaatiovärähtelyteorian, kerroin myös, että keräämieni tietojen perusteella mikrosirut pystyivät suojelemaan ihmisiä vain tiettyyn rajaan asti: uskoin edeltäjäni värähtelysuojauksen pettäneen, kuten oli pelätty, ja koska pelkäsin itselleni käyvän pian samoin, pyysin lupaa poistua planeetalta. Vaikka gaialaiset onnistuisivat lähettämään vielä yhden agentin Danalle, hän ei löytäisi minusta mitään jälkeä, ei edes paikkaa, mistä etsiä mikrosirua. Toivoin, että olin onnistunut voittamaan riittävästi aikaa danalaisille, ja toivotin onnea Pamelan kaltaisille, jotka olivat, surullista kyllä, paikallisten paras toivo.

En enää kantanut kaunaa planeetalle, tunsin jollain oudolla tavalla päässeeni tasoihin. Kolme vuotta sitten, lapsemme kuoleman jälkeen, mieheni oli kääntynyt danalaiseksi, mutta ei ollut selvinnyt sukkulamatkasta. Mikäli Danan armahdetut kohtaisivat kuolemanjälkeisessä elämässä, tapaisimme pian. Pyysin mielessäni anteeksi Janilta ja toivoin, että saattajani sukkulassa oli ollut oikeassa.

Kaksi suurta, punaista sudenkorentoa surahti pääni vierestä uppoutuneena reviiritaisteluunsa. Loin viimeisen katseen kadotettuun Edeniin, painoin piikiven särmän kapselin alle ja väänsin.

Auli Tourunen *asuu Liedossa mutta elää muualla. Yleensä hän päätyy kirjoittamaan henkilöistä, joiden elämän mielenkiintoisin hetki on kuolema.*

Tarja Sipiläinen

Muukalainen

”Mikä tuo on.”

”Outo. Sillä on kummalliset raajat, tuollaiset pitkät. Ja miten se kävelee, hassusti!”

”Onkohan se vihamielinen?”

Tarkkailijat painuivat tiiviimmin kuumuutta väreilevän harjanteen taakse. Tummat katseet seurasivat tulokasta, joka oli laskeutunut aluksellaan hiekkatasanteelle. Tuuli nostatti ilmaan puuterimaista hiekkaa ja kantoi mukanaan pistävän hajun tarkkailijoiden neniin.

”Haisee oudolta.”

”Miksiköhän se on paketoitu noin?”

”Kai se on heikkoa tekoa, kun pitää olla tuollainen kuori päällä.”

”Voikohan sen kanssa kommunikoida, mitä luulet?”

”Uskaltaisikohan…”

”Harmittomalta tuo näyttää.”

Kun tarkkailijat kohottautuivat täyteen pituuteensa, tulokas kääntyi kannoillaan ja lähti juoksemaan alukselleen.

”Arthur, Elaine, Roger, avatkaa luukku, nopeasti! Täällä on jotain ihme tappisilmiä, jotka hyökkäävät kimppuuni!”

Laulunlyömä

”Kaupunginmuurit näkyvät jo. Saan viimeinkin järkevää juttuseuraa. Ehdimme parahiksi turnajaisiin.”

”Mä joka päivä töitä teen…”

”Lopeta! En jaksa enää kuunnella.”

”Järjen veit, ja minusta orjan teit…”

”Suu poikki, tai…”

”Puhu äänellä, jonka kuulen…”

”Nyt vaikenet tai jäät tähän paikkaan. En enää raahaa sinua mukanani, vaikka kuinka anelisit.”

”Älä jätä minua, älä jätä. Minä tarvitsen sinua…”

”Tietysti tarvitset. Mutta minä en tarvitse sinua. Nyt loppui laulu!”

Matkamies pyyhki oksennusta rinnuksiltaan. Hän katsoi uudelleen tienpientareelle, jossa ritarin pää nojasi kiveä vasten. Kuolleet silmät tuijottivat katsojaa hämmästyneinä. Parin kyynäräin päässä haarniska kiilteli aamuauringossa kilvan miekan kanssa.

”Eron hetki on kaunis…”, jatkoi miekka lauluaan.

Tarja Sipiläinen *on lappeenrantalainen kirjoittaja, joka onnistuu usein sanomaan sadalla sanalla sen, mihin Tolstoi, King ja Tolkien tarvitsivat satoja sivuja.*

Tero Niemi ja Anne Salminen

Rautakaviot

Tau-1 Eridani, Hoarau

”Vyöhyke kahdeksan kolme, kahdeksansataa metriä sekunnissa, turbulenssia.”

Sinkkiaavikot ovat punaisenruskeita ja tahmea staattinen pöly tarttuu kaikkeen, tuulilasiin, kenkiin, kankaisiin ja housuihin. ”Miten kuiva pystyy yleensäkään tarttumaan mihinkään”, katson polviani ja kysyn ääneen varsinaisesti mitään kysymättä.

«Ultraviolettivalo vapauttaa elektroneja», vastaa Talamus mihinkään varsinaisesti vastaamatta.

”Vyöhyke kahdeksan neljä, kuusisataaviisikymmentä metriä sekunnissa, siirtymä yhdeksänteen, rauhallinen. Tyyntyvää.” Repeilevät pilvet halkovat suunnatonta raudanpunertavaa taivasta, itsepuhdistuvaa tuulilasia peittää samea pölykalvo, kaasunpaineistimen moottori ujeltaa jälleen ja kymmenkiloiset irtokivet paukahtelevat jossain kaukana pohjapanssariin. Kahdeksan telaa kauhoo ohutta pölyä ja vyöryttää eteenpäin Rafaelin yli kolmesataatonnista massaa, ja minä nostan jalkani kontrollipöydältä ja totean, että minun pitäisi varmaankin joskus pestä haalarini. Ja hiukseni.

”Yhdeksäs vyö, vastatuuli. Vyöhyke yhdeksän yksi, yhdeksästäsadasta tuhanteen kahteensataan metriä sekunnissa, vaihtelevaa. Sylvainin pohjoinen rintama Jérômen ja MacNairin välisellä sektorilla, liikkuu tuulta vasten kaksisataa metriä sekunnissa. Ristituulta ja kuuroittaisia ammoniakkisateita, rintaman sisällä poutaa.”

Ulkona on kirkasta. Aavikon yllä leijaileva pöly muodostaa vaakasuoria kerroksia, jotka murtuvat jo ennen iskeytymistään Rafaelin hiekkakilpiä vasten ja hajoavat kiemurtelevina pyörteinä vastapäiseen horisonttiin. Satakuusikymmentä metriä sekunnissa. Tänään on tyyntä.

«Neljän vuorokauden päästä on luvattu sadetta», paljastaa Talamus ennen audiolähetystä, «Pesee pölyt pois.»

Nyökkään vaitonaisena. Vuorokausi on täällä lyhyt, alle neljä tuntia. Jossain syvänpunaisen taivaankannen takana ovat järjestelmän kaksi keskustähteä aloittaneet laskeutumisensa kohti horisonttia, mutta mitään ei näy. Kaasukehän tuulivöiden nostama pöly peittää kaiken. Taivas vain pimenee.

Horisontissa hehkuvat kaupungin valot.

”Nieuwegein Baam, vuokratalli, huolto ja muutostyöt.”

”Tallipaikka puolipitkälle rauperille”, pyydän ja pidän Rafaelin vakaana kaltevaseinäisten rakennusten välisessä solassa. Viisikymmentä metriäkin tuntuu ahtaalta. ”Ja huolto. Käteismaksu”, mietin hetken, ”tai ehkä luotto...”

”Luotto vaatii rekisteritunnuksen, Beleuchtungin tai jonkin muun verwaltungin avoimen tilin, tai vaihtoehtoisesti arvoltaan kaksinkertaisen materiakiinnityksen rajoitetulla takaisinlunastusoikeudella.”

”Tuota...”, totean, ”Tämä on Rafael kaksi, Myosotiksen telakat. Nimbus tässä, onko Laurel siellä?”

”Nim-nim!” kiljaisee nuoren tytön ääni, *”Mitä sinä täällä? Sinun piti tulla vasta sadaskuudeskymmenes, tai kun kontit täyttyvät. Löysitkö ison?”*

”Iso löysi... ja rikkoi seulan. Kvartsi tai kassiteriitti. En tiedä paljonko se tulee maksamaan. Onko Laurel siellä?”

”On”, vastaa nuori tyttö hilpeästi, *”Lojuu sohvalla ja kuorsaa. Laurel! Herää! He asensivat kahdestaan fuusion Woolfsonin kärähtäneen tilalle ja se kesti yli sata tuntia. Laurel!”*

”Tuota...”

”Aja vain talliin, minä kyllä raahaan hänet. Kolmoseen, kahdeksas on säteilyn takia eristettynä, Woolfson on siellä.”

Kolmostalli on tarkalleen puolipitkän rauperin kokoinen ja minua hirvittää aina tähdätä Rafaelia sinne kapeiden huoltopuomien välistä. Minä teen sen kuitenkin aina itse ja käsiohjauksella, enkä ole vielä tähän mennessä onnistunut runnomaan mitään tieltäni.

”Jaahah”, tutkiskelee väkisin herätetyn näköinen Laurel ensimmäisen telayksikön linkkien välejä ja haroo punaista partaansa. Telayksikkö on yli kaksi kertaa hänen korkuisensa, vaikkei hänkään ole mitenkään pieni ihmi-

nen. Annan hänen katsella rauhassa, vaikka tekisikin mieli todeta, että hajonnut keräin on kahdenkymmenen metrin päässä, keskimmäisten telayksiköiden välissä ja konttien alla.

”Vai seula hajosi... Ja samalla koko keräin...”

En sano vieläkään mitään. Ahtaudumme matalalla roikkuvan puomin alitse ja näen viereisellä siirtoalustalla pitkänmallisia säiliöitä, joiden kyljissä on kemiallisen räjähteen varoitukset.

”Ovatko nuo...”, tiedustelen epävarmana.

”Monitaajuuksisia, passiivisesti hakeutuvia. Ontelokärki ja viisi tonnia räjähdetehoa. Woolfson tilasi ne. Ovat täällä varastossa, kunnes saadaan korkeasäteilevää romua siirrettyä.”

”Ohjuksia?” minä hämmästelen. ”Kivenkerääjään?”

”Hmmh”, murahtaa Laurel partaansa. ”Pohjoisessa liikkuu harvestereita toisten valtauksilla, ilman yhtiön lisenssiä. Olivat käyneet Woolfsonin pojankin sektorilla. Vanha ukko kävi jututtamassa ja huonosti meni. Onnistui kuitenkin rämpimään takaisin pelkällä kahdella telalla.”

”Ilmoittiko hän yhtiölle?”

”Yhtiölle, liittoon, ja jokaiselle vastaantulijalle, joka jaksoi kuunnella.” Laurel kumartuu telayksikön alle. ”Minkä sinä sanoit siihen osuneen?”

”Kvartsi tai kassiteriitti. Iso lohkare.”

”Paskat”, toteaa Laurel ja ryömii telojen välistä keräintä kohden.

”Näetkö sinä siellä mitään?”

”Ääh”, kuuluu jostain pimeydestä.

Päätän seisoskella paikoillani ja odottaa.

”Ai saatana”, kuuluu koneen alta, eikä se kuulostanut mukavalta.

”Laurel?” kysyn huolissani, mutta näen jo punaisten hiusten ympäröimän kaljunalun matkalla takaisinpäin.

”Tiedätkö mihin sinä ajoit?” kysyy Laurel ja paiskaa käsistään pitkän ja kirkkaan sirpaleen. ”Kidehiileen. Puolimetriseen timanttilohkareeseen, saamarin roskakiveä! Meni ylös seulaa pitkin keräimen hampaisiin ja räjähti puristuksesta, sitä on siellä joka paikassa. Muutama iskunkestävämpi meni telahihnojen väliin ja nosti ne pois ripustuksiltaan. Ai saamari...” Laurel pyörittää kertaalleen käytettyä nenäliinaa peukalonsa ympärille. Siitä näyttää vuotavan verta.

Kävelemme takaisin vaitonaisina.

”Paljonko?” tiedustelen varovaisesti.

”Kahdesta neljään miljoonaan, riippuen kuinka pitkälle täytyy purkaa.”

Huokaisen äänettömästi. ”Entä massassa?”

”Onko korundeja?”

”Kahdeksansataa kiloa.”

”Värieroteltuja vai raakaa?”

”Raakaa.”

Laurel puistelee päätään. ”Myy liitossa se mitä sinulla on. Katsotaan sitten. Woolfsoniin menee kuitenkin vielä aikaa ja sinä asut täällä.”

Nyökkään, sillä niin minä asun.

Rafaelin kanssa.

Kävin liitossa myymässä kairanäytteet, seismiset tiedot ja kolmekymmentävii-

si tonnia raskasta pölyä, ja nyt tili näyttää kahta ja puolta miljoonaa. Toivon sen riittävän, mutta joka vuorokausi yhtiö vähentää minulta valtausvuokran, gesteineriliitto oman rekisteröintimaksunsa, ja Laurel tallivuokran.

Lisäksi Laurel kertoi, että vasemman ykkösen linkitykset pitäisi uusia, ja se olisi kaksisataatuhatta plus työt. Komposiittikilvetkin olivat ohentuneet jo alle vaihtomittojen.

«Kortti pois näkyviltä», huolehtii Talamus, mutta tungen jo rutiininomaisesti tilikortin haalarinhihan piilotaskuun. Vedän takkia niskaani, vaikka sisälämpötila onkin jossain kolmessasadassa kelvinissä. Nieuwegein on pelkkä varikkokaupunki, kuuma ja ahdas. Se on olemassa vain yhtiön vuoksi, joka on Hoaraullakin pelkän tuulen tähden.

Vuosimiljoonien aikana ovat kaikki pehmeät materiaalit ja kivilajit hioutuneet pölyksi ja jättäneet jälkeensä kovat mineraalit, metallit ja raskasmetallit. Kaikki painonsa mukaan kerrostuneina. Ainoa mitä tarvitsee tehdä on löytää hyvä kenttä ja seuloa se. Koko tavallinen ihmiskunta asuu kaukana kolmannella planeetalla. Hoaraulta löytyy vain onnenetsijöitä likaisissa vaatteissaan ja heiltä rahat poiskeräämiä hieman siistimmin pukeutuneita.

Huomaan kuuluvani kahdesta ryhmästä ensimmäiseen. Harkitsen hetken ajan haalareitteni pesemistä. Kenties myös niiden hiusten.

Joku tarraa kiinni. ”Auta minua!” huohottaa nuori nainen hengästyneenä ja hänen silmänsä ovat ruskeat. ”He tappavat minut! Kukaan ei auta!” Ruskean sävyissä on mukana kultaa, hiukset ovat pitkät ja tummat. Nainen vilkaisee hädissään taakseen, ja sitten hän tönäisee minua ja karkaa uudelleen juoksemaan.

«Tarkista ovatko kaikki tavarat tallella», Talamus ehdottaa, mutta nainen ei ollut vaikuttanut taskuvarkaalta. Olin tuntenut hänen sormensa koko ajan.

Ne olivat olleet kauhusta jähmeitä.

Kaksi jykevännäköistä miestä juoksee hänen peräänsä. Heidän asunsa ovat yhteneväiset.

”Liebe, liebe”, huutaa joku kauempaa ja nauraa, mutta minusta tilanne näyttää huolestuttavalta.

«Se ei ole meidän ongelmamme.»

Ei, se ei ole meidän ongelmamme.

«Me emme tiedä lainkaan mistä on kyse.»

Ei, me emme tiedä. Minun ei tarvitsisi tehdä yhtään mitään, mutta siitä huolimatta käännyn ympäri. Kuulen kauempaa kirkaisun, ja alan juosta.

«Ota tällä kertaa se neulapistooli ajoissa esille.»

Se on hyvä neuvo. Kaivan ohuen kortin takkini sisätaskusta ja katson, että latauksen ja ampullien lukemat välkähtävät niin kuin pitää. Kätken kortin kämmeneeni.

«Vasemmalle», ohjaa Talamus, mutta olisin minä huomannut muutenkin. Kapean huoltokujan suuta peittää ohikulkijoiden joukko, joista kukaan ei halua edetä pidemmälle. Runnon heidän lävitseen ja näen jo naisen jalat. Hänet on kaadet-

tu ja molemmat miehet ovat hänen päällään.

«Nimbus...»

”Enkö minä käskenyt pysyä kaukana!” ärjäisee miehistä suurikokoisempi. Hänen kalju päälakensa helottaa juoksemisesta punaisena ja hän osoittelee ympärilleen teräaseella.

«Nimbus...»

Metalliterässä näkyy verta. Nielaisen kuivasti ja tuijotan vastapäätä seisovaa miestä kasvoihin. Hän on minua kaksi päänmittaa pidempi ja varmaankin myös tuplasti painavampi.

”Päästäkää hänet”, käsken miestä. ”Antakaa tytön mennä.”

Mies vilkaisee taakseen. ”Kuulitko”, hän sanoo, ”tämä jo uhkailee.”

Toinen ei ehdi vastaamaan, sillä maassa makaavan naisen jalat kiemurtelevat vastentahtoisina.

Harppaan kaksi askelta, käännän korttia kämmenessäni ja painan sen reunan vasten suuren miehen paitaa.

Rintakehä kankaan alla on pelkkää lihasta. Horjahdan askeleen taaksepäin, eikä mitään näytä tapahtuvan. Mies vain kääntää kasvonsa takaisin minua kohti ja tuijottaa vihaisena.

”Helvetti”, hän ärjäisee, ”... sinä teet!” ja sitten hän huitaisee teräaseella ja minä torjun sen omalla käsivarrellani, eikä se ollut kauhean järkevä teko. En tunne kipua. Pelkän rusahtavan nytkähdyksen kun veitsen terä irtoaa takinhihasta ja sen alla olleesta käsivarresta.

Kirkkaassa metallissa näkyy lisää verta. Huojun ja yritän keskittyä pystyssä pysymiseen.

”Helvettiä...”, murahtaa mies ja hänen ilmeensä on epäselvä. Silmät eivät enää liiku, ja sitten koko valtava ruumis lyyhistyy maahan yhtenä hitaana ja pehmeänä liikkeenä.

«Ampulli vaatii neljästä kahteenkymmeneen sekuntiin toimiakseen yli satakiloiseen massaan. Sattuiko sinuun?»

”Nyt vasta kerrot...”, totean ja irvistän yrittäessäni katsoa käsivarttani. Tykyttävä kipu on vasta saapumassa.

Toinenkin miehistä on kääntynyt. Hän tuijottaa maassa lojuvaa elottoman oloista toveriaan ja sitten minua. Puristan kiinni jostain käsivarteni yläpuolelta ja katson häntä suoraan silmiin. ”Häivy!” minä huudan. ”Haluatko sinä kuolla! Häivy täältä!” ja silloin mies ryntää minun ohitseni. Ihmiset väistävät hänen tieltään ja minä istun alas, maahan, seinän vierelle. Huohotan hiljaa ja tiedän, että takki pitäisi riisua ja tutkia käsivarsi, mutta en saa sitä tehdyksi. Haavaan pitäisi tehdä kiristysside – jos se on paha. Toivon, ettei se ole paha.

Kukaan ei tule auttamaan minua. Olen yksin koko väkijoukon keskellä.

«Voi Nimbus...», huokaisee Talamus hiljaa ja tiedän mitä hän ajattelee. Suljen silmäni ja tunnen kosketuksen. Ruskeasilmäinen nainen on saapunut minun vierelleni. Hänen pukunsa on repeytynyt ja hän on itkenyt.

Mutta hän ei itke enää. Hän katselee maassa lojuvaa miestä.

”Tapoitko sinä hänet?” nainen kysyy.

Puistelen päätäni, ”tainnutettu...”

”Kenties parempi”, toteaa nainen ja sitten hän työntää käsivartensa kainalooni ja minä ulvaisen tuskasta. Nainen ei kuitenkaan välitä, hän pakottaa minut pystyyn ja me lähdemme kävelemään.

Ihmiset väistävät meidän ympäriltämme, ja naisella tuntuu olevan kiire. Katselen kulmieni alta ja yritän nähdä minne olemme menossa. Olemme Lange Niewstraatin risteyksessä, mutta nainen ei pysähdy. Hän kiskoo minua eteenpäin, mutta ruumiini vastustelee.

”Älä”, sanon hänelle. ”Minulla on paha olo...”

Hän ohjaa minut jonnekin seinän vierelle. Istun alas kykenemättä enää seisomaan. Kämmenselkämys on peittynyt takin alta valuneeseen vereen. Pisaroita riippuu sormien päissä ja minua huimaa pahasti ja oksettaa, vaikka suu maistuukin aivan kuivalta. Huojun hetken paikallani ja mietin oksentaisinko, mutta sitten minä vain putoan.

Jotain on kasvoilla. Se on kylmää ja märkää ja sitä valuu nenään.

”Ei ole tervettä olla tajuton noin pitkään”, sanoo nuoren tytön ääni.

”Minä nukuin”, protestoin ja pärskin vettä ulos nenästäni.

”Etkä nukkunut”, toteaa Julia ja puristaa toistamiseen märkää liinaa kasvojeni yllä. Yritän siirtyä pois veden alta, mutta onnistun vain älähtämään kivusta.

”Älä liiku”, hän käskee.

”Älä enää kastele minua”, voihkaisen. ”Minä olen jo hereillä.”

”Pestä sinut pitäisi”, Julia sanoo ja päästää liinan kädestään. Se loiskahtaa pudotessaan lähes täyteen ämpäriin. ”Minä vein jo sinun vaatteesi.”

”Mitkä vaatteet?” ihmettelen ja raotan peittoa yltäni, sen alla on vain alaston minä. Annan peiton olla ja katson käsivarttani, johon on kiinnitetty valkoinen puristekudos. Sen alta kuultaa paksusti tehty liima-arpi.

”Minä tein”, toteaa Julia, ”Laurel ei kestä nähdä verta. Se nainen toi sinut, sanoi sinun olleen tappelussa. Ei se ole kauhean kaunis, mutta se näyttäisi toimivan. Yritä olla liikuttamatta sitä.”

”Auh”, sanon kuitenkin kättä liikuttaessani.

”Äläkä kastele sitä, kun otat suihkun”, komentaa Julia ja nostaa sangon. ”Ota suihku ja lainaa jotain. Minä jouduin pesemään kaikki sinun

vaatteesi. Ja pidä peitto ylläsi, Laurel tulee kohta käymään. Hän halusi tietää kun olet herännyt."

Katselen sankoa kantavaa nuorta tyttöä.

Hän ei ole kuin korkeintaan kahdentoista.

"Julia", pysäytän hänet. Tyttö laskee sangon maahan ja katsoo takaisin.

"Kiitos", sanon ja tarkoitan sitä.

Julia ei vastaa mitään. "Minä pelästyin", hän toteaa lopulta ottaessaan uudelleen kiinni sangosta, "pelästyin ja ajattelin, että Nim-nim kuolee..."

Sitten hän lähtee ja ovi sulkeutuu hänen perässään.

Retkahdan vuoteelle ja katselen suoraan kallioon louhittua epätasaista kattoa. Lakanat tuoksuvat puhtailta ja minun hiukseni ovat vieläkin likaiset.

Huone on Julian. En tiedä mikä hänen suhteensa Laureliin on, mutta Laurel kohtelee häntä kuin omaa tytärtä. Julia taas huolehtii Laurelista ja varmistaa, että mies muistaa syödäkin joskus.

Haileanvihreä valaisin hehkuu sängyn päädyssä. Huone näyttää sen hämärässä loisteessa pieneltä. Vastapäisessä nurkassa on muovinen suihkukoppi kasaan taiteltuna. Poistoveden letku kiemurtelee seinän alipaineliittimeen. Kaikkialla lojuu vaatteita. Niitä on lattialla, tuolilla ja peilipöydän päällä.

"Talamus?" kysyn varovaisesti ääneen, mutta mitään ei kuulu.

Annan olla ja pidän ihmeenä, etten kuollut tai tullut ryöstetyksi. Muistan epämääräisesti, kuinka minua raahattiin pitkin kapeita kivikatuja. Tummahiuksisen naisen housupuku oli sotkeutunut vereen. Se oli ollut minun vertani ja Talamus oli puhunut ääneen. Hän oli luetellut suuntia ja etäisyyksiä.

Kaksisataa metriä ja vasemmalle.

Yritän muistaa naisen nimeä, mutta en kykene siihen. En tiedä kertoiko hän sitä edes minulle.

En vain kykene muistamaan.

Ovelta kuuluu koputus.

"Sisään", sanon ja muistan vasta sitten tarkistaa, että peitto on ylläni.

Laurelin punainen parta kurkistaa ovelta.

"Saako tulla?" hän kysyy.

"Ole hyvä."

"Kiitoksia", virnistää Laurel sisään astuessaan, hän kippaa tuolin päällä olleet vaatteet lattialle ja istahtaa tuolille väärinpäin.

Tuijottelemme toisiamme mitään sanomatta. Laurel nojaa kyynärpäillään selkänojaa vasten ja yrittää hymyillä, mutta se ei vaikuta kauhean luontevalta.

"Aikamoinen henkilökohtainen navigaattori sinulla", naurahtaa hän sitten. "Sellaista minäkin tarvitsisin aina kunnon kapakkareissun päätteeksi."

"Navigaattori?" ihmettelen.

"Se sinun puhuva...", Laurel toteaa ja viittaa peukalollaan jonnekin toiseen huoneeseen.

Nyökkään, "siitä on hyötyä, toisinaan."

Laurel nyökkää takaisin ja sitten me tuijotamme jälleen toisiamme mitään sanomatta.

”Olen minä kunnossa”, sanon lopulta. ”Älä huolehdi.”

Laurel naurahtaa hieman levottomana. ”Minä taisin... Noh... Sinä olit kyllä aika pahan näköinen sisään kannettaessa. Kalpea sinä olet vieläkin.”

Hymyilen ison miehen hämmennykselle ja olen juuri sanomassa jotain, kun ovelta kuuluu jymähdys.

”Päivää”, sanoo vanha Woolfson sisään astuessaan. ”Sitä sitten käytiin puukkotappelussa.”

”Älä nyt siihen istu”, hätäilee Laurel Woolfsonin tähdätessä öljyläikkäisen haalarin peittelemää takapuoltaan vuoteen jalkopäätyyn, ”Ota tämä”, ojentaa hän omaa tuoliaan.

”Uhhuijaa”, huokaisee Woolfson ja ottaa lakin päästään. Suonikkaat kädet harovat valkoisen sängen peittämää päälakea ja ketterät sormet sullovat lakin haalarintaskuun. ”Tuliko isokin jälki?”

”Tällainen”, esittelen varovaisesti siteen peittämää kättä.

”Phah”, toteaa Woolfson. ”Tuo vielä mitään... Tällainen on oikea arpi”, ja sitten hän alkaa aukoa öljytahraista haalariaan.

”Älä nyt hyvä mies!” estelee Laurel hätääntyneenä. ”Hänhän on naisihminenkin.”

Woolfson murahtaa ja vilkaisee ensin minua ja sitten Laurelia. ”Phöh”, hän vain tuhahtaa, ja avaa sitten haalarinsa ja tempaisee paitansa ylös, niin että suuri ja karvainen vatsa pääsee pullahtamaan vapauteen. ”Tällainen on arpi”, osoittaa hän karvapeitteessä näkyvää leveää ratkeamaa, ”Tästä kohtaa painui sisään, suolesti auki koko matkalta ja tuolta tuli ulos. Kauhaimen laippa, sitä aikaa kun nekin olivat vielä avoimia.”

”Se on vain venynyt sinun vatsasi mukana. Minä muistan ajan, kun se oli vielä vain neljäsosa tuosta. Tunge nyt ne ihrasi piiloon.”

Woolfson alkaa tunkea paitaansa takaisin housuihin ja se vaikuttaa hankalalta. Samassa vanha mies virnistää itsekseen, ”Näytänkö toisenkin?”

”Sitä et kyllä näytä!” estelee Laurel, ”etkä edes kerro kuinka sen sait.”

”Toiseen kertaan sitten”, Woolfson ähkäisee tyytyväisenä paidan suostuessa pysymään paikoillaan ja hänen päästessään haalarin sulkemiseen. ”Toiseen kertaan... Väittävät, että säästit hullun Lotten hengen, menit väliin veitsitappeluun, ilman veistä. Tietenkin.”

”Tuota...”, saan vain sanotuksi.

”Lotte?” Laurel ihmettelee. ”Oliko se Janiaudin tytär?”

”Sama se”, Woolfson toteaa, ”se joka huorii Wijngaardissa, Bergsmarkin madamen paikassa, edesmenneen. Hullu Charlotte.”

”Eihän sitä ollut tunnistaa kun se oli kasvanut.”

”Hullu?” ihmettelen, ”Miten niin hullu?”

”Se sekosi”, toteaa Woolfson. ”Isäukko ajeli noin vain toisten valtauksilla ja jäi kiinni, korundeista. Sulkeumista ne sen kiinni saivat”, vanha mies kääntelee päätään kuin aikoen sylkäistä jonnekin, mutta päättääkin antaa asian ol-

la. ”Saamarin syöpäläiset, toisten mailla... Siihen aikaan yhtiö sentään hoiti lain, ei ammuttu kovilla horisontista ja maksettu kahtakymmentä miljoonaa asejärjestelmistä! Francis sai kuolemantuomion ja tytär sekosi, ei suostunut uskomaan. Eikä usko vieläkään. Bergsmarkin madame otti sen hoiviinsa, sehän oli pelkkä tyttönen siihen aikaan. Nätti tyttöhän se on vieläkin. Mitä nyt hullu.”

Muistan vain, että silmissä näkyi kultaa.

”Joko se teloitettiin”, Laurel kysyy. ”Se Janiaud?”

”Ei ole kerrottu”, korauttelee Woolfson sieraimiaan. ”Tavallisesti aina kertovat. Yhtiö ei teloita niin kauan, kun joku maksaa. Väittävät että tytär käy maksamassa siitä henkimaksua, ostamassa lisää elinaikaa. Mahtaa sekin olla elämää... tytär huoraa, jotta isäukko säilyy teloitusjonossa.”

”Charlotte Janiaud?” varmistan, että ymmärsin nimen oikein. En ollut koskaan kuullutkaan sitä.

Woolfson nyökkää. ”Niin samannäköinen on, kuin äitinsä. Hyviä ihmisiä olivat, mutta sitten Alina kuoli synnytykseen ja Francisista tuli syöpäläinen”, Woolfson puistelee päätään, ”liikkuu niitä minunkin pojan mailla, syöpäläisiä. Perkeleitä! Ja kukaan ei tee mitään, yhtiö sanoo, että vastuu on liiton, ja liitto ei tee mitään! Mistä tässä oikein maksaa unionimaksua! On se Mourey kanssa mitäänsätekemätön mies, ikävä tulee vanhaa Parsonia, joka pisti tarvittaessa kampoihin koko firmalle... Otin sitten Goliathin ja painuin näyttämään kenen valtauksille ei parane tulla, mutta ampuivat vain horisontista, sieltä yli, ennen kuin ehdin edes paikalle. Saamarin saamari, reaktori ja kahdeksan raajaa kymmenestä lähti, keräimet auki, mutta kontit suojasivat. Oletkos sinä nähnyt uudet vehkeet? Tuotiin erillispudotuksena MacNairista asti, parasta mitä rahalla saa! Nyt saavat –”

Samassa ovi avautuu ja Julia astuu sisään tarjottimen kanssa.

”Ulos!” käskee hän vihaisesti vanhoja miehiä. ”Lääkintäkirjaston mukaan verenhukasta kärsivän on juotava ja syötävä – ja levättävä!”

”Jaahas”, Woolfson murahtaa, mutta alkaa kuitenkin jo nousta seisomaan.

”Ulos!” Julia toistaa uudelleen, ”Pyssyistä ja pommeista ehtii puhua myöhemminkin.”

”Mennään mennään”, toteaa Laurelkin.

”Muista!” huikkaa Woolfson vielä ovelta. ”Ensi kerralla oma puukko mukaan!”

Julia laskee tarjottimen tuolille. ”Tässä”, hän ojentaa minulle suuren lasillisen, ”Se on sokeri-suolaliuos. Juo se kokonaan niin tuon sinulle toisen.”

Kantositeen kanssa liikkuminen on hankalaa, mutta siihen tottuu. Julia etsi minulle vaatteita. Pitkän ja tumman sekoitekuitumekon, sekä paksun asetakin naistenpuoleisilla sulkimilla ja kapealla vyötäröllä. En ollut varma sopivatko ne yhteen toistensa kanssa, mut-

ta ainakin ne olivat oikean kokoisia ja takkikin oli tarpeeksi tukeva pysyäkseen olkapäillä.

Kysyn mistä Julia oli vaatteet löytänyt, sillä ne ovat liian isoja hänelle kuuluviksi.

”Laurelin varastoista”, vastaa Julia pukiessaan hiekkakenkiä jalkoihini.

”Miksi Laurelilla on naisten vaatteita?” Kuluneet olkamerkit viittaavat pohjoiseen sektoriin.

”Eivät ne ole Laurelin”, vastaa Julia. ”Ne vain on”, enkä kysele enempää.

Nousen pystyyn ja yritän nähdä itseäni, mutta Laurelin asunnossa ei juuri ole peilejä.

”Ihan hyvä se on”, toteaa Julia. ”Jopa sinäkin näytät naiselta, kun olet pessyt itsesi ja pukenut jotain muuta kuin haalarin.”

En tiedä mitä sanoa. Minulla on pitkässä mekossa vieras olo, mutta takki tuo suojaa.

”Julia”, huutaa Laurel toisesta huoneesta. ”Kivääri ja patruunat ovat keittiön pöydällä, ja ketään ei päästetä sisään ja mihinkään tiedusteluihin ei vastata ennen kuin me olemme tulleet takaisin!”

”Kyllä minä sen tiedän!” vastaa Julia närkästyneesti. ”Ja varmistin pidetään päällä, lipas täynnä ja patruunapesä tyhjänä.”

”Viritys ja kytkin puoliautomaatille, tähdätään suoraan keskiruumiiseen. Valmis?” kysyy Laurel minulta ovelle päästessään. ”Voit sinä jäädä tännekin.”

”Kyllä minä selviän!” huutaa Julia.

”Valmis”, vastaan, sillä minäkin haluan kuulla, mitä liitolla on sanottavaa.

Laurel tuijottaa minua.

”Näytänkö minä huonolta?” säikähdän heti ja yritän katsoa itseäni ulkopuolelta.

”Ei”, vastaa Laurel. ”Et näytä.”

En saa selvää hänen ilmeestään.

”Mennään”, Laurel toteaa lopulta. ”Siellä on kuitenkin ruuhkaa.”

Lange Niewstraat on täynnä liittoon kuuluvia. Ihmiset tervehtivät tuttuja nähdessään ja liiton toimistoa vastapäätä oleva ravintola-kylpyläkin on täynnä ulos asti.

”Arvasin”, manaa Laurel raivatessaan tietä haalarinselkämysten välistä. ”Jokainen gesteineriksi itsensä luuleva on paikalla!”

”Ja muutama ylimääräinenkin”, hihkaisee laiha mies suojalasien alta, ”mil-

loin muka itse olet viimeksi ollut ohjaimissa? ”

”Egon, perhana”, toteaa Laurel pakon edessä. ”Missä vaiheessa sinä olet Nieuwegeiniin päätynyt?”

”Toissapäivänä, painuttiin Freijn kanssa Vernin talleille, kyllähän sinä Jan Freijnin tunnet. Jan!”

”Antaa olla vain”, ähkäisee Laurel. ”Me yritämme saada istumapaikkaa...”

”Vietyjä, kaikki. Yläkertaan pääsee vielä”, ja sitten laiha mies huomaa minut. ”No Laurel, etkö sinä esittelekään?”

Laurel vilkaisee hämillään minua ja uudelleen laihaa miestä.

”Tämä on Egon”, selvittää Laurel minulle. ”Egon Lööf , kakkostallin vakio.”

”Paitsi tällä kertaa. Freijnin oli pakko päästä Vernille. Jan! Täällä tapahtuu aivan hulluja, aivan hulluja.”

”Nimbus”, esittelen itseni.

”Pelkkä Egon vaan, mikäs käteen on sattunut?”

”Puukko”, Laurel toteaa ja kiskoo meitä liikkeelle. ”Me taidamme etsiä sitä istumapaikkaa...”

”Yläkertaan, yläkertaan mahtuu vielä. Ohhoh, vai puukko... Kyllä pojat väistää, jos neiti pyytää.”

Ihmiset runnoutuvat meluten ja naureskellen kapeaksi jonoksi, jossa jokaisen henkilöllisyys tarkastetaan. Aseistetut vartijat tuijottavat ilmeettöminä.

”Yhtiö on täällä”, toteaa Laurel vaimeasti.

”Mitä he täällä tekevät?” ihmettelen, sillä tavallisesti Nieuwegeinin kaltaiset keskukset joutuvat selviämään omillaan.

”Kyllä se kohta nähdään.”

Yläkertakin on aivan täynnä.

”Tietä haavoittuneelle naiselle!” pyytää Laurel ja käyttää molempia kyynärpäitään.

Toivon, ettei hän olisi sanonut sitä. Puristan takinreunoja tiukemmin ylleni ja yritän olla punastumatta liiankin uteliaiden katseiden alla.

”Laurel”, karjaisee joku kaukana kaiteen luona. ”Tänne! Laurel!”

”Tuonne”, ohjaa Laurel minua. ”Tietä naiselle!” hän tönii kämmenellään.

Vanha Woolfson on varannut tilaa nojaamalla kaiteeseen koko leveydellään.

”Neito tähän”, hän huutaa meille. ”Ja tallimestarilla on tässä paikka.”

”Paljonko sinä olet juonut”, kysyy Laurel.

”Vain yhden pul –”, pysähtyy vanha Woolfson nielaisemaan, ”pullollisen, vain. Pienen. Poika ei kerennyt, on vielä Kingsleyllä, neljänsadan kilometrin päässä. Haslinger on tuolla, alhaalla”, osoittaa Woolfson sormella pitkälle kaiteen toiselle puolen, ”Aivan eturivissä, oman väkensä kanssa. Se se kutsui unionin kokoon.”

”Haslinger”, Laurel ihmettelee ja katselee alakertaa. ”Mitä Haslinger nyt haluaa.”

”Kaikkea se haluaa, se on niin isoa herraa, kun on omat tallit ja kaikkea. Mutta nyt se puhuu ihan asiaa.”

”Auh!” vinkaisen vahingossa jonkun tönäistessä minua käsivarteen.

”Selviätkö sinä”, kysyy Laurel välittömästi.

”Selviän”, vastaan ja painaudun tiiviimmin kaidetta vasten.

Laurel levittää kätensä minun takkini selkämyksen ylitse.

”Kyllä minä selviän”, ilmoitan hänelle, mutta hän ei suostu vastaamaan millään tavoin.

Enkä minäkään enää. Alkaa tulla kuuma ja meteli suuressa kivisalissa vain kasvaa.

”No niin”, Woolfson murahtaa. ”Päästään asiaan.”

Aseistettuja vartijoita tunkee ihmisten sekaan. He raivaavat tyhjää tilaa salin etuosan istuinten ja puhujatason välille.

”Hajurako”, röhähtelee Woolfson. ”Pelkäävät, että haju tarttuu.”

Katselen huolestuneena lyhyiden kivääreiden muodostamaa rivistöä, kun vartijat levittäytyvät salin leveydelle. Laiha ja kärttyisän näköinen mies astelee sisään ja meteli täyttää ympäristön. Tiedän miehen olevan Mourey, liiton päämies.

”Jaahah”, Laurel kuitenkin kuiskaa. ”Tuo sen sitten täytyy olla...”

Moureyta seuraa toinen henkilö. Nuori ja siistin näköinen mies kahden erillisen vartijan kanssa.

”Pakko olla yhtiön mies”, Woolfsonkin toteaa. ”Rohkea poika, kun ei ottanut edes luotiliiviä.”

Mourey kopauttelee äänimerkkejä saadakseen hiljaisuutta. Hän joutuu jatkamaan pitkään.

”Minä olen”, sanoo hän mikrofoniin, joka laajentaa pienen äänen moninkertaiseksi, ”kuten useimmat teistä tietävätkin, Frederic Mourey, Rampling-Hoarau Sieber Unionin paikallisjaoston toimistosihteeri, ja me olemme kokoontuneet tänään yksityisyritys Haslinger Sippen esittämän kysymyksen johdosta. Johtokunta on täysilukuinen ja kaikki tehdyt päätökset tulevat voimaan välittömästi, ellei toisin mainita. Herra Haslinger vanhempi. Pyydän.”

Sali hiljenee, kun vakavailmeinen nainen alkaa auttaa vanhaa ja harmaantunutta miestä nousemaan salin etummaisilta istuimilta. Kuuluu pelkkää ilmastointiputkien hiljaista ulvontaa niiden toimiessa rajallisen käyttötehonsa äärirajoilla, kun vanha mies nousee ylös korokkeelle naisen tarkassa ohjauksessa.

”Minä olen Haslinger vanhempi”, mies jyrähtää mikrofoniin, katseltuaan ensin pitkään nuorta liikemiestä takanaan, ”kuten tiedätte – ja kutsuin liiton kokoon asiasta, joka vaivaa meitä kaikkia. Syöpäläiset, eli valtauksenryöstäjät!”

”Oikein!” karjaisee Woolfson meidän vierellämme, eikä hän ole ainoa.

”Yhtiö”, jatkaa Haslinger takanaan seisovaan nuoreen liikemieheen tuijottaen, ”sanoo, että alueellinen vastuu kuuluu alueellisille liitoille. Minä kysynkin alueelliselta liitolta, miksei se saa mitään aikaiseksi Nieuwegeinin valtauksilla pyörivien syöpäläisten suhteen. Olen henkilökohtaisesti menettänyt kaksi ajoneuvoa ja kolme hyvää

miestä – ja joutunut itse järjestämään, omalla kustannuksellani, kaiken alueellisen valvonnan ja puolustuksen!"

Huudot ja kannustuksenosoitukset raikuvat salissa. "Missään muualla ei ole tällaista saamattomuutta liiton osalta!" karjuu Haslinger suoraan metelin ylitse. "Ei Jérômella! Ei MacNairilla! Minä aseistan ja varustan saattueella jokaisen harvestereistani, jotka joutuvat toimimaan Nieuwegeinin sektoreilla! Jokainen syöpäläinen, joka saapuu minun valtauksilleni on kuollut syöpäläinen!"

Huuto ja meteli vain paisuvat, kun nuori nainen tarttuu vanhaa miestä kädestä ja alkaa ohjata häntä takaisin paikalleen.

"Tästä tulee vielä paha", murahtaa Laurel korvaani ja minullakin on samanlainen tunne koko asiasta. Meteli jatkuu Moureyn palatessa puhujaksi ja hän joutuu paukuttamaan jälleen äänimerkkiä saadakseen hiljaisuutta. "Me olemme", hän aloittaa, mutta jatkaa sitten kuitenkin vielä äänimerkkien hakkaamista. "Me olemme Nieuwegeinin Sieber Unionissa tietoisia tästä ongelmasta, ja olemme myöskin selvittäneet asiaa Rampling Materiegewerbe Gesellschaftille, aina pääkonttoriin asti."

"Roskaa", karjaisee joku.

"Sen vuoksi, pääkonttorista on lähetetty meille edustaja selvittämään tätä asiaa kanssamme. Herra Foulon. Olkaa hyvä."

Sali ajautuu sekasortoiseen hälinään nuoren miehen astellessa puhujakorokkeen taakse. Hän ei paukuta äänimerkkejä saadakseen hiljaisuutta. Hän vain katselee ympärilleen, kunnes kaikki ovat hiljentyneet.

"Hyvää päivää", hän toteaa rauhallisella äänellä. "Minun nimeni on Patrick Foulon ja edustan Rampling Materiegewerbe Gesellschaftia, kuten teidän toimistosihteerinne äsken totesi. Minä olen yhtiön mies."

Jos mahdollista, hiljaisuus on vieläkin syvempi kuin ennen vanhan Haslingerin puhetta.

"Paikallisosasto on tiedottanut meitä teidän ongelmistanne valtausrajoista piittaamattomien seulojien suhteen. Raakamateriaaliyksikkö ei kykene toimimaan ilman seulojia, joten teidän ongelmanne ovat meille tärkeitä. Minulle on henkilökohtaisesti myönnetty täydet toimintaoikeudet tämän Nieuwegeinin alueen kysymyksen ratkaisemisessa, ja minä aion sen myös ratkaista."

"Nuori mies ensimmäisellä isolla komennuksellaan", kuiskaa Laurel. "Kova paikka."

Nyökkään, mutta toistaiseksi mies tuntui selviävän.

"Minä en vain kykene siihen yksin", jatkaa nuori mies. "Joudun luottamaan teidän yhteistyöhalukkuuteenne. Aion esittää toimintaohjelman, jonka noudattamista me tulemme vaatimaan yhteisen hyvän nimissä. Noudattamista tullaan myös tukemaan ajoneuvokohtaisten lisenssimaksujen uudella hinnoittelulla."

"Hinnannostoilla", joku kuiskaa, ja sekin kuuluu hiljaisessa salissa.

”Ensinnäkin”, jatkaa mies. ”Aseistus. Yhtiötä huolestuttaa raskaan aseistuksen yleistyminen seulojien keskuudessa. Kaikkien hyökkäävillä aseistuksilla varustettujen ajoneuvojen lisenssimaksut kymmenkertaistetaan tästä hetkestä alkaen.”

Se saa aikaan ensimmäisten vastustushuutojen aallon, mutta nuori mies pysyy rauhallisena. ”Pyydän”, hän nostaa kättään, ”Antakaa minun selittää. Me emme tiedä, ketkä teidän valtauksillanne liikkuvat. Suurella todennäköisyydellä teidän syöpäläisenne ovat juuri nyt tässä samassa salissa.”

Se saa aikaiseksi uuden epätasaisen hiljaisuuden.

”Näppärä kaveri”, Woolfson toteaa ja röyhtäisee. ”Vai kymmenkertainen...”

”Vähentämällä kaikkien aseistusta myöskin teidän hyökkääjienne aseistus vähenee. Toiseksi, kaikkien aseistamattomien ja aktiivipaikannuslaitteistolla varustettujen ajoneuvojen lisenssimaksut puolitetaan. Te tiedätte kenties minuakin paremmin, että ilman aktiivisesti toimivaa lähetintä on minkä tahansa ajoneuvon satelliittipaikallistaminen Hoaraulla mahdotonta.”

”Kuinka te ette tiedä keitä he ovat”, huutaa joku yläkerran parven toisesta päästä. ”Kaikki myyvät liitolle!”

Se oli naisen ääni, ihmisiä kääntyy katsomaan.

”Tummahiuksinen nainen, yläkerrassa”, sanoo nuori mies. ”Teillä on kysymys?”

”Miten te ette tiedä!” huutaa nuoren naisen ääni. ”Liitolla on kaikki tiedot. Kairanäytteet, seismiset, maaperätiedot ja sulkeumatilastot. Teidän pitäisi tietää! Jos joku myy teille toisten valtauksilta kerätyn kontin, teidän pitäisi tietää!”

”Hullu Lotte”, sanoo joku.

”Hrmh”, Woolfsonkin murahtaa. ”Hullu Charlotte? Miten se on päässyt sisään?”

”Charlotte?” yritän kurkistaa kaiteen ylitse toiselle laidalle, mutta onnistun näkemään vain pitkien hiusten heilahduksen.

”Se heitetään kohta pihalle”, puuskahtaa Laurel, ”tai laitetaan rautoihin, jos se pääsee jatkamaan pitkäänkin.”

”Erittäin aiheellinen kysymys”, toteaa nuori mies mikrofoniin, mutta hälinä ylätasanteella ei suostu laantumaan. ”Itse asiassa se oli minun kolmas kohtanikin”, jatkaa hän asiasta vä-

littämättä, ”liiton ulkopuolisen myyntiketjun rakenteen –”

”Ei sellaista ole! Ja sen sinä tiedät aivan hyvin!” huutaa Charlotte takaisin.

”Anteeksi”, mies toteaa mikrofoniin ja hän vaikuttaa jo hieman hämmentyneeltä. ”Nyt en ymmärrä...”

Nykäisen Laurelia hihasta. Mourey ei ole jäänyt kuuntelemaan tapahtumia sivusta, vaan hän on siirtynyt puhumaan yhdelle alakerran vartijoista.

”Huomasin minäkin”, vastaa Laurel. ”Kohta se pidätetään.”

Lähden tunkemaan ihmisten välistä terveen käteni kyynärpäätä apuna käyttäen.

”Nimbus”, puuskahtaa Laurel perääni, mutta minä en kuuntele. Jatkan etenemistäni, kunnes tunnen raskaan käden puristuksen olkapäälläni.

Vilkaisen taakseni ja se on Laurel. ”Mennään sitten”, toteaa mies minulle, ”vauhtia, eteenpäin, ennen vartijoita.”

”Kiitos”, minä kuiskaan.

”Phah”, hän vain vastaa, ”kaikki samaan helvettiin”, ja me puskemme kahdestaan ihmisten välistä.

”Minä kerron teille, miten te sen teette!” huutaa nuoren naisen ääni. ”Te olette meidän syöpäläisemme! Te saatte kaikki tiedot, te tiedätte rikkaimmat kentät, ja te käytte keräämässä ne itse, omilla harvestereillanne! Yhtiö on meidän syöpäläisemme! Te ette halua maksaa provisioita vaan te keräätte kaikki parhaat alueet itse!”

”Huhhuh”, toteaa Laurelkin. ”Aika rankkaa tavaraa.”

Äänentoistosta kaikuu nuoren miehen levoton naurahdus. ”Yhtiöllä on kyllä omaa ajoneuvotoimintaa, mutta se on myös kaikki liittoon kuuluvaa, ja siihen pätevät kaikki samat säännöt kuin muuhunkin vapaaseen –”

”Minulla on todisteet!” huutaa Charlotte. ”Minulla on siitä kaikki todisteet! Yhtiö ja liitto ryöstävät kaikkia!”

”Laurel!” huudan, sillä kolmen vartijan ryhmän tunkee ihmisten välistä samaa nurkkaa kohden. He vain raivaavat tietään kivääreillä osoitellen.

”Kohta sattuu...”, mutisee Laurel.

”Rauhallisuutta”, toistaa nuoren miehen ääni väkijoukon melun lävitse. ”Rauhallisuutta, pyydän. Selvitetään tämä asia. Yhtiöllä ei ole mitään salattavaa.”

”Minä voin todistaa!” huutaa Charlotte yhä ja minä näen, kuinka kyyneleitä valuu hänen poskillaan. Vartija tarttuu häntä käsivarresta ja silloin hän kirkaisee.

”Hei!”, huudan kauempaa. ”Päästäkää hänet!”

”Antaa huoran puhua!” ärähtää joku suurikokoinen mies ja tarttuu kiinni vartijasta. ”Ihmisiä kiinnostaa kuulla!”

”Lotte?” kuuluu nuoren miehen ääni äänentoistosta, ”Charlotte Janiaud? Kuka antoi käskyn?”

Samassa kajahtaa ensimmäinen laukaus ja sitä seuraa metallinen kimmokkeen ääni. Yksi vartijaryhmän jäsen on nostanut aseensa yläviistoon ja ampunut. Charlotte kirkaisee ja painaa kädet korvilleen. Hän ei näe eikä kuule mitään, mutta minä onnistun tarttumaan

häntä kädestä ja kiskon liikkeelle.

Suurikokoinen mies tarttuu lähintä vartijaa turvaliiveistä ja antaa sen veran vauhtia kaidetta kohden, että vartija horjahtaa ylitse. ”Ei aseita!” huutaa nuoren miehen ääni, mutta silloin kuuluu jo toinen laukaus.

”Nyt pois”, kiskoo Laurel meitä molempia, ”ja äkkiä!” Hän on riisunut takin yltään ja heittänyt sen Charlotten päälle. ”Vauhtia!”

Charlotte tuijottaa hämmentyneenä takaisin.

”Mennään”, minä kuiskaan ja kiedon terveen käteni hänen ympärilleen.

”Antakaas kun minä avaan tietä”, jyrähtää Woolfson.

Tyhjällä pöydällä lojuu mattapintainen ja läpikuultava punainen kivi. Se on korundi.

”Rubiini”, sanon ääneen.

Laurel kääntyy katsomaan. Hän istuu äänettömänä hämärän keittiön nurkassa samalla, kun omatekoisen oloinen radiojärjestelmä puhuu vaimealla äänellä hänen vierellään.

”Et saanut nukuttua?” toteaa mies lopulta.

Puistelen päätäni. ”Nukuin minä vähän.”

Laurel ei vastaa. Hän kaataa pullosta jotain pieneen lasiin ja minä tiedän, ettei hän ole nukkunut vielä lainkaan. Otan tuolin ja istun pöydän ääreen katselemaan pientä punaista kiveä.

”Woolfson tuli äsken”, Laurel murahtaa ja nostaa pienen lasillisen sitä kuitenkaan juomatta.

”Oliko hän kunnossa?” kysyn epävarmana.

”Vain humalassa”, Laurel vastaa. ”Painui Goliathiin nukkumaan.”

Nyökkään. Me jouduimme jättämään hänet jälkeemme, kun pakenimme kehäkatua pitkin kohti Breydelstraatia. Vanha mies oli nojannut huohottaen seinään ja sanonut uhrautuvansa meidän puolestamme. Sitten hän oli mennyt seisomaan keskelle tyhjää tietä ja jäänyt odottamaan. Laurel oli käskenyt häntä painumaan piiloon johonkin kapakkaan.

Me olimme ehtineet talleille juuri ennen kuin säteittäiskadut suljettiin kaikelta liikenteeltä.

Painan poskeni pöytäpintaa vasten ja katselen punaista kiveä. ”Vain punaiset ovat rubiineja”, totean itsekseni. ”Loput safiireja, mutta kaikki kuitenkin korundeja.”

Laurel laskee pienen lasin kädestään. Hän ähkäisee itsekseen ja sulkee radion. Lasken mielessäni sekunteja, kauanko kestää ennen kuin hän avaa sen uudelleen. Pääsen viiteentoista saakka. Sitten Laurel naksauttaa kytkimen takaisin ylös ja vaimea puhevirta palaa takaisin.

”Mitä siellä tapahtuu?”

”Ei mitään”, Laurel vastaa ja juo pienen lasillisen tyhjäksi. ”Nyt on rauhallista. Todella rauhallista.”

Nyökkään. Toimiston edessä oli ollut iso mellakka.

”Viittaavat koko ajan etsittävien henkilöiden luetteloon, mutta lähettävät sellaisessa muodossa, etten saa sitä auki.”

”Me emme ole siinä”, sanon hänelle.

Laurel ei vastaa millään tavoin, hän vain tuijottaa minua.

”Minulla on hyvä työkalu tiedostojen avaamiseen”, kerron hänelle, ”ja navigointiin tajuttomana.”

Laurel ottaa pullon lattialta. ”Meitä ei etsitä?”

”Ei”, toistan. ”Ei meitä.”

”Entäs... häntä?”

Katson Laureliin ja nyökkään. ”Häntä kylläkin.”

Laurel avaa uudelleen pullon ja täyttää pienen lasillisen. ”Otatko?” hän ojentaa.

Puistelen päätäni ja katselen tuulen pyöreäksi hiomaa rubiinia.

”Varsinainen todiste!” Laurel ähkäisee. ”Ja tuon takia on koko kaupunki suljettuna, kuusitoista miestä lääkinnässä ja vähintään kolme kuollut.”

Otan kiven käteeni ja kääntelen sitä valoa vasten. Yritän nähdä sisäpuolelle, mutta pinta on liian sumea.

”Uskotko sinä?” minä kysyn.

Laurel ei vastaa, hän juo lasinsa tyhjäksi. ”On tämäkin”, hän toteaa, ”varsinainen hullun huoran tarina...”

”Ei hän ole huora”, väitän vastaan. ”Hän sanoi olevansa hostess.”

”Tiedätkö sinä mikä on hostess?”

Puistelen päätäni.

”Humalaanjuottaja”, Laurel murahtaa. ”Istuvat pöytään pyytämättä. Tilaavat asiakkaan laskuun kalleinta mitä on ja antavat kopeloida itseään, kunnes on aika tilata seuraava pullo. Sitten kun asiakas on tarpeeksi humalassa hänet heitetään rumemmille, tai sitten vain juotetaan taju kankaalle ja viedään loputkin rahat. Huorakin on rehellisempi ammatti.”

Minä en tiennyt. ”Sinä et vastannut”, jatkan yhä. ”Uskotko sinä?”

Laurel murahtaa jotain epäselvää. ”Meitä ei etsitä?”

”Ei. Ainoastaan häntä.”

”Tämä ei ole meidän ongelmamme.”

Puistelen päätäni, tämä ei olisi meidän ongelmamme.

”Meidän ei tarvitsisi tehdä yhtään mitään...”

Alan hymyillä itsekseni. Katson Laurelia, joka tuijottaa vakavan näköisenä jonnekin tyhjyyteen.

”Helvetin helvetti!” hän toteaa lopulta ja ottaa pullon uudelleen. ”Mitä sinä siinä virnuilet!” ärähtää hän minulle.

Puistelen päätäni ja jatkan hymyilemistäni.

”Sinä olet hyvä ihminen”, minä sanon.

Laurel ei vastaa. Hän kääntelee pulloa käsissään ja laskee sen lopulta pois. ”Mitä me sitten teemme”, hän kysyy.

Puistelen päätäni, en tiedä.

”Hänet on saatava ulos täältä, pois kaupungista.”

”Minne?” minä kysyn ja katson rubiinia valoa vasten. Sen pinnalta ja sisäpuolelta pitäisi erottua sulkeumia. Pieniä kivessä olevia virheitä, jotka kertoisivat, mistä kivi olisi peräisin. Sen kallion mistä se on irronnut ja pölykentän johon se on saostunut. Sen täsmäl-

lisen valtauksen, jolta pölyseula on kiven nostanut. Minä en niitä tietoja näe, mutta joku siihen kykenisi.

”Jonnekin, missä tuo voidaan tutkia”, Laurel mutisee itsekseen. ”Se vie minulta mielenterveyden.”

Nyökkään ja olen samaa mieltä, ”jollekin ulkopuoliselle.”

”MacNairiin”, Laurel huokaisee. ”Se on ainoa paikka. Avaruussataman ympäristössä on yksityisiä laboratorioita, jotain tutkimusta ja tieteellistä toimintaa. Ne ovat vuokratiloja, yhtiö ei omista niitä.”

Nyökkään, sillä se kuulostaa järkevältä. ”Miten minä pääsen ulos kaupungista?”

”Ajamalla.”

”Minä luulin että koko kaupunki on suljettu.”

Laurel hymähtää ääneen. ”Puhut miehelle, joka omistaa oman ulko-ovensa. Vastaa minulle ensin yhteen kysymykseen. Miksi sinä teet tämän?”

Mietin hiljaa. ”Koska en voi olla tekemättä.”

”En minäkään”, Laurel murahtaa. ”Paskamainen tunne...”

”Milloin”, minä kysyn.

”Milloin mitä?”

”Minä lähden.”

Laurel hiljenee. ”Heti”, hän vastaa lopulta. ”Välittömästi – kunhan ensin lupaat minulle yhden asian.”

”Mitä tahansa”, sanon ja tarkoitan sitä.

”Älä kuole”, Laurel käskee ja poimii pullon maasta.

Repeilevät pilvet kiemurtelevat verenpunaisella taivaalla ja tänään tuulikin itkee. Äänieristettyyn ohjaamoon tunkeutuva valitus on syvä ja rytmitön.

”Vyöhyke kahdeksan kolme, seitsemänsataaviisikymmentä metriä sekunnissa. Tyyntyvää.”

Kahdeksan leveää telayksikköä möyrii pitkin sileää tasankoa hiekkakilpien halkoessa tasaista pölyvirtaa. Jäljelle jää vain ympäriinsä ryöppyileviä kierteitä, jotka katoavat näkyvistä ennen kuin niitä ehtii kunnolla edes seuraamaan. Istun komentosillalla jalat kontrollipöydälle nostettuina ja katselen luonnonvoimien suuruutta tässä maailmankaikkeudessa, jälleen kerran.

Tällä kertaa haalarit vain ovat puhtaat. Ja toinen käsi kantositeessä.

«Voin minä ajaa. Jos haluat levätä.»

Puistelen päätäni, sillä minua ei nukuta.

”Vyöhyke kahdeksan neljä, tuhat sata metriä sekunnissa, siirtymä yhdeksänteen, epävakaa. Mahdollisuus ristituuleen.”

”Miltä sää näyttää?” Kytken audiolähetyksen pois päältä ja kysyn suoraan Talamukselta.

«Huononee», vastaa Talamus, mutta sen verran olisin minäkin kyennyt kertomaan. Taivas pimenee, vaikka keskustähtien pitäisi olla horisontin yläpuolella.

«Voimme joutua tekemään korjausliikkeen ettemme aja suoraan Sylvainiin.»

En mielelläni tekisi sitä, sillä se veisi meidät suoraan vöiden väliselle epävakaalle säävyöhykkeelle.

”Kierrämme pohjoispuolitse”, minä päätän.

«Selvä.»

Seuraan, miten automaattinavigaattorin kulma muuttuu. Ohjaamo kallistuu hitaasti Rafaelin jykevän rungon seuratessa perässä.

Pieni punainen kivi on kojelaudan päällä, se vierii tuulilasin viertä pitkin kauas sen toiseen reunaan ja pysähtyy sinne.

”Yksi pieni punainen rubiini”, sanon ääneen, sekä satoja kappaleita lyhyitä videotallenteita. Niiden ja yhden naisen pitäisi riittää koko planeetan kattavaa liikeyritystä ja sen luomaa liittojärjestelmää vastaan. Mitä enemmän sitä miettii, sen epätoivoisemmalta se alkaa tuntua.

Charlotte oli ojentanut minulle ja Laurelille muistikortin ja me olimme työntäneet sen Julian pieneen ja vaaleanpunaisilla reunuksilla varustettuun toistimeen. Sen jälkeen me olimme katselleet kerta toisensa jälkeen, kuinka liiton merkein varustetut ajoneuvot olivat lähteneet ja saapuneet. Lyhyitä videotallenteita oli ollut satoja ja Charlotte oli painanut sormeaan näyttöä vasten ja kertonut, kuinka liiton harvesterit saapuivat täydessä lastissa aina liian nopeasti ja liian tehokkaasti.

«Liitolla on omaa ajoneuvotoimintaa. Se ei ole salaisuus, kuten ei sekään, että liitolla on myöskin omia valtauksia.»

Nyökkään. Monet aivan tavalliset ihmiset ovat aloittaneet oman uransa liiton palkkalistoilta, minä itse mukaan lukien. Charlotte oli väittänyt, että kuvissa näkyvät liiton ajoneuvot saapuivat takaisin ryöstömatkoilta, mutta me emme olleet Laurelin kanssa mitään sellaista nähneet – emmekä mekään kenties olisi tehneet mitään, ellei viimeinen videotallenne olisi ollut niin erilainen.

Charlotte oli ollut odottamassa, kunnes liiton harvesteri saapuisi aseportit tyhjinä. Hän oli jo etukäteen murtanut auki käsittelylaitoksen sivuoven lukon ja kuva heilahteli hänen juostessaan pölypuolelta suoraan kohti kivierottelua. Korundit värierotellaan toisistaan optisesti. Ne kaadetaan ohueksi kerrokseksi leveälle hihnalle, josta automaatit poimivat aina samaan kategoriaan kuuluvat omaan säiliöönsä. Liiton kontin saapuessa ja alkaessa tyhjentyä hän oli siepannut hihnalta ensimmäisen näkemänsä kirkkaan korundin. Se oli ollut rubiini. Sama kivi, joka nyt kierii minun kojelautaani pitkin.

Charlotte oli paennut paikalta, mutta käsittelylaitoksessa oli ollut kameravalvonta. Kaksi miestä oli lähtenyt hänen peräänsä. Charlotte oli päässyt kadulle.

Hän oli törmännyt minuun. Ja minä häneen.

«Ihmiset kykenevät keksimään monimutkaisiakin tarinoita, jotka tuntuvat keksijästään aina täysin tosilta. Sitä sanotaan itsesuggestioksi, eikä se ole edes mikään sairaus.»

Nyökkään hiljaa. Kenties kaikki oli pelkkää yksinäisen tytön keksimää tarua, jolla hän oli peittänyt mielestään oman perheensä hajoamisen. Kenties kaikki tämä oli turhaa, matka MacNairiin, mellakat ja kuolleet ihmiset.

”Mutta entä jos se onkin totta.” Mitä sitten pitäisi tehdä?

«Irtokivien sulkeumien todistusvoima on pelkästään tilastollista. Harkitaan asiaa vasta sitten, kun tiedämme kuinka selkeästi tuo kivi on peräisin jostain muualta kuin liiton virallisilta valtauksilta.»

Nyökkään, niin me tekisimme.

Tummahiuksinen nainen seisoo komentosillan rappusten reunalla.

”Huomenta”, sanon Charlottelle, enkä tiedä kauanko hän on katsellut minua.

Hän istuu viereiselle tuolille, eikä hän sano mitään.

Rafael on saanut kurssinmuutoksen päätökseen ja pieni punainen kivi aloittaa jälleen vyörymisensä kojelaudan reunalta toiselle. Charlotte nappaa sen kuitenkin puolessa välissä ja puristaa sen nyrkkiinsä.

”Sinä et usko”, hän toteaa. ”Mutta se ei haittaa. Kukaan ei ole koskaan uskonut.”

”Minä saatan uskoa”, minä vastaan.

Hän puistelee päätään.

”Minä olin valmis kuolemaan siellä”, sanoo hän lopulta vaimeasti ja puristaa kiveä nyrkissään, ”liiton kokouksessa. Minä olin varma, että minut ammuttaisiin sinne, mutta minä en välittänyt enää. Minä olin, vain...”

Katselen naista, joka miettii sanojaan. Sitten hän siirtää hiuksia pois kasvoiltaan.

Miten noin kaunis ihminen voikin olla noin täynnä epätoivoa.

Pilvet edessä synkkenevät. Ne tuovat puuskittaista pintatuulta mukanaan.

”Alakerrassa on jotain ruokatarvikkeita”, yritän. ”Julia pakkasi ne kyllä aika hätäisesti.”

”Kyllä minä selviän”, vastaa Charlotte. ”Minä olen viettänyt kaksitoista vuotta elämästäni harvesterissa. Aina siihen asti, kun isä vietiin.”

Lopetan yrittämisen ja keskityn pelkkään kuuntelemiseen, sillä meillä on aikaa. Matkaa on yli kaksituhatta kilometriä, eikä sitä voi nopeuttaa.

”Hän löysi kontin”, Charlotte kertoo hiljaisella äänellä. ”Kaksi vuotta äidin kuoleman jälkeen. Se oli ollut liiton kontti, jonkinlaisen ammuksen osumasta vaurioitunut ja se oli hylätty keskelle isän valtausta. Isä otti sisällön, ja myi sen. Seuraava pölymyrsky olisi joka tapauksessa repinyt sen riekaleiksi, ja sitten... Seuraavalla kerralla...”

Katselen Charlottea, joka tuijottaa horisonttiin, edelleenkin yhtä ilmeettömänä.

”Seuraavalla kerralla, kaupungissa, he sitten pidättivät isän ja syyttivät häntä yli tuhannen kilometrin päässä tapahtuneesta aseellisesta valtauksenryöstöstä. Minä tiesin, ettei isä ollut sitä tehnyt. Olin ollut koko ajan hänen mukanaan, mutta minua ei uskottu. Minun annettiin mennä ja isä vietiin teloitettavaksi. Minä jäin yksin kaupunkiin ja itkin aikani, mutta sitten minä muistin, että teloitusjonossa oleville henkilöille pystyi ostamaan lisää elinaikaa. Minä kävelin keskikaupungille ja myin itseni ensimmäiseen vastaan tulleeseen liikkeeseen, joka suostui minut ostamaan. Madame oli hyvä nainen, hän kohteli minua hyvin. Ymmärsi millaista on olla yksin, koko maailmassa.”

”Anteeksi”, pyydän hiljaa. Kaikkea.

Hän vain puistelee päätään. ”Minä siivosin ja kannoin laseja, ja kun miehet alkoivat huudella minun perääni siirsi madame minut alakertaan. Joka palkasta minä ostin isälle lisää elinpäiviä, laskin tarkkaan, että minun rahani riittäisivät. Mutta sitten madame kuoli.”

Ensimmäinen myrskyviima iskeytyy ulvoen Rafaeliin ja koko hytti huojahtaa sen mukana. «Myrskykeskus Sylvain», toteaa Talamus vain minulle. «Etäisyyttä keskuksesta nyt noin neljäsataa kilometriä, mutta se etenee meidän suuntaamme. Ilmoitan jos joudumme korjaamaan kurssia uudelleen.»

Nyökkään Talamukselle mitään sanomatta.

”Minä väitin, etten minä ole ollut huorana”, Charlotte lähes kuiskaa, ”mutta minä en ollut saanut silloin palkkaa yli viiteenkymmeneen päivään ja isän teloituspäivämäärä olisi ollut jo huomenna. Kävin puhumassa uusille omistajille, mutta he eivät kuunnelleet, eivät edes aikoneetkaan maksaa. Minä lähdin... ja...”

Tuijotan Charlotteen, joka ei enää puhu. Hän vain puristaa pientä kiveä sormissaan.

”Ei minulle tarvitse selitellä”, kerron hänelle.

”Minä haluan että sinä tiedät”, hän vastaa, ”ettei sinulla ole vääriä mielikuvia.”

Ei minulla ole.

”Elämä on paska paikka”, toteaa nuori ja kaunis tummahiuksinen nainen. ”Mutta minkäs teet”, hän naurahtaa perään ja pyyhkii kyyneleitä silmänurkistaan.

Siihen en osaa enää vastata millään tavoin. Istumme hiljaisuudessa ja katselemme tutkakuvan tasaista välkähtelyä.

Charlotte niiskahtaa hiljaa.

”Julia on mustasukkainen sinulle”, toteaa hän sitten yllättäen.

”Julia? Miten niin mustasukkainen?” ihmettelen, sillä en minä ollut huomannut mitään.

”En tiedä”, Charlotte huokaa. ”Siltä se vain tuntui. Onko tuo tuulen kaiku?”

”Mikä?” kääntelen päätäni.

”Takaoikea, satakuusikymmentä astetta.”

”Talamus?” tiedustelen ääneen, mietin yhä Juliaa ja yritän saada selvää tutkakuvasta.

«Jos se ei ole tuuli, niin sen etäisyys on neljätuhatta ja kahdeksansataaviisikymmentä, lähenee. Jos se on tuuli, niin se hajoaa päästessään neljään kilometriin.»

Tuijotan tutkakuvan laidalla näkyvää väreilevää kenttää.

Samassa kenttä välkähtää kuin itsestään ja jopa minäkin tunnistan sen.

”Mikroaaltopulssi”, älähdän ääneen. ”Se on ajoneuvo!”

«Se on ajoneuvo, ja meidätkin on taidettu havaita.»

Kaivan satelliittiradion pikavalinnat ja valitsen ensimmäisen listalla olevan.

”Nieuwegein Baam, vuokratalli, huolto ja muutostyöt”, toteaa nuoren tytön ääni.

”Nimbus tässä”, vastaan varovaisesti. ”Onko Laurel paikalla.”

”Ei”, vastaa Julia, *”Lähti Woolfsonin sedän kanssa. Kaksi telayksikköä puuttuu vielä. Nim-nimillä on ongelma?”*

”Tarkistaisitko, onko Nieuwegein ja MacNairin välillä virallista liikennettä.”

”En minä mikään lennonjohto ole!” vastaa Julia ärtyisästi. *”Hetkinen...”*

Odottelen vastausta tutkakuvaa seuraten. Neljän kilometrin päässä oleva piste välkähtelee nyt yhtäjaksoisesti.

Sitten siitä näyttää irtoavan jotain.

«Ohjus», sanoo Talamus ilman viivettä.

”Ohjus”, toteaa Charlottekin rauhallisella äänellä.

”Ohjus?” ihmettelee Julia radiossa.

”Meitä ammutaan!” minä huudan takaisin.

”Lopettakaa heti kaikki lähettäminen! Tutka ja radio pois päältä! Minä pidän kanavaa varattuna.”

”Toimiiko tämä konsoli?” Charlotte kysyy edessään olevasta laitteistosta.

”En tiedä”, vastaan, sillä en ole koskaan kokeillut ajamista siltä puolelta. ”Radio hiljenee nyt”, sanon vielä Julialle ja sammutan kantosignaalin lähetyksen.

”Osuu”, sanoo Talamuksen ääni, ja samalla koko ohjaamo tärähtää iskeytyvän räjähdyksen voimasta. Paksu metallinen kaiku leviää runkoa pitkin ja Charlotte nytkähtää vierelläni, mutta jatkaa anturivalikoiden läpikäymistä.

”Osuma keskirunkoon”, jatkaa Talamus siten, että me molemmat sen kuulemme, ”oikeanpuoleisiin rahtikontteihin.” Tutkakuva välkähtelee ja palautuu takaisin näkyväksi. ”Toinen ohjus. Kahdeksantoista sekuntia osumaan.”

Sammutan tutkan, ohitan automaattinavigoinnin ja käännän molemmat ohjaimet niin kauas oikealle kuin mahdollista, vaikka se onkin yksikätisenä tuskallista. Ohjaamo kallistuu jyrkästi ja väliliitosten paukahtelu kaikuu rakenteita pitkin. Charlotte pitelee kiinni kädensijoista ja kääntelee ulkokameroita, kunnes ne lukittuvat vanhan tutkakohteen epäselvään kuvaan.

”Parempaan en pysty”, hän sanoo ja nousee samassa tuoliltaan. ”Etsin meille painepuvut...”

”Alhaalla!” huudan hänen peräänsä ja tuijotan näyttöä, josta erottuu pelkkiä vaakasuoria pölyjuovia. ”Ilmalukosta oikealle.”

Samassa kuvaan piirtyy kirkas raita. ”Osuu”, ilmoittaa Talamus ja tällä kertaa räjähdys on voimakkaampi. Paineenvaihtelu vihlaisee korvia ja kuulen Charlotten kirkaisun jostain alakerrasta.

«Telayksikkö. Oikea yksi. En saa siitä enää mitään signaalia, mutta yritän ottaa selvää pyöriikö se vielä, vai laahaammeko me sitä mukanamme.»

En ehdi sanomaan mitään. Otan kurssin suoraan kohti tuulen suuntaa ja väännän ohjainsauvoja eteenpäin, kunnes reaktorin lukemat siirtyvät oranssilta jo punaisen puolelle.

«Rauhoitu», toteaa Talamus minulle. «Lisäteho ei nyt auta.»

Päästän sauvoista, mutta jätän lukeman yhä oranssille.

”Charlotte”, huudan alakertaan.

”Minä vain kaaduin”, kuuluu alhaalta. ”Tuon sinulle puvun.”

Tutkakuva välkähtelee yhä, vaikka minä kytkinkin meidän oman lähettimemme pois päältä.

«Meitä etsitään. Huonoja uutisia, niitä on kaksi kappaletta. Etäisyys ensimmäiseen vihamieliseen kohteeseen neljä kilometriä, toiseen viisi ja puoli.»

Tutkakuvaan ilmestyy kaksi kohdetta, jotka Talamus lukitsee paikoilleen. Ohjaamo heittelehtii jälleen, mutta tällä kertaa kyseessä ei ole ammuttu ohjus. Tuijotan eteenpäin ja tiedän horisontin pimeyden olevan myrskyrintama.

”Tuulen nopeus seitsemänsataa metriä sekunnissa ja nousee”, sanoo Talamuksen ääni. Charlotte on noussut takaisin

yläkertaan. Hänellä on painepuku yllään ja hän toi minulle toisen.

”Minä otan ohjaimet”, puhuu hän ulkoisen äänilähteen kautta ja alkaa kytkeä itseään istuimeen.

Lattialla lojuva puku ei ole se mitä tavallisesti käytän, mutta se kelpaa. Heitän kantositeen pois yltäni ja irvistän tuskasta alkaessani vetää jalkoja lahkeisiin.

”Tuulen nopeus yhdeksänsataa ja nousee”, sanoo Talamuksen ääni. ”Myrskykilvet ylös.”

”Tuo on sama ääni”, Charlotte toteaa itsekseen. ”Sama kuin minun kantaessani sinua.”

Paksut suojalevyt nousevat tuulilasien toisella puolella ja ne peittävät hitaasti kaikki ikkunat. Yritän taivuttaa kättä hihaan, mutta se ei suostu menemään.

”Ohjus”, ilmoittavat Charlotte ja Talamus yhtä aikaa.

”Tuulen nopeus tuhat metriä sekunnissa ja nousee jyrkästi”, lisää Talamus.

”Me emme etene enää”, toteaa Charlotte. ”Me lähdemme valumaan.”

Minäkin tunsin sen, huojahdan ja olen kaatua Rafaelin yli kolmensadan tonnin massan alkaessa liukua tuulen mukana. Riuhtaisen kättäni niin, että kyyneleitä tunkee silmiin, en välitä, vaan sullon kättä hihaan. Olen joskus onnistunut saamaan täyden ympäristöpuvun ylleni alle kymmeneen sekuntiin ja ne ovat huomattavasti näitä monimutkaisempia.

Horjahdan uudelleen, kun toisen puolen telaketjut harppaavat syvälle hiekkaan. Jos tuuli pääsee meidän allemme pyörähtää Rafaelkin katolleen. Sen jälkeen me emme enää menisi minnekään. Heitän kypärän päähäni ja suljen liittimet, latausvalot syttyvät ja muuttuvat vihreiksi. Tarkistan vielä, että kanava on auki.

”Ohjus...”, sanoo Charlotten epävarma ääni kypäräkuulokkeissa, ”se palaa takaisin?”

Istun paikalleni ja kytken painejohdot penkin vieressä oleviin liittimiin. Käännyn katsomaan näyttöä. Ohjus vain heittelehtii tuulen mukana, kunnes se lopulta katoaa jonnekin.

”Ne eivät lennä”, totean ääneen. ”Tuulen nopeus on niille liikaa. Ne eivät kykene enää etenemään...” En ole koskaan aikaisemmin nähnyt mitään sellaista.

”Jalat pitävät!” ilmoittaa Charlotte ja oikaisee Rafaelin kallistuman.

Tuuli ei enää ulvo, ääni on kadonnut jonnekin kuulorajojen ulkopuolelle ja kojelaudan muoviosat tärisevät mukana. Kokonaan avautuneet telaketjut kauhovat materiaa, joka ei ole kiinteää eikä nestemäistä. Yritän tarkkailla koordinaatistosta etenemmekö me vai kaivaudummeko vain paikoillemme.

”Kaksi kohdetta lähestyy. Etäisyydet kahdeksansataa ja tuhatkuusisataa metriä.”

”Sama ääni se on”, Charlotte toteaa.

”Sen nimi on Talamus”, minä esittelen. ”Ohjaimet minulla.”

”Ikävä tutustua tällaisissa merkeissä, Charlotte”, huokaisee Talamus. ”Tuulen nopeus on ylittänyt antureiden mittakynnyksen ja komposiittikilpien syöpyminen on alkanut.”

Väännän ohjaimet ristiin ja alan kääntää Rafaelia ympäri.

”Mitä sinä teet?” Charlotte kysyy.

”He etenevät ja me emme. He uivat virtapölyssä, joten he ovat meitä kevyempiä. Suuntima!”

”Suuntima lähimpään, kolmesataa”, lukee Charlotte minulle, ”Kolme neljäkymmentä. Yli! Viisitoista. Viisi, kohdallaan. Aavistuksen yli vasempaan.”

Käännän ohjaimet eteen ja laitan täyden reaktoritehon ajojärjestelmiin.

”Aavistuksen verran oikeaan, etäisyys neljäsataa. Kohdallaan.”

”Visuaalinen”, käsken.

Näyttö välähtää, mutta tummasta kuvasta on mahdotonta saada mitään selvää.

”Oikea ykkönenkö oli se mihin osui?”

”Kyllä”, vahvistaa Talamus.

”Harmi”, totean, sillä vasenkin olisi kaivannut vaihtamista. Sumeassa kuvassa näkyy pyörteitä, jotka ennakoivat aina kiinteää kappaletta.

Sitten erotan kohteen. Se on uudempi ja varmasti Rafaelia hienompi harvesteri, mutta myöskin pienempi ja kevyempi. Reaktorin lukemat väreilevät punaisen äärilaidalla, eikä mistään nopeusmittareista ole mitään hyötyä silloin, kun kaikki ympärillä oleva on liikkeessä. Tähtään Rafaelin oikean etunurkan toisen harvesterin tuulenpuoleiseen kylkeen.

”Törmäysvaara”, ilmoittaa Talamus perinteitä kunnioittaen ja samalla me jo osumme. Metalli ulvoo taipuessaan, kun tonneittain materiaa iskeytyy toisiinsa. Näyttöjen kuvat välkähtelevät ja minä ulvahdan puvun nytkähtäessä liittimissään.

Puristan kyyneleitä pois silmistä ja katson kuvaa näytöllä. Me liikumme vieläkin toisiimme nähden ja kuvapintaa peittää jostain ylhäältä roikkuva ajoyksikkö, mutta se ei ole meidän.

”Oikeanpuoleinen ykkönen, räjähdepultit, kytkentä”, sanoo Talamus. ”Vapaa.”

Mitään ei kuulu kun yksi Rafaelin telajärjestelmistä irtoaa. Käännän moottorit peruutukselle.

”Tuuli”, huokaisee Charlotte.

En osaa sanoa mitään. Tuuli pääsee vapaana meidän ohitsemme ja se iskeytyy toisen harvesterin pohjapanssareihin repien telaketjunkappaleita ja moottorijärjestelmiä ripustuksiltaan. Suunnaton runko alkaa hitaasti kaatua ympäri ja se karkaa meidän ulottuviltamme.

”Tuuli pääsi heidän alleen...”, Charlotte kuiskaa, ”He liukuvat. Ja kierivät.”

”Uusi ohjus”, varoittaa Talamus. ”Toinen kohde on nyt ylätuulessa meihin nähden ja he ampuvat. Etäisyys tuhat kaksisataa.”

”Suuntima”, huudan ja käännän ohjaimia.

Samassa tunnen räjähdyksen. Penkki tärähtää, mutta muuten osuma oli jossain kaukana.

”Telajärjestelmät, oikeanpuoleinen nelonen. Pyörii, mutta ketju menetetty.”

”Uusi ohjus”, sanoo Charlotte samaan aikaan.

”Uusi ohjus”, vahvistaa Talamus. ”Nimbus, älä sulata reaktoria.”

Yritän vääntää ohjaimia aavistuksen verran vähemmän ja luovia tuulta vasten, mutta se tuntuu heittelehtivän ja vaihtavan suuntaansa jatkuvasti.

”Tuuli katoaa”, Charlotte toteaa. ”Myrskyn silmä.”

”Myrskykeskus Sylvain”, vahvistaa Talamuskin, ”Osuu.”

Runko vavahtelee uudesta räjähdyksestä, sekin oli jossain takaosassa.

”Osuma säteilysuojiin. Läpäisi. Kaksi telayksikköä toimintakyvyttömiä. Pakotan reaktoritehoa alhaisemmaksi.”

Näyttöjen kuvat välkähtelevät, mutta nyt niissä näkyy sinistä taivasta ja Rafael ryömii tasaista nopeutta pitkin sileää aavikkoa.

”Tuulen nopeus pudonnut alle viiteen metriin sekunnissa. Taivas auki ja satelliittilaser toimii tarvittaessa.”

”Käänny ympäri!” huutaa Charlotte kuitenkin minulle. ”Meidän on päästävä takaisin tuulen sisään!”

”Se ei onnistu”, sanoo Talamus.

”Miten niin ei onnistu!” huutaa Charlotte ympärilleen, tietämättä oikein kenelle.

”Myrskykeskus etenee meihin nähden yli kahdeksankymmentä metriä sekunnissa”, selventää Talamus kärsivällisesti, ”Tämän ajoneuvon huippunopeus on alle kolmekymmentä, ja me olemme jo menettäneet kolme telayksikköä kahdeksasta ja suuren osan reaktoritehoa. Me emme kykene juoksemaan tuulta kiinni.”

”Talamuksen kanssa ei kannata väitellä”, sanon kokemuksesta. Vaihdan takanäyttöön ja katselen tasaista pilviseinämää, josta me juuri saavuimme.

”Entä jos me ajamme myrskykeskuksen lävitse?”

”Tämänpäiväisen säätiedon mukaan myrskykeskus Sylvainin keskuksen halkaisija on yli kolmesataa kilometriä ja meidän tapauksessamme tulee kestämään noin neljäkymmentä minuuttia, ennen kuin myrskykeskuksen toinen reunama saavuttaa meidät.”

En sano mitään. Pilviseinämästä alkaa erottua toisen ajoneuvon muoto.

”Ohjus”, sanoo Talamus, mutta olisin tiennyt sen muutenkin, sillä näin laukaisun suoraan omalta näytöltäni. Kuva katoaa ja Rafaelin runko jymähtelee osumasta.

”Menetimme takakameran”, totean itse. ”Ja ohjaus puoltaa jyrkästi oikealle.”

”Oikeanpuoleinen nelonen, räjähdepultit, kytkentä. Vapaa”, Talamus luettelee ja ohjaus nytkähtää palautuen vielä jollain tavoin hallittavaksi. ”Oikealla puolella ei ole enää jäljellä muuta kuin keskimmäiset telaparit.”

Tiedän sen. Käännän vasenta kylkeä hyökkääjää kohden.

”Mitä me sitten oikein teemme”, Charlotte toteaa vaimeana.

”Ajamme päin”, sanon minä. ”Me olemme isompia.”

”Kylkikamera”, Talamus ilmoittaa ja kuva palautuu, ”Etäisyyttä neljäsataa metriä.”

Näen jo vieraan ajoneuvon selkeänä pilvirintamaa vasten. Se seisoo omien ajoyksiköittensä yllä suurena ja vahingoittumattomana. Keulassa kiiltelee liiton symboli.

”Ajamme päin”, Charlottekin toteaa, mutta kuulen pelkoa hänen äänessään.

”Käänny!” huudan Rafaelille. Viimeisetkin telayksiköt valittavat liitoksistaan ja saan lopulta nokan taipumaan kohti hyökkääjää. Väännän ohjaimet eteen, enkä edes katso reaktorilukemaa.

”Ohjus”, toteaa Talamus ja minäkin näen sen.

Se osuu vasempaan ykköseen, joka irtoaa ripustuksistaan. Valot välähtelevät punaisina ja Rafaelin nokka iskeytyy pehmeään pölyyn. Me heilahdamme puvuissamme ja Charlotte huutaa. Metallia hajoaa, kuulen vinkuvan repeämisen äänen ja minä tiedän kokemuksesta mitä se tarkoittaa.

”Painetiiviys menetetty, kaasukehä tunkee hyttiin. Molemmat etummaiset ajoyksiköt menetetty”, toteaa Talamus.

En välitä tuskasta, vaan väännän ohjaimia. Ne eivät tee enää mitään. Kaikki näytöt näyttävät pimeää, kamerat ovat hiekan alla.

Poistan myrskykilvet. Tuulilasin peittona olleet paksut suojalevyt alkavat laskeutua ja puhtaansinisen taivaan valo pääsee ohjaamoon asti.

Ilman pilviä olisi Hoaraunkin taivas sininen.

”Mitä sinä teet?” Charlotte kysyy, mutta minä en vastaa.

Minä haluan nähdä oman kuolemani, jos en mitään muuta.

Myrskyrintama on koko horisontin laajuinen tummanpunainen seinämä, joka kohoaa jonnekin kilomerien korkeuteen ja hajoaa harmauteen ennen siniseen sekoittumistaan. Paksut ja koristeelliset pilvimassat vyöryvät ja muuttavat jatkuvasti muotoaan. Keskustähdet leimuavat jossain meidän yläpuolellamme ja säihkyvän kirkas pölyaavikko on epätodellisen tasainen.

Kolmensadan metrin päässä meidän edessämme seisoo harmaa ajoneuvo liikkumattomana, kuin odottaen. Ulostyönnetyssä heittimessä erottuu yhä kolmen käyttämättömän ohjuksen valkoiset kärjet.

”Mikseivät he ammu?” kysyy Charlotte.

”Koska he ovat havainneet kolme uutta tutkasignaalia?” ehdottaa Talamus.

Samassa pilviseinämästä ampaisee ulos valkeita savujuovia, jotka iskeytyvät harmaan ajoneuvon kylkilevyihin. Pitkänmalliset räjähdysliekit leimahtelevat korkealle taivaalle ja harmaa ajoneuvo aloittaa kääntymisen, mutta lopettaa liikkeen kesken.

”He antautuvat”, toteaa Talamus ja samassa radio räsähtää.

”– komentaja Geiss, Rampling-Hoarau Sieber Union, Nieuwegeinin mobiiliosaston luutnantti. Peräännymme kaikesta toiminnasta saamiemme uusien ohjeiden mukaan. Toistan. Peräännymme kaikesta toiminnasta uusien ohjeittemme mukaan. Ilman ehtoja.”

”Viisainta onkin!” ärjäisee tuttu ääni radiossa. *”Ehtojen kanssa tai ilman!”*

”Avaan kanavan...”, Talamus ilmoittaa.

”Woolfson”, minä sanon, enkä kykene olemaan hymyilemättä. ”Kuuluuko?”

”Mitäs tytöt?” vastaa vanha herra ja nauraa. *”Julia ilmoitti, että teitä hätyytel-*

tiin. Jäi ylimääräisten telayksiköiden noutomatka kesken ja tultiin porukalla."

"Millä porukalla?" minä ihmettelen.

"Katso", huutaa Charlotte.

Pilviseinämästä vyöryy esiin kolme ajoneuvoa, joiden rinnalla liiton harvesterikin näyttää pieneltä.

"Egon tässä", hihkaisee ohuempi ääni, *"Egon Lööf! Kyllä sinä minut muistat, puukkokäsi! Jan on tuolla kanssa. Hei Jan! Ei me päästy ampumaan mitään."*

"Samperi", toteaa toinen ääni, *"No säästyypä sitten rahaa. Viihteeseen."*

"Ja vapaa-aikaan. Loput tuhlataan."

"Mutta Laurelia ei pidätellyt mikään", röhähtelee Woolfson. *"Noh! Laurel! Tervehdi nyt sinäkin tyttöjä."*

"Hei Laurel", ehdin kuitenkin ensin. "Kultaseni", lisään tahallani ja virnistän.

Kuuluu vain kuivakas yskäisy. *"Ajattelin vain tulla... varmistamaan."*

Woolfsonin naurusta ei voi erehtyä.

"Älä nyt punastu, hyvä mies."

"Tuota", sanoo vieras ääni kaikkien keskelle. *"Tässä on jälleen komentaja Geiss. Sain ohjeet pyytää paikalla olevia henkilöitä jäämään aloilleen. Yhtiön edustaja on sanonut lentävänsä – jos nyt olen oikein ymmärtänyt – lentävänsä paikalle. Ja minua käskettiin painottamaan, että tämä on pyyntö, ei käsky."*

Hoaraun myrskyiselle taivaalle suunniteltuja lentokoneita on vain vähän, enkä minäkään ollut niitä koskaan aikaisemmin nähnyt. Lyhytsiipinen laite näytti lähinnä jonkinlaiselta turbiinisuojien ja hiekkakilpien peittämältä helikopterilta.

Moottori ujeltaa suureen ääneen, ohutta pölyä pöllähtelee ja aukitaivutetut jalat notkahtavat pehmeästi. Avautuvasta ovesta marssii ulos kolme aseistettua vartijaa tarkassa muodostelmassa.

Kosketan Charlottea olkapäästä ja vedän kaikki suotimet hänen kypärästään alas, sillä ne peittäisivät hänen kasvonsa ainakin toistaiseksi. "Hiljaa!" sanon, sillä kypärien taajuus on avoin.

"Onko tämä oikea kanava", kuuluu samassa nuoren miehen ääni radiosta. "Kyllä? Paljonko meillä on aikaa? Kahdeksan minuuttia? Hyvät herrat. Ja kenties naisetkin, vaikea sanoa, menen suoraan asiaan, koska meillä on vain kahdeksan minuuttia ennen kuin koneen on pakko nousta. Hyvä luoja, mikä maisema!"

Lentokoneesta juuri astunut täysin uusi painepuku kääntyilee levottomana ympäriinsä. "Sääli tuhlata tällaista hetkeä töitten tekemiseen...", jatkaa nuoren miehen ääni, "mutta ei voi mitään."

"Yhtiön mies", murahtaa Woolfson, jonka omankin persoonan kykenee tunnistamaan vaikka painepuvussa. Vanhan ja kuluneen asun kiiltävä metallikangas kiristää vatsanseudulta aivan liian istuvasti.

"Aivan oikein", sanoo nuori mies nostaessaan kypäräsuotimiaan ylös, jotta me kaikki näkisimme hänen kasvonsa. "Minä olen Patrick Foulon", toteaa mies silmiään siristellen, "ja edustan täällä nimenomaan Rampling Materiegewerbe

Gesellschaftia, en sen Sieber Unionia. Tekö edustatte täällä liittoa", kysyy hän kolmen miehen ryhmältä, joka seisoo turvallisen matkan päässä meistä muista. Hekin ovat tulleet omasta ajoneuvostaan ulos aavikolle.

"Kyllä", vastaa kolmesta miehestä etummainen. "Moottoridivisioonaa."

"Kaikki teidän entiset käskynne on peruutettu. Te palaatte tämän jälkeen suoraan varikollenne ja odotatte uusia käskyjä. Onko selvä?"

"Kyllä", vastaa mies.

"Hyvä", Patrick Foulon hymyilee. "Teille muille tiedoksi, että Nieuwegeinin paikallishallinto on kokenut joitain varsin laajoja muutoksia. Alustavien tutkimusten mukaan liiton paikallisen haaraosaston toimistosihteeri vaikuttaa ylittäneen rankasti valtuutensa ja käyttäneen liiton resursseja ja tietokantaa jopa törkeäksi luokiteltavaan henkilökohtaiseen edunhankintaan."

"Mitä se sanoo?" kysyy Jan.

"Mourey on kussut meitä silmään", selventää Egon.

"Kyllä", toteaa nuori mies, "voisi sanoa, että toimistosihteeri Mourey on kussut meitä kaikkia silmään. Tässä vaiheessa on vaikea sanoa, kuinka pitkään toiminta on ollut käynnissä, mutta se vaikuttaa olleen laajaa ja korkeasti organisoitua. Koko Nieuwegeinin liiton osaston henkilöstö on pidätetty viroistaan ja kaikki virkamiehet osastosihteeristä ylöspäin on asetettu tutkintavankeuteen."

"Minäkin?" ihmettelee kolmesta miehestä etummainen.

"Nimi ja asema?"

"Geiss, luutnantti. Moottoriajoneuvon komentaja."

"Kyllä", nyökkää Patrick Foulon kypäränsä sisällä. "Teidätkin on asetettu tutkintavankeuteen. Ilmoittautukaa tuolla lentokoneen vierellä seisovalle turvajoukkojen kapteenille, joka ilmoittaa kuinka toimia. Teillä ei ole mitään pelättävää niin kauan kun kerrotte totuuden."

"Taatusti kerron", moottoriajoneuvon komentaja toteaa ja lähtee kävelemään lentokonetta kohti. "Minulla ei ole mitään mielenkiintoa ripustautua hirteen jonkun Moureyn vuoksi..."

"Te kaksi selviätte tukikohtaanne ilman komentajaa", Patrick Foulon varmistaa vielä kahdelta jäljelle jääneeltä liiton mieheltä, jotka vastaavat vain vaitonaisesti kypäräsuotimiensa takana nyökkäillen.

Lyhyt hiljaisuus laskeutuu aavikolle. Silloin alkaa jo tuntea, kuinka uusi myrskyrintama on lähestymässä.

"Onko neiti Charlotte Janiaud paikalla", kysyy Patrick Foulon sitten yllättäen.

"Kyllä", toteaa Charlotte ja nostaa kypäräsuotimiaan.

"Arvelinkin että saattaisi olla", hymyilee nuori mies. "Te taisitte kertoa hallussanne olevan jonkinlaista todistemateriaalia. Yhtiötä kiinnostaisi kovasti nähdä tämä materiaali, ja kuulla teidän lausuntonne asiasta."

Vilkaisen Charlotteen, joka seisoo vaiti minun vierelläni.

"Entä minun isäni", hän kysyy.

”Isänne”, nuori mies kurtistaa kulmiaan. ”Francis Janiaud, muistaakseni, pidätetty ja tuomittu kuolemaan. Taisi olla vieläpä valtausrikkomuksesta, mutta minä tosin vain vilkaisin sitä raporttia.”

”Minähän sanoin”, murahtaa Woolfson. ”Näppärä kaveri...”

”Mitä jos minä kertoisin”, ehdottaa Patrick Foulon hymyillen varovaisesti, ”että yhtiö on valmis harkitsemaan uudelleen teidän isänne asemaa todistajanlausuntonne kuulemisen jälkeen. Voin luvata, että kuolemantuomio saadaan muutettua elinikäiseksi karkotukseksi, enempään en ikävä kyllä kykene. Kaikki riippuu teidän omasta lausunnostanne.”

”Karkotukseksi”, kysyy Charlotte. ”Minne?”

”Pois Hoaraulta. Ainoa toinen asutettu planeetta meidän järjestelmässämme on Blauwasser.”

”Hrmh”, röhähtää Woolfson.

”Charlotte?” yritän tiedustella, mutta Charlotte vain tuijottaa nuorta miestä suoraan silmiin.

”Hyvä on”, toteaa nainen lopulta. ”Aika päästä tältä paskaplaneetalta!”

”Noh”, naurahtaa Patrick Foulon. ”On tämä minun toimialuettani vielä jonkin aikaa.”

”Kaksi minuuttia”, sanoo silloin tuntematon ääni, joka kuuluu todennäköisesti jollekin lentohenkilökuntaan kuuluvalle. Patrick Foulon nyökkää, ”Neiti Janiaud, pyydän”, hän sanoo viitaten kämmenellään kohti lentokonetta. ”Jos saan pyytää teitä mukaamme, on aika lähteä.”

”Pelkkä Charlotte”, ilmoittaa Charlotte. ”Tai Lotte – ystävien kesken.”

”Lotte”, toteaa nuori mies. ”Se kuulostaa mukavalta. Minua kutsutaan vain Patrickiksi. Se on hieman tylsää, mutta kukaan ei ole koskaan vaivautunut keksimään mitään muuta.”

”Charlotte!” huudan hänen peräänsä.

”Kiitos”, kääntyy Charlotte ympäri vilkuttamaan. ”Kaikesta! Kyllä minä selviän!”

Mutta sitten minä muistan ja kalpenen. ”Hei! Entäs minun Rafaelini!”

”Rafael?” ihmettelee nuoren miehen ääni jo lentokoneen ovelta. ”Anteeksi, mutta häntä minä en tunne.”

”Tuo”, osoitan kädellä ajoneuvoa vähän matkan päässä. ”Minun harvesterini! Rikkiammuttu!”

”Käyttäkää vain virkateitä”, toteaa nuori mies. ”Aivan normaali kannemenettely. Käsittely nopeutuu, kun muistaa varata kaikki dokumentit heti alussa.”

Sitten he katoavat kaikki sisälle lentokoneeseen, turbiinit käynnistyvät ja kone kohoaa kaartaen ylös siniselle taivaalle.

Me jäämme aavikolle seisomaan ja Sylvainin myrskyrintama on kohta meidän yllämme.

”Sinne meni tyttö ja todisteet. Kyllä yhtiö voittaa aina.”

”Joutui nuori mies hostessin kanssa samaan koneeseen. Rahat kyllä taitavat lähteä yhtiönmieheltäkin.”

”Liebe, liebe...”

Tuijotan Rafaelia, joka lojuu aavikolla kuolleena ja nenä hiekassa.

Tunnen kämmenen olkapäälläni. Käännän päätäni ja se on Laurel.

”Se on hajalla”, minä sanon, ”ihan rikki”, ja pelkään, että jos mietin sitä liikaa, niin minä alan pian itkeä.

”Minulla on ehdotus”, Laurel toteaa varovaisesti, ”Tule meidän kanssamme Goliathiin, odotetaan myrskyn ylitse ja sitten me paikallistamme sen uudelleen ja kiskomme hinausvaijereilla takaisin talleille.”

”Hänen tallinsa”, toteaa Woolfson kauempaa. ”Laurel tekee ison remontin ja laskuttaa sitten kaiken suoraan liitolta. Eli meiltä kaikilta! Vauhtia siellä! Myrsky nousee.”

Nojaan Laureliin ja me katsomme yhdessä kilometrien korkuista pilvirintamaa.

Myrsky nousee.

Tero Niemi ja Anne Salminen *ovat yhdessä kirjoittava pariskunta, jotka arkielämän ohella seuraavat Nimbuksen ja Talamuksen matkaa halki avaruuden. Näistä matkoista on julkaistu kirja (Nimbus ja Tähdet, Atena, 2004) ja muutamia novelleja.*

Tero Niemi: "Luin kesällä 2002 mökillä ollessani vanhoja Outsiderin toimittamia Jerry Cottoneita ja tulin miettineeksi voisiko Nimbuksen kirjoittaa tällä tavalla. Tarinan pohjaksi ajautui ikivanha aihio sci-fi-geishatytöstä. Lisäksi Anne oli opiskellut gemmologiaa, ja olimme pohtineet sen soveltamista tieteistarinaan.

Nimbus tarvitsi vielä kulkuneuvon. Pienikokoinen maastoauto oli jo kirjoitettu, joten satoja tonneja painavat hiekkaharvesterit löysivät itsensä tuulisen planeetan pinnalta. Ja millaisen tuulen. Puhaltaessaan se kykeni syövyttämään mitä tahansa – painepuvun ja suojaamattoman ihmisen, pehmeät kudokset ja luut. Hampaiden sanottiin säilyvän ja päätyvän pölyseulan kautta keräimeen.

Hyvästä tarinasta tulee tunne, että on käynyt jossain. Tässä se täyttyy, ja kaikki muu ajautuu sivuosaan.

Alkuperäinen Jerry Cotton paistaa läpi siinä, ettei kerronnan tasoja ole – ellei filosofista kysymystä siitä kannattaako tuntemattomia auttaa lasketa. Lisäksi kirjoittaisin nykyisin monta asiaa toisin, mutta viisainta olla koskematta.

Tarinan Nimbus on jo aavistuksen vanhempi. Hän tietää mitä hän tekee."

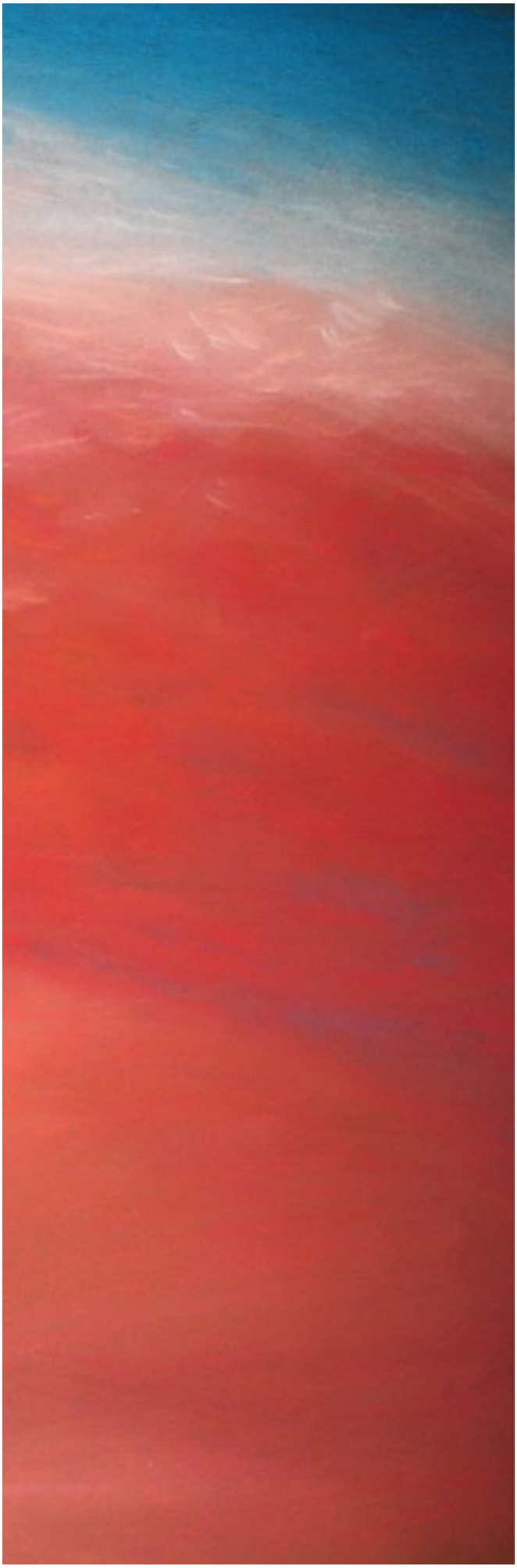

© Tuomo Veijanen 2011

Kiinnostaako kauhu?

Syksyllä ilmestyvä
Uusrahvaanomaisia tarinoita #3
saa alkavan pimeän vuodenajan kunniaksi kauhuteeman, ja kirjoittajien ja kuvittajien haku alkaa nyt! Jos tahdot liittyä uusrahvaanomaiseen joukkoon, lähetä novellisi, kuvituksesi, sarjakuvasi, raapaleesi tai mitä sitten keksitkin osoitteeseen
urs.toimitus@gmail.com

Lisää luettavaa?

Muista urs-miniantologiat:
Musta antologia (pdf)
Valkoinen antologia (painettu, Kustannus Hauenleuka)
osoitteesta **urs.fi**

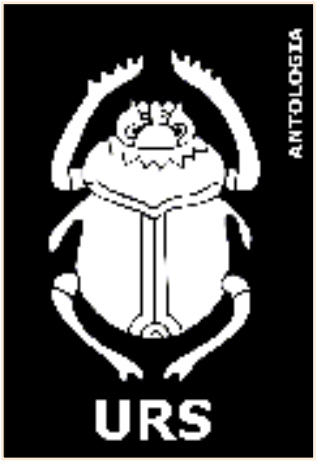

Uusrahvaanomaisia tarinoita #2

ilmestyy heinä-elokuun taitteessa!